

Apstiprināta ar 2011. gada ____.

Valkas novada domes lēmumu

(sēdes protokola izraksts Nr. ____ §. ____)

Valkas novada domes priekšsēdētājs _____

K. Albergs

2011. gada ____.

Valkas novada dome

VALKAS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2010. - 2016. GADAM

I DAĻA PAŠREIZĒJĀS SITŪĀCIJAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

Galīgā redakcija

Izstrādāja Valkas novada dome

Valka, 2011

Satura rādītājs

Kopsavilkums	4
Izmantotie termini	6
Izstrādes pamatojums	8
Attīstības programmas izstrādes pamatprincipi	13
1. Valkas novada vēsture	15
2. Valkas novada fiziski ģeogrāfiskais raksturojums	18
2.1. Ģeogrāfiskais novietojums	18
2.2. Virszemes ūdens objekti	19
2.3. Klimats	19
2.4. Ainava	19
2.5. Zemes izmantošanas struktūra	21
2.6. Aizsargājamās teritorijas	23
2.7. Teritorijas vienotība	24
3. Iedzīvotāji un apdzīvojums	25
3.1. Iedzīvotāju skaita izmaiņas	25
3.2. Vecuma struktūra	28
3.3. Dzimuma struktūra	30
3.4. Nacionālais sastāvs	31
3.5. Apdzīvojums	32
3.6. Iedzīvotāju kustība	34
4. Dabas un kultūrvēsturiskās vērtības	36
4.1. Dabas teritorijas un objekti	36
4.2. Kultūrvēsturiskie objekti un teritorijas	37
5. Infrastruktūra	39
5.1. Satiksmes infrastruktūra	39
5.1.1. Autoceļi	39
5.1.2. Sabiedriskais transports	43
5.1.3. Dzelzeļa transports	45
5.1.4. Velotransports	45
5.2. Sakari	46
5.3. Enerģētikas infrastruktūra	48
5.3.1. Siltumapgāde	48
5.3.2. Gāzes apgāde	52
5.3.3. Elektroapgāde	52
5.3.4. Mājokļi	53
5.4. Vides infrastruktūra	54
5.4.1. Ūdensapgāde un kanalizācija	54
5.4.2. Atkritumu apsaimniekošana	58
6. Sociālā infrastruktūra un pakalpojumi	60
6.1. Veselības aprūpe	60
6.2. Sociālā palīdzība	60
6.3. Izglītība	61
6.3.1. Pirmsskolas izglītība	63
6.3.2. Vispārējā izglītība	63
6.3.3. Augstākā izglītība	65

6.3.4. Interēšu un profesionālās ievirzes izglītība.....	66
6.3.5. Mūžizglītība.....	69
6.4. Kultūra un brīvā laika pavadīšanas iespējas.....	71
6.5. Sports.....	77
7.Valkas novada ekonomiskā attīstība.....	79
7.1. Nodarbinātība.....	79
7.2. Uzņēmējdarbība	81
7.3. Investīciju piesaiste	88
7.4. Tūrisms	91
7.4.1. Tūrisms Valkas novadā.....	91
7.4.2. Tūrisma resursi	94
7.4.3. Tūrisma pakalpojumi novadā	99
PIELIKUMI.....	101

Kopsavilkums

Valkas novads atrodas Vidzemes plānošanas reģionā. Novada attīstības programma ir viens no stratēģiskās plānošanas dokumentiem. Tā primārais uzdevums ir noteikt novada prioritātes, balstoties uz novada vērtībām un skatot novada attīstību saistībā ar apkārtējām teritorijām, reģiona un valsts attīstību, kas tuvākajos septiņos gados sekmētu novada, reģiona un to iedzīvotāju labklājību un attīstību.

Valkas novads atbilst Ziemeļvidzemes centra kritērijiem gan pēc iedzīvotāju skaita (~10568), gan tās apkalpes teritorijā (~1000). Valkā ir izvietojusies Valkas novada dome. Valkas novadā bērniem, pusaudžiem un jauniešiem ir nodrošināta obligātās izglītības ieguve, vispārējās vidējās izglītības ieguve, pirmsskolas izglītības programmas apguve, profesionālās ievirzes izglītības programmu un interešu izglītības programmu apguve, augstākās izglītības apguvi nodrošina Latvijas Universitāte Valkas filiāle. Valkas novada novadpētniecības muzejs, viens kultūras nams un seši tautas nami, stadions un sporta halles nodrošina Ziemeļvidzemes nozīmes kultūras un sporta centra funkcijas. Valkas novadā ir pieejami gan viesu namu pakalpojumi, gan sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumi, kā arī vairākas finanšu iestādes (SEB banka, Hipotēku banka, Latvijas Krājbanka).

Valkas pilsētā atrodas SIA „Vidzemes slimnīca”, kur ir pieejama ambulatorā nodaļa, dienas stacionārs, medicīniskās aprūpes nodaļa, īslaicīgā sociālā aprūpe. Liela daļa novada iedzīvotāju izmanto Valgas pilsētas slimnīcā pieejamos pakalpojumus.

Valkas novadā kopumā darbojas astoņas bibliotēkas, katrā pagasta pārvaldē un Valkas pilsētā. Novadā ir labi attīstīta un pieejama sporta infrastruktūra. Izveidota stabila sporta pasākumu sistēma.

Galvenie novada attīstības resursi, lai sasniegtu Ziemeļvidzemes nozīmes centra statusu ir tā izdevīgā atrašanās vieta (pie Igaunijas Republikas robežas) un novada iedzīvotāji. Ģeogrāfiskais novietojums, kas ļauj tam viegli piekļūt izmantojot gan automaģistrāles, gan dzelzceļu. Transporta un komunikāciju infrastruktūra, kā arī pieejamās brīvas industriālās teritorijas rada priekšnoteikumus uzņēmējdarbības attīstībai.

Satiksmes infrastruktūra ir viens no teritorijas infrastruktūras elementiem, kas nodrošina tās dzīvotspēju. Konkurētspējīga satiksmes infrastruktūra ir viens no

svarīgākajiem faktoriem novada ekonomiskai attīstībai. Valkas novada novietojums Latvijas pierobežā ir labvēlīgs kravas un pasažieru pārvadājumu attīstībai.

Valkas novada teritorijā atrodas 33 kultūras pieminekļi no Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā ietvertajiem kultūras pieminekļiem, kā arī 46 aizsargājamie koki (dižkoki, atbilstoši MK noteiktajiem kritērijiem). Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts, Aizsargājamo ainavu apvidus „Ziemeļgauja”.

Novadā aktīvi tiek strādāts pie pilsētas dabas teritoriju sakārtošanas.

Valkas novada aizsargājamās dabas teritorijas rada priekšnoteikumus dabas tūrisma attīstībai.

Tas, ka 62 % no novada teritorijas aizņem meži, ir pamats mežsaimniecības un kokapstrādes attīstībai. Otra attīstītākā nozare ir lauksaimniecība, galvenokārt piena lopkopība, graudkopība un kartupeļu audzēšana. Vislielākais nodarbināto skaits ir mazumtirdzniecības jomā (155).

Izmantotie termini

- Attīstības plānošana – principu, mērķu un to sasniegšanai nepieciešamās rīcības izstrāde nolūkā īstenot politiski noteiktas prioritātes un nodrošināt sabiedrības un teritorijas attīstību.¹
- Attīstības programma – vidēja termiņa plānošanas dokuments, kurā noteikts pasākumu kopums ilgtermiņa prioritāšu īstenošanai.²
- Integrēta pieeja – pieeja attīstības plānošanā, kas paredz koordinētu telpisko, tematisko un laika dimensiju, nodrošinot interešu saskaņotību starp visiem pārvaldes līmeņiem (nacionālo, reģionālo, vietējo) un ieinteresētajām pusēm (iedzīvotājiem, uzņēmējiem, nevalstiskajām organizācijām u.c.), izmantojot konkrētus (finanšu) instrumentus, lai sasniegtu noteiktos mērķus un prioritātes.
- Investīciju plāns – attīstības programmas rīcības plāna sastāvdaļa laika posmam vismaz līdz 3 gadiem, kuru apstiprina pašvaldība. Investīciju plānu var aktualizēt katru gadu.
- Metodoloģija – skaidrojošā, teorētiskā pamatojuma un metodoloģiskā sadaļa, kurā atspoguļota attīstības programmas izstrādes normatīvā bāze, plānošanas dokumentu hierarhija un aprakstītas attīstības programmas sastāvdaļas.
- Uzraudzības plāns – regulāra novērošana, vērtēšana un pārskats par rīcībām un pārmaiņām attīstības programmas īstenošanā.
- Prioritāte – teritorijas attīstības vispārējā aktualitāte, kuras risināšana tiek izvirzīta priekšplānā salīdzinājumā ar citām attīstības aktualitātēm.
- Ekonomikas profils – teritorijas ilgtermiņa ekonomiskās attīstības raksturojums, kas atspoguļo tā ekonomiskās attīstības pamatu un ekonomiskās attīstības virzītājspēku perspektīvu.
- Projekts – pasākumu kopums, kas veicams noteiktu mērķu sasniegšanai noteiktā laika periodā ar iepriekš noteiktiem finansiālajiem, materiālajiem un cilvēku resursiem.
- Publiskā apspriešana – ar ārējo normatīvo aktu vai institūcijas noteikts laika periods, kura ietvaros sabiedrības pārstāvji sniedz savus iebildumus un

¹ Attīstības plānošanas sistēmas likums

² Attīstības plānošanas sistēmas likums

priekšlikumus vai piedalās citās institūcijas organizētās sabiedrības līdzdalības aktivitātēs (piemēram, sabiedriskajās apspriedēs un sabiedriskās domas aptaujās).³

- Rīcības plāns – attīstības programmas sadaļa, kas ietver konkrētu pasākumu kopumu un investīciju plānu attīstības programmā noteikto uzdevumu īstenošanai.
- Rīcības virzieni – konkrētu pasākumu kopums, kas ir izvirzīts noteikto vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanai.
- Sabiedriskā apspriede – sanāksme, kurā piedalās un savus iebildumus un priekšlikumus sniedz sabiedrības pārstāvji.⁴
- Stratēģiskā daļa – attīstības programmas sadaļa, kurā definē novada vidēja termiņa prioritātes un izvirza uzdevumus to īstenošanai.
- Stratēģiskais mērķis – koncentrēts politisku uzstādījumu kopums vēlamajām situācijas pārmaiņām noteiktā laika periodā, kas ir vērts uz teritorijas attīstības vīzijas sasniegšanu, un kas kalpo par pamatu prioritāšu noteikšanai un turpmāk veicamo darbību identificēšanai.
- Teritorijas attīstības plānojums – tiesību aktos noteiktajā kārtībā izstrādāts un apstiprināts ilgtermiņa novada attīstības plānošanas dokuments, kas izvirza attīstības stratēģiskos mērķus un prioritātes, definē telpiskās attīstības perspektīvu.
- Uzdevumi – iniciatīvu un rīcību kopums, kas ir izvirzīti noteikto rīcības virzienu sasniegšanai. Tie ir skaidri definēti, izmērāmi un pārbaudāmi.
- Vīzija – lakonisks ilgtermiņa nākotnes redzējums, kas vienlaikus parāda teritorijas unikālās vērtības.

³ MK noteikumi „Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā”

⁴ MK noteikumi „Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā”

Izstrādes pamatojums

Attīstības plānošanas sistēmas likums paredz, ka plānošanas dokumenti Latvijā tiek izstrādāti ilgtermiņā (līdz 25 gadiem), vidējā termiņā (līdz 7 gadiem) un īstermiņā (līdz 3 gadiem). Reģionālās attīstības likums un likums “Par pašvaldībām” nosaka, ka vietējām pašvaldībām ir pienākums izstrādāt attīstības programmu un nodrošināt tās realizāciju.

Reģionālās attīstības likumā un Attīstības plānošanas sistēmas likumā noteikts, ka pašvaldības attīstības programma ir vidēja termiņa plānošanas dokuments (līdz 7 gadiem), kurā noteikts pasākumu kopums ilgtermiņa prioritāšu īstenošanai. Attīstības programma izstrādāta ievērojot Reģionālās attīstības un pašvaldības lietu ministrijas apstiprinātos Metodiskos norādījumus attīstības programmu izstrādei. Novada attīstības programma tiek vienlaicīgi izstrādāta ar Valkas novada teritorijas plānojumu un Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojuma grozījumu izstrādi.

Attīstības programma izstrādāta saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un politikas plānošanas dokumentiem.

1. Nacionālais attīstības plāns 2007.-2013.gadam

Latvijas Nacionālais attīstības plāns (turpmāk tekstā NAP) ir vidēja termiņa stratēģiskais plānošanas dokuments 2007. - 2013.gadam, apstiprināts LR Ministru kabinetā 2006.gada 4.jūlijā, pieņemot noteikumus Nr.564.

- Hierarhiski augstākais vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments NAP 2007-2013 paredz valsts izaugsmes mērķi – cilvēka dzīves kvalitātes pieaugumu.
- NAP 2007-2013 izvirzītais stratēģiskais mērķis ir izglītība un zināšanas tautsaimniecības izaugsmei un tehnoloģiskai izcilībai.
- NAP 2007-2013 prioritātes ir:
  - izglītots un radošs cilvēks;
  - uzņēmumu tehnoloģiskā izcilība un elastība;
  - zinātnes un pētniecības attīstība.
- NAP 2007-2013 stratēģiskais mērķis un prioritātes izvēlētas, apzinoties, ka pilnvērtīga atdeve no NAP darbības laikā veiktajiem ieguldījumiem izglītībā un pētniecībā būs gūstama pēc septiņu gadu perioda, bet tehnoloģiskās izcilības

sasniegšana un uzturēšana ir nepārtraukti risināms uzdevums. Mērķi ir izvēlēti, apzinoties, ka plāns jāīsteno ar mūsu rīcībā esošajiem ierobežotajiem resursiem, koncentrējot pūliņus dažos prioritāros virzienos. Prioritāšu izvēli noteica nepieciešamība panākt pārmaiņas izglītībā, zinātnē un ražošanas struktūrā, lai veidotu stabilu materiālo un intelektuālo pamatu cilvēku dzīves kvalitātes pakāpeniskam pieaugumam Latvijā.

2. Latvijas Stratēģiskās attīstības plāns 2010.-2013.gadam

Ministru kabinets 2010.gada 23.martā apstiprināja Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas (turpmāk tekstā RAPLM) izstrādāto Latvijas Stratēģisko attīstības plānu 2010.-2013.gadam, kas paredz 2013.gadā panākt iekšzemes kopprodukta (IKP) kāpumu par 5% gadā, bet bezdarba līmeni samazināt līdz 13%. Plāna prioritātes ir ekonomiskās izaugsmes veicināšana, sociālā drošība un publiskās pārvaldes reformas, bet mērķis sasniegt IKP kāpumu par 2,3% 2011.gadā, vismaz 3% 2012.gadā un vismaz par 5% 2013.gadā, kā arī samazināt bezdarba līmeni līdz 13% 2013.gadā.

Plānā noteikti Latvijas galvenie izaicinājumi valsts turpmākai attīstībai, pielāgojoties jaunajiem ekonomiskajiem apstākļiem. Ja iepriekšējos gados galvenais attīstības stimuls bija spēcīgs iekšējais patēriņš, kas balstīts uz apjomīgu ārējā kapitāla ieplūdi, tad turpmāk noteicošā loma būs valstu konkurētspējai atvērto preču un pakalpojumu tirgos. Tātad galvenais izaugsmes stimuls būs eksporta iespēju paplašināšanās. Tāpat plāns paredz nodrošināt efektīvu ekonomisko struktūrpolitiku, izmantojot Eiropas Savienības struktūrfondus stingras fiskālās politikas apstākļos, nodrošināt makroekonomiskos apstākļus, kas ļautu iestāties eiro zonā jau 2014.gadā, kā arī ar mērķtiecīgu nodarbinātības politiku pārvarēt ilgstošo saspringto situāciju darba tirgū.

3. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija (turpmāk tekstā LIAS) līdz 2030. gadam

Stratēģijas pamatuzstādījumi ir laimīgs cilvēks labklājīgā valstī, ilgtspējīgs un veselīgs dzīvesveids, radoša, iecietīga un toleranta sabiedrība, sadarbībā radīta konkurētspēja un valsts kā atrspējas partneris. Pašlaik tiek veidota stratēģijas pirmā redakcija. Pēc apstiprināšanas Saeimā, Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija kļūs par valsts galveno plānošanas instrumentu ar likuma spēku. Visi tuvākas un tālākas nākotnes

stratēģiskās plānošanas un attīstības dokumenti tiks veidoti saskaņā ar šīs stratēģijas noteiktajiem virzieniem un prioritātēm.

4. Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programma 2007.-2013.gadam

Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programma (2007.-2013.gadam) ir vidēja termiņa reģiona plānošanas dokuments, kas nacionālā līmenī ir noteikts kā reģionālās politikas dokuments. Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programmas izstrādes vispārīgais mērķis ir veicināt reģiona stabilitu, sabalansētu un ilgtspējīgu attīstību, paaugstinot katra iedzīvotāja dzīves kvalitāti un nodrošinot reģiona konkurētspēju starptautiskā mērogā. Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programma sastāv no divām daļām. Šis dokuments ietver pirmo daļu, kurā veikta esošās situācijas analīze, kas noslēdzas ar reģiona stipro pušu, vājo pušu, iespēju un draudu (SVID) analīzi. Otrajā daļā noteikta Vidzemes plānošanas reģiona attīstības vīzija, nosprausti attīstības mērķi un rīcības virzieni to sasniegšanai.

5. Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2007.-2027.gadam

Attīstības perspektīvā ir atspoguļota Vidzemes reģiona vēlamā telpiskā struktūra ilgtermiņā - 20 gadu perspektīvā. 2010.gadā notiek Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojuma grozījumu izstrāde. Telpiskās struktūras plāna mērķis ir izstrādāt vēlamo telpisko struktūru Vidzemes reģionam, pamatojoties uz Vidzemes attīstības programmā formulēto stratēģiju, ilgtermiņa nākotnes redzējumu vīziju un ņemot vērā augstāku plānošanas līmeņu vīzijas un attīstības vadlīnijas. Vēlamajai telpiskajai struktūrai jānodrošina reģiona iedzīvotājiem optimāla dzīves vide, iespējas atrast darbu savā reģionā, baudīt daudzveidīgu un augstvērtīgu atvērto telpu - lauku vidi. Tas sastāv no telpiskās struktūras apraksta, telpiskās attīstības perspektīvas, vadlīnijām, vides pārskata un ainavu novērtējuma un to izmantošanas raksturojuma.

6. Valkas novada teritorijas plānojums

Valkas novada teritorijas plānojums ir vietējās pašvaldības administratīvās teritorijas plānojums, kurā parādīta teritorijas pašreizējā izmantošana, noteikta plānotā (atļautā) izmantošana un izmantošanas aprobežojumi ar ilgtermiņa perspektīvu uz 12 gadiem. Teritorijas plānojums ir izstrādāts un stājies spēkā Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Valkas novada teritorijas plānojums ir atklāts dokuments, kas pieejams ikvienam interesentam. Tas ir praktiskas vadības un kontroles līdzeklis turpmākai novada attīstībai:

- pašvaldība lietos šo plānojumu, lai ievērotu iesniegtos attīstības projektus;
- projektu pieteicēji un kapitāla ieguldītāji lietos šo plānojumu, lai izvērtētu savu projektu atbilstību pašvaldības attīstības mērķiem;
- zemes īpašnieki lietos šo plānojumu, lai izvērtētu savu īpašumu nākotnes attīstības iespējas;
- ārzemju investori lietos šo plānojumu kā informācijas avotu par Valkas novada nākotnes attīstības iespējām un nosacījumiem;
- plānojums kā garants investīciju piesaistei, uzņēmējdarbības attīstībai un jaunu darba vietu radīšanai.

7. Saskaņā ar kaimiņu pašvaldību attīstības plānošanas dokumentiem

Attīstības programmas izstrāde uzsākta pamatojoties uz Valkas novada domes

2009. gada 26. novembra lēmumu (sēdes protokola izraksts Nr. 9§7) „Par Valkas novada

attīstības programmas izstrādi”, kurā tika nolemts uzsākt attīstības programmas izstrādi, apstiprināt darba uzdevumu attīstības programmas izstrādei, izveidot vadības grupu. Vadības grupas sanāksmju protokoli ir aplūkojami 9.pielikumā.

Ar 2010. gada 30.jūnija Valkas novada domes sēdes lēmumu (protokols Nr.7, §20.) „Par Valkas novada attīstības programmas 2010.-2016.gadam 1.redakcijas apstiprināšanu" tika apstiprināta Valkas novada attīstības programmas 1. redakcija 2010.-2016. gadam, kura sastāv no sekojošām daļām:

- Pašreizējās situācijas raksturojums un analīze (I daļa, atsevišķs sējums);
- Stratēģiskā daļa 2010.-2016.gadam (II daļa, atsevišķs sējums);
- Rīcību (investīciju) plāns 4 gadiem (ietilpst II daļā);
- Ieviešanas uzraudzības plāns (ietilpst II daļā);
- Pārskats par publisko apspriešanu (III daļa, atsevišķs sējums);
- Valkas novada attīstības programmas vides pārskats (atsevišķs sējums).

Sīkāka informācija par attīstības programmas publisko apspriešanu ir aplūkojama atsevišķā sējumā - III daļa „**Pārskats par publisko apspriešanu**”.

Attīstības programmas izstrādes pamatprincipi

Izstrādājot attīstības programmu ievēroti sekojoši principi:

- ilgtspējīgas attīstības princips – tagadējām un nākamajām paaudzēm nodrošina kvalitatīvu vidi un līdzsvarotu ekonomisko attīstību, racionāli izmanto dabas, cilvēku un materiālos resursus, saglabā un attīsta dabas un kultūras mantojumu;
- interešu saskaņotības princips – saskaņo dažādas intereses un ievēro attīstības plānošanas dokumentu pēctecību, nodrošina, lai tie nedublētos;
- līdzdalības princips – visām ieinteresētajām personām ir iespēja līdzdarboties attīstības plānošanas dokumenta izstrādē, aktualizēšanā un novērtēšanā;
- sadarbības princips – valsts un pašvaldību institūcijas sadarbojas, tai skaitā izpildot attīstības plānošanas dokumentos izvirzītos uzdevumus un informējot cita citu par nosprausto mērķu un paredzēto rezultātu sasniegšanu;
- finansiālo iespēju princips – izvērtē esošos un vidējā termiņā prognozētos resursus un piedāvā efektīvākos risinājumus attiecībā uz nosprausto mērķu sasniegšanai nepieciešamajām izmaksām;
- atklātības princips – attīstības plānošanas process ir atklāts, un sabiedrība tiek informēta par attīstības plānošanas un atbalsta pasākumiem un to rezultātiem, ievērojot normatīvajos aktos noteiktos informācijas pieejamības ierobežojumus;
- uzraudzības un novērtēšanas princips – attīstības plānošanā un attīstības plānošanas dokumentu īstenošanā visos pārvaldes līmeņos tiek nodrošināts to ietekmes izvērtējums, kā arī uzraudzība un pārskatu sniegšana par sasniegtajiem rezultātiem;
- subsidiaritātes princips – politiku īsteno tā valsts vai pašvaldības institūcija, kura atrodas pēc iespējas tuvāk pakalpojuma saņēmējiem, un attiecīgie pasākumi tiek efektīvi īstenoti pēc iespējas zemākā pārvaldes līmenī;
- stratēģiskā skatījuma princips – attīstības programma balstās uz skaidru teritorijas attīstības vīziju, reāliem mērķiem un prioritātēm ilgtermiņa un vidēja termiņa periodam;
- vienotības princips - mērķi, prioritātes un darbības ir savstarpēji koordinētas un papildinošas;

- koordinācijas un saskaņotības princips (līdzdalība un Bottom-up pieeja) - maksimāli iesaista ieinteresētās puses, t.sk., sabiedrisko sektoru, uzņēmējus, zinātniekus un citu jomu pārstāvjus, kas var būtiski sekmēt ekonomikas attīstību, sociālo un vides kvalitāti, tādā veidā apzinot aktuālākās nozaru vajadzības, kas pamatotas ar konkrētās teritorijas izaugsmes resursiem un potenciālu. Būtiski ir iesaistīt arī ieinteresētās puses ārpus novada administratīvajām robežām, ņemot vērā integrētas pieejas telpisko dimensiju;
- koncentrācijas princips - atbalsts koncentrēts uz aktuālāko vajadzību risināšanu.

1.Valkas novada vēsture

Valkas novads izveidojās 2009. gada 1. jūlijā administratīvi teritoriālās reformas rezultātā, apvienojoties Valkas pilsētai, Ērgemes, Kārķu, Valkas, Vijciema un Zvārtavas pagastam.

Valkas novada teritorija bijusi apdzīvota jau tālā senatnē. Līdz 13. gadsimtam tās lielākā daļa ietilpa latgaļu apdzīvotajā Tālavā, kas robežojās ar igauņu un lībiešu novadiem. 13. – 15. gadsimtā tagadējā Valkas novada teritorija bija pakļauta Livonijas ordeņa valstīm. 14. gadsimta vidū Ērgemē uzcēla nocietināto Livonijas ordeņa pili. 1560. gadā kaujā pie Lugažiem (netālu no Valkas) norisinājās kauja, kas vēsturē iegājusi ar nosaukumu „Ērgemes kauja”. Šīs kaujas rezultātā Livonijas ordenis uz visiem laikiem zaudēja savu militāro nozīmi un konfederācija sabruka.

17. gadsimtā līdz ar Vidzemi novada teritorija nonāca Zviedrijas pakļautībā. Izveidoja apriņķus. Sākotnēji visa novada teritorija atradās Rīgas apriņķī. Pēc 1686. gada Valkas pilsēta, Lugažu un Ērgemes apgabali nonāca Pērnavas apriņķī, bet pārējie palika Rīgas apriņķī. 17. gadsimta beigās no Pērnavas apriņķa atdalīja latviešu apgabalus un rezultātā atkal visa tagadējā novada teritorija atradās Rīgas apriņķī.

18. gadsimtā Vidzemi iekaroja Krievija. Tagadējā novada teritorija bija iekļauta Rīgas apriņķī. Atbilstoši Krievijas imperatores Katrīnas II izdotajam 1775. g. 7. XI likumam par Krievijas impērijas guberņu pārvaldi, 1783. gadā Vidzemes ģenerālgubernators veica reformu. Tās rezultātā tagadējā Valkas novada teritorija iekļāvās Rīgas guberņas Valkas apriņķī.

19. gadsimtā tagadējā Latvijas teritorijā pastāvēja tikai 3 guberņas. Tagadējais Valkas novads ietilpa Vidzemes guberņas Valkas apriņķī.

20. gadsimtā Valkas novadu dažādu politisko notikumu rezultātā skārušas daudzas administratīvi teritoriālā iedalījuma izmaiņas. 20. gadsimta sākumā (līdz 1918. gadam) tagadējā novada teritorija ietilpa Krievijas impērijas sastāvā - Vidzemes guberņas Valkas apriņķī. Jaunās Latvijas valsts valdība tikai 1920. gadā pēc Brīvības cīņām varēja sākt risināt valsts robežas izveides un administratīvi teritoriālā iedalījuma jautājumus. Pamatojoties uz 1924. gada 26. jūnija Saeimas izdoto „Likumu par Latvijas teritorijas iedalīšanu apriņķos” administratīvā iedalījuma pamatvienības veidoja apriņķi un pagasti.

Izveidoja Valkas apriņķi, kurā ietilpa arī tagadējā Valkas novada teritorija. Pamatos šis dalījums saglabājās līdz 1940. gadam – PSRS okupācijai.

Valkas novada teritoriju skārušas arī vairākas padomju gados (1940. – 1990.) veiktās teritoriālās reformas. Pirmajos pēckara gados dalījums apriņķos saglabājās. Nozīmīgākas reformas, kas skāra tagadējā novada teritoriju, notika:

- 1945. gadā 2. novembrī, kad izdeva Latvijas PSR Augstākās Padomes prezidija dekrētu par sīkāku administratīvi teritoriālā iedalījuma vienību – ciemu izveidošanu pagastos;
- 1949. gada 31. decembrī, kad pieņēma Augstākās Padomes prezidija dekrētu, kas paredzēja agrākā administratīvi teritoriālā dalījuma apriņķos un pagastos likvidēšanu, izveidoja apriņķu vietā rajonus un pagastu – ciemus;
- 1950. gados, kad sākās lauku rajonu skaitu samazināšana – mazos rajonus apvienoja lielākos.

Pēc Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas 1991. gada 6. jūnijā pieņēma likumu „Par Latvijas Republikas administratīvi teritoriālā dalījuma izveidošanu un apdzīvoto vietu statusa noteikšanu”. Tas paredzēja, ka republikas administratīvo iedalījumu veido republikas pilsētas, rajoni, rajonu pilsētas un pagasti.

Valkas novada centrs ir Valkas pilsēta, kas vēstures avotos minēta 13. gadsimtā. Pilsētas tiesības tai piešķīra poļu karalis Stefans Batorijs 1584. gadā. Nākošie 17. – 19. gadsimta Vidzemes valdnieki tās katrs atkārtoti apstiprināja. 1783. gadā Krievijas ķeizariene Katrīna II Valkai piešķīra apriņķa pilsētas tiesības ar pakļautību Rīgai.

1920. gada 1. jūlijā, nosakot robežu starp jaunajām Latvijas un Igaunijas neatkarīgajām valstīm, sabiedroto šķērējtiesa angļu pulkveža S. G. Tallenta vadībā pieņēma lēmumu sadalīt Valku. Radās Latvijas Valka un Igaunijas Valka (tagad Valga). Igaunija ieguva praktiski visu vecās Valkas vēsturisko centru un pilsētas lielāko daļu. „Jaunajai Valkai” pilsētai tiesības piešķīra 1920. gada 22. novembrī. Latvijas – Igaunijas robežu Valkā likvidēja 1940. gadā, kad abās valstīs notika valsts varas maiņa.

Valsts robežu Valkā atjaunoja 1990. gadā pēc Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas. Tā pastāvēja līdz Latvija un Igaunija pievienojās Šengenas līgumam. Formalitātes, saistītas ar robežas šķērsošanu, izzuda pavisam pēc 2007. gada 21. decembra.

19. gadsimta vidū līdz tā beigām Valka faktiski bija Vidzemes izglītības centrs. Te darbojās divas skolotāju sagatavošanas iestādes. 1849. – 1890. gadā Vidzemes draudzes skolu skolotāju seminārs (dibināts 1839. gadā Valmierā), kuru 1839.- 1881. gadā vadīja latviešu pedagogs, kuru kultūras pamatlicējs Jānis Cimze. 1871 – 1887. gados Valkā darbojās otra skolotāju sagatavošanas iestāde – pagasta skolotāju seminārs. To vadīja bijušais Jāņa Cimzes audzēknis Ādams Tērauds.

19. gadsimta beigās Valka kļuva par dzelzceļa mezgla pilsētu. 1889. gadā nodeva ekspluatācijā dzelzceļa līniju Rīga – Valka. 1894.-1897. gadā izbūvēja līniju Valka – Ipiķi – Igaunijas robeža. 1898. – 1903. gados pabeidza dzelzceļa līnijas Valka – Ipiķi būvi uz otru pusi: Valka – Igaunijas teritorija – Ape – Alūksne – Gulbene – Stukmaņi (Pļaviņas).

Valkai bija liela nozīme Latvijas valsts tapšanā un tās nosargāšanā Brīvības cīņās. 20. gadsimta sākumā Valkā norisinās daudzi notikumi, kas kļuva nozīmīgi valsts vēsturē. Te nodibinājās un darbojās: Latviešu Zemnieku savienība (1917), Latviešu Pagaidu nacionālā padome (1917), Latviešu pagaidu Nacionālais teātris (1918) un Ziemeļlatvijas brigāde (1919).

2.Valkas novada fiziski ģeogrāfiskais raksturojums

2.1. Ģeogrāfiskais novietojums

Valkas novads, izstieptā formā, izvietojies Latvijas Ziemeļaustrumos, Vēsturiskā Vidzemes reģionā, robežojas ar Strenču, Smiltenes, Apes, Burtnieku, Naukšēnu novadiem un Igaunijas Republiku. Novada kopējā teritorija ietver dažādus Latvijas fizģeogrāfiskos rajonus.

Pēc Latvijas fizģeogrāfiskās rajonēšanas teritorija ietilpst Vidusgaujas ieplakā. Vidusgaujas ieplakas iekšējā diferenciacija lokālajos ģeogrāfiskos kompleksos un to dabas saimniecības nozīme cieši saistīta ar reljefa veidojumiem. Limnoglaciālajos un fluviglaciālajos smiltajos plaši izplatīti mežu masīvi, galvenokārt ar sila un mētrāja tipa priežu un priežu-egļu audzēm. Vidusgaujas ieplaka ir mežiem bagātākais rajons Latvijā. Smiltāju izplatības areālos izveidojušās 5-15 m augstas iekšzemes kāpas, kāpu grēdas, kas apaugušas ar priežu silu. Pārmitros smiltajos izplatīti slapjie un purvainie meži un augstie purvi. Reljefa pazeminājos un auglīgākiem mālainiem cilmiežiem ir mitras vai slapjas pļavas, vietām zemie purvi. Morēnas smilšmāla vai fluvioglaciāla grantaina materiāla paaugstinājumos ir labi virsas noteces apstākļi un auglīgas, maz erodētas augsnes - tos aizņem plaši labi iekultivētu tīrumu masīvi.

Valka atrodas Sakalas augstienes Ērgemes paugurainē. Pilsētu ielejveida pazeminājumā šķērso Pedeles upe. Pilsētas rietumos Burgas paugurainē atrodas augstākās vietas līdz 90 m v.j.l. Ērgemes pagasts galvenokārt atrodas Ērgemes paugurainē, izdalot dažas paugurgrēdas ar augstumu līdz 103 m v.j.l. Daļa Kārķu teritorijas atrodas līdzenumā, daļu šķērso Ērgemes – Dakstu valnis (sīkpauguriene), veidojot skaistu Vidzemei raksturīgu ainavu. Valkas pagasts atrodas novada ziemeļu daļā, tā teritorija izvietota apkārt Valkas pilsētai. Daļa no pagasta teritorijas atrodas Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā. Teritorija ietilpst Vidusgaujas ieplakā, reljefs galvenokārt ir vienmuļš, vietām sastopamas iekšzemes kāpas. Vijciema pagasta ziemeļaustrumu daļa izvietojusies Vidusgaujas ieplakā un pārējā pagasta daļa atrodas Tālavas zemienē, galvenokārt reljefu veido Vidusgaujas ieplaka 20 – 40 m virs jūras līmeņa. Lielākā Zvārtavas pagasta teritorija ietilpst Aumeisteru paugurvalnī, kas

robežojas ar Sedas līdzenumu Z daļā un DA daļā ar Vidusgaujas ieplaku. Augstākais punkts ir Vasu kalns (88.8 m v.j.l.).

2.2. Virszemes ūdens objekti

Hidrogrāfisko tīklu veido Gaujas un Salacas upes baseini, kā arī Emajegi upes baseins, kurā ietek Pedeles upe, kura plūst caur Valkas pagastu un Valku. Lielākās upes novada teritorijā ir Gauja, Vija, Omuļupe, Seda un tās pieteka Rikanda. Daudz nelielu ezeru, kuri galvenokārt veidojušies starppauguraiņu ieplakās un upju bijušās gultnes – vecupju ezeri.

2.3. Klimats

Valkas novada klimats ir kontinentālāks salīdzinot ar valsts rietumu rajoniem. Klimats ir mēreni vēss un stipri mitrs. Gada vidējā gaisa temperatūra 5,1 - 5,2 0C. Janvāra, februāra vidējā temperatūra ir -6,5 0 C; jūlijā 16,70 C. Nokrišņi iespējami vidēji katru otro dienu, vidēji 700 mm gadā, siltajā periodā 500 mm. Ievērojamais nokrišņu daudzums, mērenās temperatūras visu gadu rada paaugstinātu gaisa mitrumu un mākoņainumu. Aktīvo temperatūru summa 18000 - 19000 C. Veģetācijas periods 130 - 135 dienas. Bez sala periods 126 - 134 dienas. Stabila sniega sega parasti izveidojas decembra vidū un saglabājas līdz marta beigām. Tās vidējais biezums 26 cm. Pēdējās salnas gaisā 15. - 25. maijam, pirmās rudens salnas septembrī.

Gadā kopumā valdošie ir dienvidu, dienvidrietumu, rietumu virzienu vēji. Lielākais vēja ātrums ir novembrī – janvārī (mēnesī vidēji 3 – 5 m/s), mazākais jūlijā – augustā (mēnesī vidēji 2 – 3 m/s). Valkas novada teritorijā nav meteoroloģisko staciju.

2.4. Ainava

Ainava ir cilvēku dzīves vide, resursi tūrisma attīstībai un pamats lauku iedzīvotāju nodarbošanās dažādošanai. Tā ir jebkuras administratīvās teritorijas sava veida vizītkarte. Ainavas struktūra būtiski iespaido teritorijas bioloģisko daudzveidību un daudzos gadījumos ainavai vai tās elementiem piemīt liela kultūrvēsturiska vērtība. Ainavu veidošana ir nepārtraukts process, kuram jābalstās uz ilgtspējīgas attīstības principiem, mēģinot savienot ainavu kontrolētu attīstību ar ekonomiskajām un sociālajām izmaiņām, kas parasti izraisa arī būtiskas ainavu izmaiņas. Valkas novadā ir valsts nozīmes īpaši aizsargājamo ainavu apvidus „Ziemeļgauja”. Tā teritorijā ietilpst Valkas,

Vijciema un Zvārtavas pagasti. Ziemeļgaujas ielejai raksturīga mozaīkveida ainava ar ievērojamu biotopu un sugu daudzveidību. Šīm teritorijām ir izstrādāti savi aizsardzības un izmantošanas nosacījumi.

Valkas pilsēta un Kārķu, Valkas, Ērgemes pagasti ietilpst Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta teritorijā, kas ir vienīgā šāda veida īpaši aizsargājamā dabas teritorija Latvijā. Tā ir plaša teritorija, kurā starptautiski nozīmīgas dabas un ainaviskās vērtības tiek saglabātas nodrošinot ilgtspējīgu sociālo un ekonomisko attīstību.

Ērgemes pagastā ainavu struktūru nosaka Ērgemes pauguraines sīki paugurainais un stipri viļņotais reljefs. Estētiski un kultūrvēsturiski nozīmīgie ainavu elementi ir ozolu alejas, muižu un vecsaimniecību ēkas un parki, laukakmens mūra ēkas un to drupas, viensētu apstādījumi – ir raksturīgi tieši Ziemeļvidzemei. Liela ainaviskā vērtība ir neiztaisnotajām, neregulētajām mazajām upītēm.

Kārķu pagasta vērtīgākās ainavas – ceļa posms no „Naglām” līdz „Vēveriem”, Veckārķu ezera apkārtnē, Cepšu ezera apkārtnē, Bezdibeņa ezera apkārtnē, Augstais (Baltais kalns), Spaļu aleja, senu koku rinda ceļa posmā pirms Kārķu centra robežas braucot no Rūjienas puses.

Vijciema pagasts ir laukiem bagāta teritorija ar dažādu vēstures periodu saimnieciskās darbības elementiem: stādījumiem (koku grupām) ap viensētām, senām alejām, laukakmens mūra ēkām, reljefam piekļautiem līkumotiem lauku ceļiem, muižas ēkām. Pagasta vērtīgākās ainavas ir Ziemeļgaujas aizsargājamo ainavu apvidus (NATURA 2000).

Zvārtavas pagasta ainavas kontrastainību nosaka koku sugu izplatība un eolās kāpas. Vizuāli pievilcīgas ir mežu ainavas, kas paveras no Valkas – Virešu ceļa. Zvārtavas pagasta teritorijas 4915 ha (28,9% no visas pagasta teritorijas) ietilpst Aizsargājamo ainavu apvidū „Ziemeļgauja”. Plašs skats uz Gaujas ielejas ainavu paveras Zvārtavas pagastā pie Valkas - Virešu ceļa, Cirgaļu meža masīvā. Vairākās vietās būtu vēlama ainavas atsegšana. Kā nozīmīgi ainavas elementi jāmin parkveida pļavas Valkas un Zvārtavas pagastos, iekšzemes kāpu masīvs Cirgaļu apkārtņē, Gaujas krastu atsegumi. Īpašu atraktivitāti Ziemeļgaujai piešķir iespēja vērot ainavas pārveidošanos Gaujas gultnes izmaiņu rezultātā.

Atsevišķās novada teritoriju vietās vērojama ainavas degradācija, kur neapsaimniekošanas rezultātā notiek pļavu, tīrumu apaugšana ar krūmiem, samazinās augu sugu sastāvs.

2.5. Zemes izmantošanas struktūra

Valkas novada kopplatība ir 906,8 km².

1. tabula

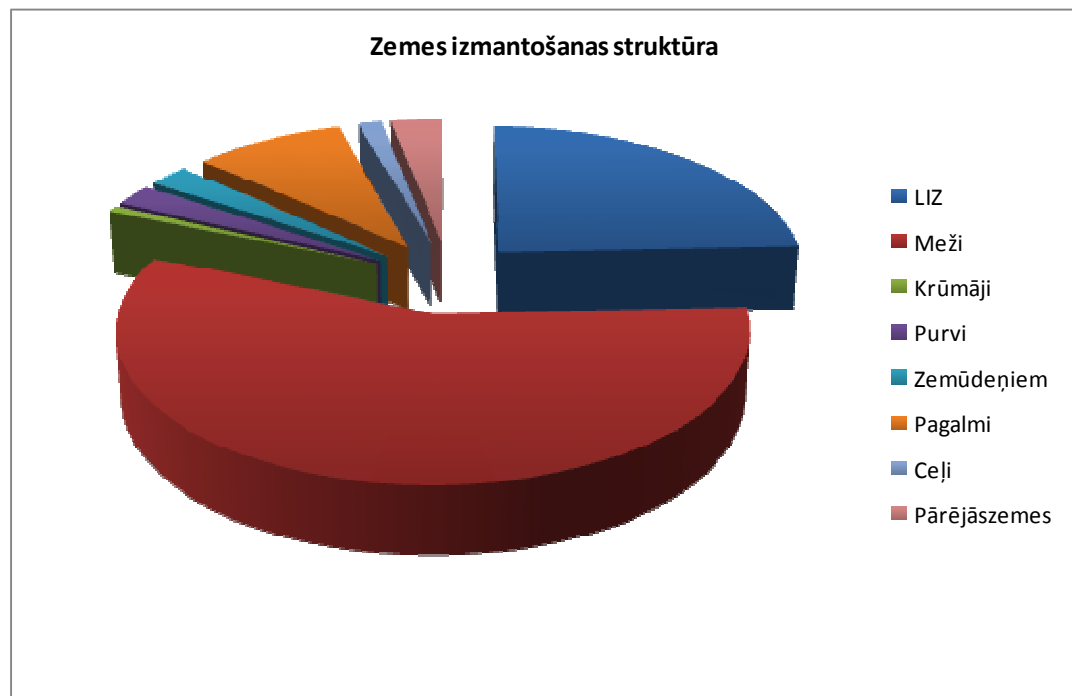
Zemes sadalījums pa zemes lietošanas veidiem (ha) Valkas novadā

<i>Novada teritorija</i>	<i>Kopplatība</i>	<i>LIZ⁵</i>	<i>Meži</i>	<i>Krūmāji</i>	<i>Purvi</i>	<i>Zem ūdeņiem</i>	<i>Pagalmi</i>	<i>Ceļi</i>	<i>Pārējās zemes</i>
Valka	1373	195.5	279.9	115.2	0.7	12.0	89.1	53.6	727.0
Ērgeme	17873.5	6085.4	9982.8	180.4	386.6	494.4	175.1	264.1	322.7
Kārķi	12331.6	4471.7	6565.4	162.1	381.5	243.8	110.3	169.9	226.8
Valkas	27946.8	6158.4	18288.6	131.9	989.6	703.9	250.2	447.2	974.1
Vijciems	14230.8	2963.0	10044.5	55.2	103.9	483.7	117.4	236.4	226.6
Zvārtava	16943.6	4148.6	10925.0	128.6	509.2	486.0	100.0	198.3	447.9
Kopā	90688.3	24022.6	56086.2	673.4	2353.5	2423.8	8842.4	1369.5	2925.1
%	100	26.4	61.9	0.8	2.6	2.6	0.9	1.5	3.4

Pēc valsts zemes dienesta sagatavotajiem datiem uz 01.01.2010.

⁵ LIZ – lauksaimniecībā izmantojamās zemes

Diagramma Nr. 1

Kopumā 61,9% no novada teritorijas aizņem meži. Tie tiek uzskatīti par šī apvidus lielāko bagātību. Smilšainajās augsnēs dominē priežu sils un mētrājs, mālainākās augsnēs ar labiem mitruma apstākļiem - egļu vēris un damaksnis. Meži izmantojami ne vien mežsaimniecībai un kokmateriālu iegūšanai, bet arī sēņošanai, ogošanai, medībām un atpūtai.

No kopējās novada teritorijas 26,4 % aizņem lauksaimniecībā izmantojamās zemes – aramzemes, pļavas un ganības. Vislielākais īpatsvars lauksaimniecībā izmantojamām zemēm ir Kārķu pagastā 36,3 %.

Purvi aizņem tikai nelielu daļu no pašvaldību kopējās teritorijas apmēram 2,6 %. Purvi ir salīdzinoši jauni un sekli, tāpēc nav īpaši bagāti ar kūdru. Kārķu pagastā 427 ha lielajam Bezdibeņa purvam ir noteikts dabas lieguma statuss.

Novada teritorijā sastopami šādi derīgie izrakteņi:

- Ērgemes pagastā ir smilts un grants atradnes;
- Kārķu pagastā ir nelielas smilts un grants atradnes;
- Valkas pagastā ir vairākas smilts un grants atradnes, kā arī kūdras lauka ekspluatācija, kas notiek Ķeizaru (Punģi) purvā, to apsaimnieko SIA „Valkas meliorācija”. Ķeizarpurva izstrāde pieļaujama purva dienvidu daļā. Savukārt

Ķeizarpurva rietumdaļā, kur sastopamas atklātā augsnes ar minerālaugsnes salām, kūdras izstrāde nav vēlama;

- Zvārtavas pagastā ir smilts un grants atradnes (1,7 un 1,6 ha), nozīmīgi kūdras krājumi un Vasu saldūdens kaļķiežu atradne (krājumi 4000 m³).

2.6. Aizsargājamās teritorijas

Kārķu un Ērgemes pagasta teritorija pilnībā un daļa no Valkas pagasta teritorijas atrodas Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā (turpmāk tekstā ZBR), kas ir starptautiskas nozīmes aizsargājama dabas teritorija un atrodas īpašā valsts aizsardzībā.

Gar Gauju visā novada teritorijā atrodas aizsargājamais ainavu apvidus (turpmāk tekstā AAA) „Ziemeļgauja”, kuram ir izstrādāti un MK apstiprināti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi. Šajā teritorijā iekļaujas Zvārtavas, Vijciema un Valkas pagasti.

1999. gada 15. jūnija LR Ministru kabineta apstiprinātos noteikumus par dabas liegumiem un saskaņā ar grozījumiem MK 15.06.1999. noteikumos Nr. 212 izslēdzot no dabas liegumu saraksta dabas liegumus „Zemā sala”, „Pukšu purvs” un „Pirtslīča līkā atteka”, jo tie ir iekļauti aizsargājamo ainavu apvidū „Ziemeļgauja”. Valkas novada teritorijā ir iekļauti sekojoši liegumi:

- Bednes purva dabas liegums, Vadaiņa purva dabas liegums, Taurīšu ezera dabas liegums;
- Lapiņu ezera dabas liegums Zvārtavas pagastā;
- Kārķu purvs Kārķu pagastā;
- Burgas pļavas, Valkas pagastā;
- Ērgemes pagasta dienvidu daļā ir Sedas purva liegums;

Kā Natura 2000 objekti Valkas pagasta teritorijā atrodas dabas liegums “Burgas pļavas”, Sedas purvs, mikroliegumi „Bulvāra riests” un „Igaunijas riests”. Zvārtavas pagastā Bednes purvs, Lapiņu ezers, Taurīšu ezers, Vadaiņa purvs. Ērgemes pagasta D daļā ietilpst Sedas purva liegums.

Kā AAA „Ziemeļgauja” novada teritorijā ir Pirtslīča līkā atteka, Pukšu purvs un Zemā sala, bet teritorijas, kas ietilpst Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā ir Burgas pļavas, Sedas purvs, Kārķu purvs.

2.7. Teritorijas vienotība

Novada teritorija ir ģeogrāfiski vienota, ja ir labvēlīga telpiskā konfigurācija, atsevišķas tās daļas nešķēļ citas administratīvās teritorijas un nenorobežo grūti pārvarami dabiskie šķēršļi (piemēram, lielas upes, kuru krastus nesavieno tilti labvēlīgās vietās, ezeri, lieli mežu, purvu masīvi un citas reti apdzīvotas un grūti šķērsojamas teritorijas).

Novada teritorija nav salīdzinoši liela, bet pateicoties tam, ka novada centrs nosacīti atrodas uz centra ass, tālākās vietas ir Kārķu un Zvārtavas pagasts – apmēram 40 km no Valkas. Ceļu struktūra labi nodrošina iekšējo vienotību un sasniedzamību. Caur visiem novada pagastu centriem izņemot Vijciemu iet ceļš „Ziemeļu stīga” (Ainaži – Vireši). Lai uzlabotu novada iekšējo transporta kustību, galvenokārt nepieciešams uzlabot ceļa segumu un sabiedriskā transporta kustību.

3. Iedzīvotāji un apdzīvojums

3.1. Iedzīvotāju skaita izmaiņas

Kopīgais iedzīvotāju skaits pēc pilsonības migrācijas lietu pārvaldes (turpmāk tekstā PMLP) datiem 2010. gada sākumā Valkas novadā bija 10 568. Salīdzinājumā ar 2007. gadu tas ir samazinājies par 3,7 %. Savukārt 2009. gada 1. pusgadā Valkas novadā dzīvoja 10644, kas ir par 0,7 % vairāk nekā 2010. gada sākumā.

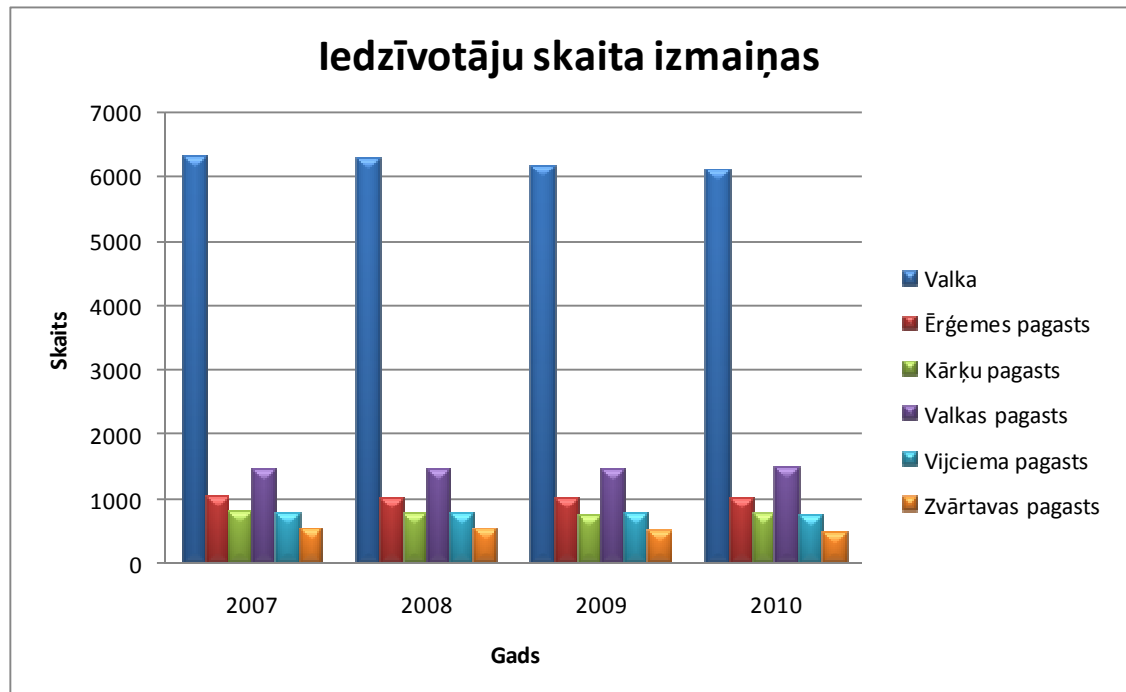
Novadā lielākā apdzīvotā teritorija ir Valkas pilsēta ar 6088 iedzīvotājiem, kas ir vairāk nekā puse no pašvaldību grupas kopējā iedzīvotāju skaita. Zvārtavas pagastā dzīvo vismazāk iedzīvotāju 478, kas veido 4,5 % no kopējā iedzīvotāju skaita.

2. tabula

Iedzīvotāju skaits laikā no 2007. – 2010. gada sākumam

<i>Novada teritorija</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>	<i>2010. gada sākums</i>	<i>Īpatsvars kopējā skaitā (%)</i>
Valka	6 312	6276	6164	6088	57,6
Ērgemes pagasts	1 044	1016	1014	1006	9,5
Kārķu pagasts	804	766	755	757	7,2
Valkas pagasts	1 484	1475	1472	1486	14,1
Vijciema pagasts	785	784	776	753	7,1
Zvārtavas pagasts	544	528	499	478	4,5
<i>Kopā novadā</i>	10 973	10845	10680	10568	100,0
<i>Samazinājums % pret 2007. gadu</i>		1,16	2,67	3,7	

Diagramma Nr. 2

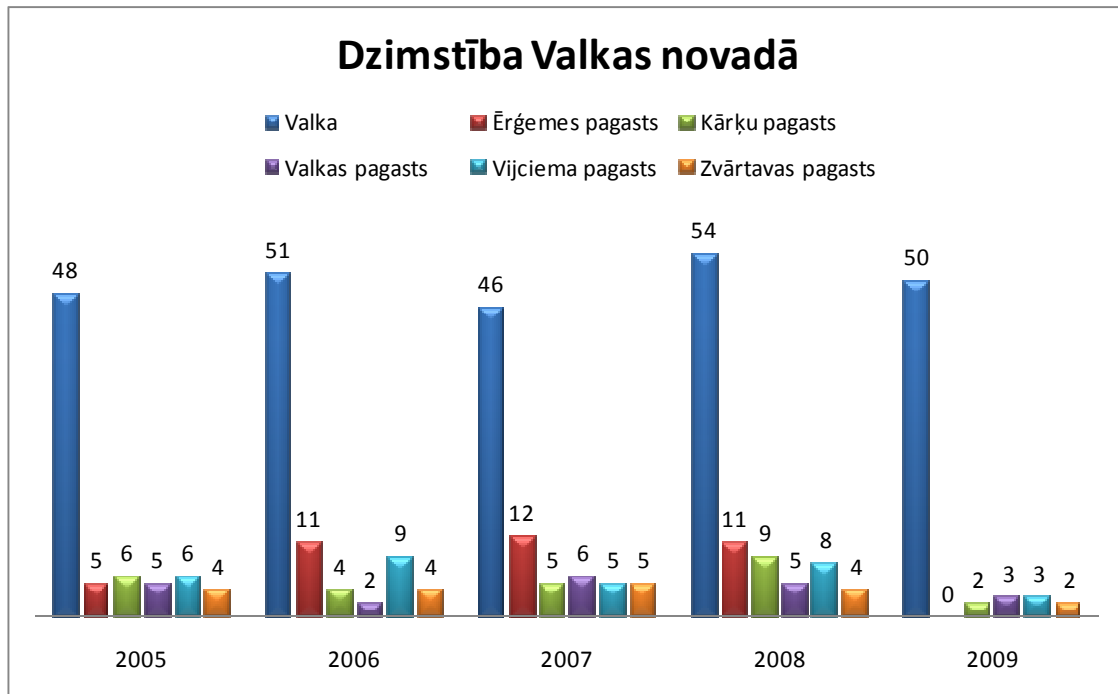

3. tabula

Dzimuši laikā no 2005. – 2009.gada

<i>Gads</i>	<i>Valka</i>	<i>Ērgemes pagasts</i>	<i>Kārķu pagasts</i>	<i>Valkas pagasts</i>	<i>Vijciema pagasts</i>	<i>Zvārtavas pagasts</i>	<i>Kopā</i>
2005	48	6	5	5	6	4	74
2006	51	4	2	11	9	4	81
2007	46	5	6	12	5	5	79
2008	54	9	5	11	8	4	91
2009	50	2	3	x	3	2	60

Diagramma Nr. 3

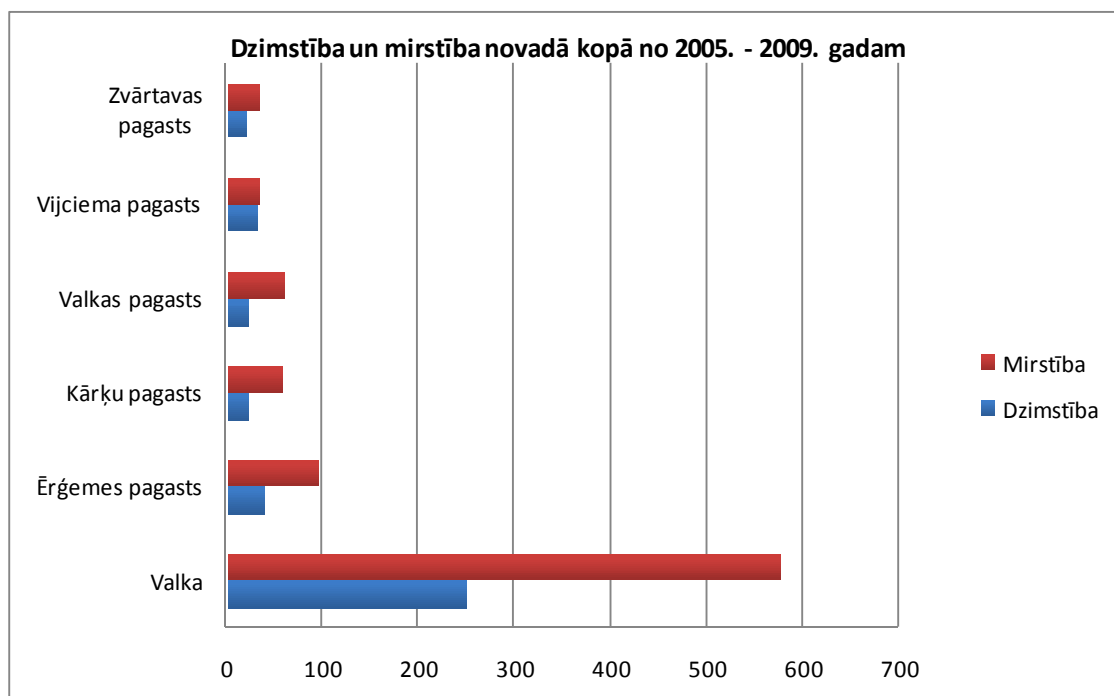

4. tabula

Miruši laikā no 2005. – 2009.gadam

<i>Gads</i>	<i>Valka</i>	<i>Ērgemes pagasts</i>	<i>Kārķu pagasts</i>	<i>Valkas pagasts</i>	<i>Vijciema pagasts</i>	<i>Zvārtavas pagasts</i>	<i>KOPĀ</i>
2005	111	14	13	22	8	6	174
2006	119	11	14	26	9	5	184
2007	104	16	15	27	7	12	181
2008	121	12	10	19	4	7	173
2009	121	4	6		6	4	141

Diagramma Nr. 4

3.2. Vecuma struktūra

Novada kopīgā demogrāfiskā slodze⁶ uz 2010. gada sākumu bija 540 iedzīvotāji līdz darbības vecumam un virs darbības vecuma uz 1000 iedzīvotājiem darbības vecumā. Demogrāfiskā slodze ir augstāka un līdz ar to nelabvēlīgāka nekā Latvijā kopumā – 514 (skat. 5. tabula). Savukārt 2009. gada sākumā demogrāfiskā slodze kopumā novadā bija 537, bet Latvijā 510, tātad salīdzinoši Valkas novadā demogrāfiskā slodze ir palielinājusies par 5,0 %. Iedzīvotāju darba spējas vecuma īpatsvars novadā 64,9 % ir zemāks nekā Latvijā kopumā 66,1 %.

Vērtējot demogrāfisko slodzi novada teritorijā, jāsecina, ka tikai Vijciema pagastā tā ir labvēlīgāka, kā Latvijā kopumā.

Visās pārējās novada teritorijās demogrāfiskā slodze ir samērā atšķirīga. Valkā – 549, Ērgemes pagastā – 522, Kārķu pagastā – 594, Valkas pagastā – 516, Vijciema pagastā – 488, Zvārtavas pagastā – 537. Jāatzīmē, ka salīdzinājumā ar 2009. gada datiem, demogrāfiskās slodzes rādītāji ir palielinājušies Valkas pilsētā un Zvārtavas, Valkas

⁶ Demogrāfiskā slodze - darbības vecumu nesasnējušo un pārsniegušo personu skaits vidēji uz 1 000 personām darbības vecumā.

pagastos. Novada kopējais demogrāfiskās slodzes rādītājs salīdzinājumā ar 2009. gada rādītājiem ir pieaudzis par 0,5 %, bet Latvijā par 0,8 %.

5. tabula

Vecuma struktūra un demogrāfiskā slodze uz 2009. un 2010. gada sākumu

<i>Novada teritorija</i>	<i>Iedzīvotāju skaits</i>	<i>Iedzīvotāji līdz darbaspējas vecumam</i>	<i>Iedzīvotāji darbaspējas vecumā</i>	<i>Iedzīvotāji virs darbaspējas vecuma</i>	<i>Demogrāfiskā slodze</i>
<i>Dati uz 01.01. 2009</i>					
Valka	6164	697	4010	1457	537
Ērgemes pagasts	1014	125	660	229	536
Kārķu pagasts	755	100	466	189	620
Valkas pagasts	1472	220	980	272	502
Vijciema pagasts	776	103	512	161	516
Zvārtavas pagasts	449	73	321	105	554
Latvijā	2267886	310820	1501659	455407	510
Kopā novadā	10630	1318	6949	2413	537
<i>Dati uz 01.01.2010</i>					
Valka	6088	681	3930	1477	549
Ērgemes pagasts	1006	117	661	228	522
Kārķu pagasts	757	97	475	185	594
Valkas pagasts	1486	237	980	269	516
Vijciema pagasts	753	94	506	153	488
Zvārtavas pagasts	478	63	311	104	537
Latvijā	2254653	309238	1489385	456030	514
Kopā novadā	10 568	1289	6863	2416	540

Pēc PMLP datiem

3.3. Dzimuma struktūra

6. tabulā ir apkopoti dati par 2009. gadu, kur atspoguļots novada iedzīvotāju skaits pēc dzimumiem, pa pagastu teritorijām un Valkas pilsētā, savukārt 2010. gada statistika sniedz ieskatu par Valkas novadu un Latviju kopumā.

Kopējais novada iedzīvotāju skaits pēc 2010. gada 1. janvāra datiem ir 10568, kas ir par 0,6 % mazāks nekā 2009. gadā. Novadā iedzīvotāju sadalījums pēc dzimuma ir atšķirīgs. Valkas novadā dzīvo 4986 vīriešu jeb 47,2 % no kopējā iedzīvotāju skaita 2010. gada sākumā un 5582 sievietes, kas ir par 5,6 % vairāk nekā vīriešu. Latvijā kopumā sieviešu pārsvars ir lielāks 53,8 %, bet vīriešu – mazāks 46,2 %, starpība starp iedzīvotāju dzimumiem Latvijā ir 7,6 %, bet novadā 5,6 %.

6. tabula

Iedzīvotāju skaits novadā pēc dzimuma 2009. gada un 2010. gada sākumā

Novada teritorija	Vīrieši		Sievietes		Kopā
	skaits	%	skaits	%	skaits
<i>Dati uz 01.01.2009</i>					
Valka	2788	55,2	3376	60,0	6164
Ērgemes pagasts	513	10,1	501	8,9	1014
Kārķu pagasts	369	7,3	386	6,9	755
Valkas pagasts	745	14,7	727	12,9	1472
Vijciema pagasts	387	7,7	389	6,9	776
Zvārtavas pagasts	251	5,0	248	4,4	449
Latvijā	1047327	46,2	1220559	53,8	2267886
Kopā novadā	5053	47,5	5627	52,5	10630
<i>Dati uz 01.01.2010</i>					
Latvijā	1041533	46,2	1213120	53,8	2254653
Kopā novadā	4986	47,2	5582	52,8	10568

Pēc PMLP datiem

3.4. Nacionālais sastāvs

Vērtējot novada iedzīvotājus pēc nacionalitātes, var secināt, ka latviešu īpatsvars starp visiem novada iedzīvotājiem 2009. gada sākumā ir 75%, tas ir augstāks nekā Latvijā kopumā, kur latviešu īpatsvars ir 59,2 % no iedzīvotāju kopskaita. Vijciema, Ērgemes un Zvārtavas pagastos latviešu īpatsvars pārsniedz 90 %, Kārķu pagastā – 87,7, Valkas pagastā tas ir 63 % %, bet Valkas pilsētā latviešu īpatsvars ir – 69,8 %. Starp citām tautībām minami krievi, ukraiņi, baltkrievi, igauņi, lietuvieši, poļi.

Pēc PMLP apkopotās statistikas uz 2009. gada 1. jūliju Valkas novadā bija 7987 latviešu un 2657 citu tautību iedzīvotāji. Savukārt, 2010. gada sākumā Valkas novadā dzīvoja 7931 latvieši un 2737 citu tautību iedzīvotāji.

7. tabula

Iedzīvotāju nacionālais sastāvs 2009. un 2010. gada sākumā

Novada teritorija	Latvieši		Citu tautību iedzīvotāji	
	skaits	%	skaits	%
<i>Dati uz 01.01.2009</i>				
Valka	4303	69,8	1861	30,2
Ērgemes pagasts	930	91,7	84	8,3
Kārķu pagasts	662	87,7	93	12,3
Valkas pagasts	927	63,0	545	37,0
Vijciema pagasts	715	92,1	61	7,9
Zvārtavas pagasts	468	93,8	31	6,2
Kopā novadā	8005	75,0	2675	25,0
<i>Dati uz 01.01.2010</i>				
Kopā novadā	7931	74,3	2737	25,7

Pēc PMLP datiem

8. tabula

Iedzīvotāju valstiskās piederības sastāvs 2009. un 2010. gada sākumā

Novada teritorija	Latvijas pilsoņi		Nepilsoņi un citas valsts pilsoņi		Kopā
	skaits	%	skaits	%	
<i>Dati uz 01.01.2009</i>					
Valka	5332	86,5	832	13,5	6164
Ērgemes pagasts	971	95,8	43	4,2	1014
Kārķu pagasts	703	93,1	52	6,9	755
Valkas pagasts	1146	77,9	325	22,1	1471
Vijciema pagasts	747	96,3	29	3,7	776
Zvārtavas pagasts	481	96,4	18	3,6	499
Latvijā	1860618	82,0	407268	18,0	2267886
Kopā novadā	9380	87,8	1299	12,2	10679
<i>Dati uz 01.01.10</i>					
Latvijā	1860217	82,5	394436	17,5	2254653
Kopā novadā	9309	88,1	1259	11,9	10568

Pēc PMLP datiem

3.5. Apdzīvojums

Valkas novada apdzīvojuma struktūru veido viena pilsēta un pieci pagasti. Lielākā apdzīvotā vieta novadā ir Valkas pilsēta, kurā dzīvo 6088 iedzīvotāju jeb 57,6 % no visas novada teritorijas. Valkas pilsēta ir Valkas novada administratīvais centrs. Salīdzinot ar bijušā rajona pilsētām Valka (6088) iedzīvotāju skaita ziņā ir apdzīvotākais novada centrs. Smiltēnē 2010. gada sākumā dzīvoja 5778 iedzīvotāju, Sedā ar lauku teritoriju 1558 iedzīvotāju, bet Strenčos 1415 iedzīvotāju.

Valkas novada kopējais iedzīvotāju blīvums ir 11,6 iedzīvotāji uz vienu kvadrātkilometru.

Novada lauku teritorijā – Ērgemes, Kārķu, Valkas, Vijciema un Zvārtavas pagastos vidējais iedzīvotāju blīvums ir (5,0) iedzīvotāji uz kvadrātkilometru, kas ir zemāks par vidējo Latvijas iedzīvotāju blīvumu. Latvijā vidējais iedzīvotāju blīvums 2009. gadā ir 35 cilvēki uz km². Zvārtavas pagastā ir viszemākais – 2,8 iedzīvotāju uz vienu kvadrātkilometru. Teritorijas apdzīvojuma blīvuma struktūra atspoguļota tabulā (skat. 9. tabulu).

9.tabula

Iedzīvotāju blīvums pašvaldībās uz 2010. gada sākumu

<i>Novada teritorija</i>	<i>Iedzīvotāju blīvums, iedz./km²</i>
Valka	422,7
Ērgemes pagasts	5,6
Kārķu pagasts	6,1
Valkas pagasts	5,3
Vijciema pagasts	5,3
Zvārtavas pagasts	2,8
Kopā novadā	11,6

Apdzīvojuma raksturs atbilst caurmēra Latvijas lauku teritorijām, to nosaka iedzīvotāju sadalījums pēc dzīves vietas ciemos un viensētās.

Būtisku lomu novada teritorijā spēlē ciemi, kuros dzīvo lielākā daļa no pagastu teritoriju iedzīvotājiem. Daudzi iedzīvotāji dzīvo arī Latvijai tradicionālās viensētās.

10. tabula

Iedzīvotāju skaits novada apdzīvotajās vietās un vietējās nozīmes centros 2009. gadā

Ciems/apdzīvota vieta	<i>Iedzīvotāju skaits uz 01.01.2009</i>
Ērgemes pagasts	
Ērgeme – vietējās nozīmes centrs – ciems	320
Omuļi – apdzīvota vieta	43
Turna – apdzīvota vieta	92
Kārķu pagasts	
Kārķi vietējās nozīmes centrs – ciems	360
Vēveri – apdzīvota vieta	19
Veckārķi – apdzīvota vieta	33
Valkas pagasts	
Sēļi – vietējās nozīmes centrs – ciems	327
Lugaži – vietējās nozīmes centrs – ciems	303
Saule – apdzīvota vieta	26
Zīle – apdzīvota vieta	35
Pedele – apdzīvota vieta	35
Vijciema pagasts	
Vijciems – vietējās nozīmes centrs – ciems	347
Zvārtavas pagasts	
Stepi – vietējās nozīmes centrs – ciems	181
Mierkalns – apdzīvota vieta	32
Putras – apdzīvota vieta	16

Zaķi – apdzīvota vieta	57
Vērsīši – apdzīvota vieta	10
Jaunāmuiža – apdzīvota vieta	7
Cirgaļi – apdzīvota vieta	15
Kaģumciems – apdzīvota vieta	15

Lielākais ciems novadā ir Kārķi – Kārķu pagasta centrs, kurā dzīvo 360 iedzīvotāju. Ērgemes pagasta centrā Ērgēmē dzīvo 330, Valkas pagasta lielākajos ciemos Sēļos un Lugažos dzīvo attiecīgi 327 un 303 iedzīvotāji, Zvārtavas pagasta Stepu ciemā – 181 iedzīvotājs.

Apdzīvoto vietu relatīvais lielums ir būtisks rādītājs saistībā ar apdzīvoto vietu tīklu un kopējo iedzīvotāju skaitu, kā arī saimniecisko dzīvi teritorijā. Visos pagastos galvenie ciemi ir arī saimnieciskās dzīves centri, ar salīdzinoši daudzveidīgu saimniecisko struktūru. Taču ņemot vērā zemo iedzīvotāju blīvumu, kā arī iedzīvotāju koncentrāciju galvenokārt ciemos, turklāt apstākļos, kur ciemu skaits uz teritorijas platību ir salīdzinoši zems, liek meklēt novadā jaunas attīstības iespējas pakalpojumu teritoriālā izkārtojuma pilnveidē un iedzīvotāju mobilitātes iespēju veicināšanā, nodrošinot iespējami daudz pakalpojumu visos pagastu centros un organizējot ikdienas laikā pastāvīgi funkcionējošu iekšējo sabiedriskās satiksmes tīklu.

3.6. Iedzīvotāju kustība

Iedzīvotāju kustības pēc dažādiem pakalpojumiem, uz darbu, mācībām ārpus administratīvajām teritorijām galvenokārt nosaka sociālās infrastruktūras objektu (gan pašvaldību pārziņā esošu, gan privātu), reģionālo administratīvo iestāžu un darba vietu izvietojums, kā arī ceļu stāvoklis un sabiedriskā transporta iespējas.

Novadā vērojama iedzīvotāju kustība gan starp Valkas pilsētu un pagastu pārvaldēm, gan ārpus novada. Pastāv tendence, ka iedzīvotāju kustība starp novada teritorijām palielinās, un arī kustība uz āru palielinās.

No Valkas pilsētas vērojama šāda salīdzinoši izteiktākā iedzīvotāju kustība:

- skolēni/studenti uz Valmieru, Rīgu;
- iedzīvotāji pēc pakalpojumiem uz Valgu, Valmieru;
- uz darba vietām Valgā, Valkas pagastā, Valmierā.

No Ērgemes pagasta vērojama šāda salīdzinoši izteiktākā iedzīvotāju kustība:

- skolēni uz Valku, Valmieru;
- iedzīvotāji pēc pakalpojumiem uz Valku, Valgu;
- skolēni uz mākslas, mūzikas un sporta skolām uz Valku;
- uz darba vietām Valkā.

No Kārķu pagasta vērojama šāda salīdzinoši izteiktākā iedzīvotāju kustība

- skolēni uz Naukšēniem, Valku, Valmieru;
- skolēni uz mākslas, mūzikas un sporta skolām uz Valku;
- iedzīvotāji pēc dažādiem pakalpojumiem uz Valku, Rūjienu;
- uz darba vietām Valkā un Strenčos.

No Valkas pagasta vērojama šāda salīdzinoši izteiktākā iedzīvotāju kustība

- skolēni uz Valku;
- iedzīvotāji pēc pakalpojumiem uz Valku, Valgu;
- skolēni uz mākslas, mūzikas un sporta skolām uz Valku;
- uz darba vietām Valkā.

No Vijciema pagasta vērojama šāda salīdzinoši izteiktākā iedzīvotāju kustība

- skolēni uz Smilteni, Valku, Bilsku;
- iedzīvotāji pēc pakalpojumiem uz Smilteni, Valku, Valgu, Valmieru;
- skolēni uz mākslas, mūzikas un sporta skolām uz Smilteni, Valmieru, Valku;
- uz darba vietām Smiltenē, Valkā, Strenčos, Valmierā.

No Zvārtavas pagasta vērojama šāda salīdzinoši izteiktākā iedzīvotāju kustība

- skolēni uz Gaujienu, Smilteni, Valku;
- iedzīvotāji pēc pakalpojumiem uz Valku, Gaujienu, Smilteni;
- uz darba vietām Smiltenē, Valmierā, Valkā.

4. Dabas un kultūrvēsturiskās vērtības

4.1. Dabas teritorijas un objekti

Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts (turpmāk tekstā ZBR) ir starptautiskas nozīmes aizsargājama dabas teritorija, kura atrodas valsts aizsardzībā. Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta (ZBR) teritorijas pārvaldīšanu, saskaņā ar MK 02.06.2009. noteikumu Nr. 507 „Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums” 2.1. un 5.2. apakšpunktu, veic administrācija. Dabas aizsardzības pārvalde ir vides ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. ZBR mērķis ir nacionālā un starptautiskā nozīmē sasniegt līdzsvaru dabas daudzveidības aizsardzībā, ekonomikas attīstības veicināšanā un kultūras vērtību saglabāšanā, tāpat arī nodrošināt informācijas apriti vides pētījumos, monitoringa un vides izglītības jomā, veidot sabiedrības apziņu par vides un dabas aizsardzību, kā arī sekmēt teritorijā degradētu ekosistēmu atjaunošanu.

Aizsargājamo ainavu apvidus (turpmāk tekstā AAA) „Ziemeļgauja” ietver Gaujas upi apmēram 140 km garumā, tās ieleju (no Gulbenes un Alūksnes novadiem līdz Valmierai) un bioloģiski vērtīgās platības ap to. AAA kopīgā platība – 21749 ha. Aizsargājamo ainavu apvidū ietilpst daļa no Valkas novada (Valkas, Vijciema un Zvārtavas pagasts). Ielejai raksturīga ļoti liela ainavas dažādība ar ievērojamu biotopu un sugu daudzveidību.

Latvijā ir 259 dabas liegumi. Tās ir teritorijas, kurās aizsargā retas vai izzūdošas sugas vai biotopus, parasti cilvēku mazpārveidotas un saskaņoti apsaimniekotas platības, no tiem Valkas novada teritorijā atrodas 7 dabas liegumi.

Teritorijā atrodas 20 valsts nozīmes dabas pieminekļi. Dabas pieminekļi ir atsevišķi, savrupi dabas veidojumi: aizsargājамie koki, alejas, ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi un citi dabas retumi, kam ir zinātniska, kultūrvēsturiska, estētiska vai ekoloģiska vērtība. (Precizētu informāciju par novada īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un dižkokiem skat. pielikumu 1. un 2.).

4.2. Kultūrvēsturiskie objekti un teritorijas

Valsts aizsargājami kultūras pieminekļi izdalīti ar mērķi saglabāt to zinātnisko, kultūrvēsturisko un estētisko vērtību. Pašvaldības nozīmes kultūrvēsturiskie objekti - parādīt kultūras objektus, kuri perspektīvā varētu iegūt valsts noteiktu aizsardzības statusu.

Valkas novada teritorijā atrodas 33 no Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā ietvertajiem kultūras pieminekļiem, kas apstiprināti ar LR Kultūras ministrijas 05.10.2009. KM rīkojums "Grozījums Kultūras ministrijas 1998.gada 29.oktobra rīkojumā Nr.128 "Par Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstu"" ("LV", 165 (4151), 16.10.2009.) Aizsargājami un izmantojami saskaņā ar likumu Par kultūras pieminekļu aizsardzību un MK 26.08.2003. noteikumiem Nr.474 - Noteikumi par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju, valsts pirkuma tiesībām un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu.

No 33 kultūras pieminekļiem, 27 ir nekustamie kultūras pieminekļi. Bez tam novada teritorijā ir 12 vietējās nozīmes kultūrvēsturiskie objekti.

Valkas novada teritorijā atrodas 23 valsts vai vietējas nozīmes arheoloģiskie pieminekļi, 6 – mākslas pieminekļi, 3 arhitektūras pieminekļi un 1 vēstures piemineklis. Valsts aizsardzībā esošo nekustamo kultūras pieminekļu sarakstu Valkas novada teritorijā var aplūkot tabulā (skat. 3.pielikumu).

Valkas novada teritorijā ir vairāki vietējas nozīmes arhitektūras, kultūrvēsturiskie un dabas objekti.

Valkas pilsētā kā vietējās nozīmes arheoloģiskais piemineklis ir Planču pilskalns.

Tagadējā Vijciema pagasta centrā saglabājušās daudzas 19.gadsimtā celtās muižas ēkas. Pagastā ir vismaz astoņi unikāli objekti, kas pelna ievērību arī šobrīd. Tie ir : Vijciema luterāņu baznīca, Celīškalns, Bitarīnkalns, Ielīcu etnogrāfiskā sēta, Čiekurkalte, Meža skola, medību pils un pagasta centrs.

Ērgemes centrā atrodas Livonijas laikā celtās (14.gs., rakstos minēta 1323.g.)Ērgemes pilsdrupas – republikas nozīmes vēstures un arheoloģijas piemineklis. Vietējās nozīmes arheoloģijas piemineklis – Garais kalns (Pilskalns; Cepurkalns), 1880.gadā celtais draudzes skolas nams ar skolas piebūvi 1964.g., Brīvības cīņās 1919.gadā kritušo igauņu un Ziemeļlatvijas armijas cīnītāju brāļu kapi

Valkas pagasta teritorijā atrodas “Jaunvīndedzes” , kas ir dzimtās mājas Latvijas armijas ģenerālim P.Radziņam, kur uzstādīts piemiņas akmens. Savukārt “Strautiņi” ir dzimtās mājas dzejniecei Velgai Krilei (1945.-1991.)

Viena no lielākajām Kārķu pagasta bagātībām ir mežs un dižkoki. Profesora Gunta Eniņa ekspedīciju laikā Kārķos uzmērīti 16 dižkoki, vēsturiski un savdabīgi koki.

Zvārtavas pagastā Lācīšu un Veckurpnieku pilskalns, Eļmu, Mieniķu, Zaķu, Putru senkapi, Bedņu svētā liepa, Tiliku Jāņakalns- kulta vietas, Buliņu viduslaiku kapsēta.

Novada nozīmes jeb perspektīvie kultūrvēsturiskie pieminekļi (skat. 4.pielikumu).

5. Infrastruktūra

5.1. Satiksmes infrastruktūra

Satiksmes infrastruktūra ir viens no teritorijas infrastruktūras elementiem, kas nodrošina tās dzīvotspēju. Konkurētspējīga satiksmes infrastruktūra ir viens no svarīgākajiem novada ekonomiskai attīstībai. Valkas novada novietojums Latvijas pierobežā ir labvēlīgs kravas un pasažieru pārvadājumu attīstībai.

5.1.1. Autoceļi

Kopīgais ceļu garums Valkas pilsētā, Ērgemes, Kārķu, Valkas, Vijciema un Zvārtavas pagastos ir 491,11 km, no tiem 223,47 km ir valsts galvenie autoceļi un 267,64 km ir pašvaldības ceļi (skat. 11. tabulu). Valkas novada teritorijā meža ceļu kopējais garums pēc AS „Latvijas valsts meži” sniegtajiem datiem ir 301, 61 km. Ņemot vērā lielo teritoriju platību, mežu masīvus, ceļu blīvums ir neliels – 0,54 km uz kvadrātkilometru. Šis rādītājs atpaliek no Latvijas vidējā rādītāja.

11. tabula

Autoceļu garums novada teritorijā

Novada teritorija	Autoceļu kopgarums pašvaldībā, km	No tiem		Kopējais ceļu blīvums, km / 1 km ²
		Valsts galvenie autoceļi, km	Pašvaldību autoceļi, km	
Valkas pilsēta	44,15		44,15	3,11
Ērgemes pagasts	108,61	42,7	65,91	0,61
Kārķu pagasts	75,37	46,8	28,57	0,61
Valkas pagasts	120,83	65,74	55,09	0,43
Vijciema pagasts	58,26	35,2	23,06	0,41
Zvārtavas pagasts	83,89	33,03	50,86	0,49
Kopā novadā	491,11	223,47	267,64	0,54

Valkas pilsētas un Valkas pagasta teritoriju šķērso valsts galvenais ceļš A3 (Inčukalns – Valmiera – Igaunijas robeža), kas ir Eiropas nozīmes ceļš E264 (Inčukalns – Valmiera – Igaunijas Republikas robeža). Valkas pagasta teritorijā šī ceļa garums ir 12 kilometri un 5,7 kilometri iet pa Valkas pilsētas ielām. Šim ceļam ir dots arī starptautiskais nosaukums VIA Hanseatica.

Novada teritoriju šķērso šādi valsts reģionālie autoceļi:

- P22 Valka – Rūjiena;
- P23 Valka – Vireši;
- P24 Valka – Smiltene.

Ceļš P22 šķērso trīs pagastus Kārķu, Ērgemes un Valkas pagastus. Šis ceļš savieno Valku ar Rūjienu un iet cauri diviem pagastu centriem Kārķiem un Ērgēmi. No Valkas līdz Vēveriem tas ir asfaltēts, melnais segums ir arī Kārķu ciemā.

Ceļš P23 Valka – Vireši šķērso Valkas pagasta lielāko ciemu Sēļi un iet arī caur Zvārtavas pagasta centru Stepī. Asfalts ir tikai posmā Valka – Gaujas tilts, t.i., 14 kilometri. Zvārtavas pagastā asfalts ir tikai caur centru Stepī 730 metru garumā. Lai uzlabotu saikni starp Valku uz Zvārtavas pagastu, būtu jānoasfaltē ceļa posms Gaujas tilts – Stepī, kurš ziemā un atkalā faktiski nav izbraucams.

Ceļš P24 ir ar melno segumu un tas šķērso Valkas pagastu un Vijciema pagastu attiecīgi 10,9 kilometru un 15,9 kilometru garumā.

Šie trīs valsts reģionālie autoceļi ietilpst projektā „Ziemeļu stīga”, kas ir iekļauts RAPLM dokumentā „Priekšlikumi par Latvijai stratēģiski nozīmīgiem projektiem 2014. – 2020. Gadā”, savieno Ainaži – Mazsalaca – Rūjiena – Valka – Gaujiena – Vireši – Krievijas robeža. Realizējot šo projektu tiks veikts grants seguma remonts, jauna asfaltbetona seguma izbūve. Autoceļa posma, kuru skar šis projekts, garums Valkas novadā ir 79,4 km (tai skaitā 36,8 km ar melno segumu, 42,6 km ar grants segumu). Šis posms skar vairākas novada teritorijas, izņemot Vijciema pagastu (kopā 5 novada teritorijas: Kārķu, Ērgemes, Valkas pagastu, Valkas pilsētas un Zvārtavas pagasta).

Pagastu teritoriju šķērso šādi valsts vietējie autoceļi:

- Valka – Pedele – Ērgeme (V236);
- Valka – Dadži (V258);
- Ausekļi – Burga (V259);
- Cirgaļi – Palsmane – Ūdrupe (V248);
- Vecbilska – Cirgaļi (V229);
- Ērgeme – Turna – Daksti (V237);
- Ērgeme – Omuļi – Igaunijas robeža (V256);
- Piksāri – Veckārķi (V180);
- Burtnieki – Ēvele – Daksti – Veckārķi (V231);
- Kārķi – Upeslejas (V257);
- Puikule – Rencēni – Vēveri (V112);
- Naukšēni – Omuļi (V230);
- Cempi – Brenguļi – Trikāta – Vijciems (V182);
- Strenči – Vijciems – Mežmuiža (V240);
- Lipši – Spicrāmis (V261).

Tikai Ērgemes, Vijciema un Valkas pagasta centrus ar Valku vieno asfaltēti ceļi. Savā starpā pagastu centri ir vienoti ar ceļiem, kuriem nav pilnībā asfalta seguma. Pagastu ceļi ir ar grants un grunts segumu, ar asfalta segumu ir tikai daļa no ciemu ielām. Pagasta ceļi lielākoties ir sliktā stāvoklī, jo pašvaldībai trūkst līdzekļu to remontam.

Autoceļu sliktais stāvoklis ir viens no novada attīstības bremsējošiem faktoriem. 2006. gada 21. novembrī Valkas pilsētas dome pieņēma lēmumu „Par tranzīta maršruta ielas izmaiņām”. 2007. gada 19. martā tika noslēgts trīspusējs sadarbības līgums starp LR Satiksmes Ministriju, VAS „Latvijas Valsts ceļi” un Valkas pilsētas domi par perspektīvā Valkas pilsētas tranzītielas skiču projekta izstrādi. Pamatojoties uz Valkas pilsētas domes saistošajiem noteikumiem Nr. 10 „Valkas pilsētas teritorijas plānojums” (stājies spēkā 2007. gada 14. jūnijā), ir izstrādāts „Skiču projekts perspektīvā tranzīta maršruta Valkas pilsētā uzlabošanai un attīstībai pa Zemgales, Burtnieku, Parka, Varoņu un Rūjienas ielām” un apstiprināts tehniskais projekts, kas tagadējo tranzītceļu novirza pa pilsētas

nomali, atslogojot pilsētas centru un nodrošinot tranzīta transporta optimālu kustību, tādējādi pilsētā nodrošinot satiksmes un gājēju drošību.

Novada teritorijā pavisam darbojas 5 degvielas uzpildes stacijas un 1 dabas gāzes uzpildes stacija. Valkas pilsētā 4 degvielas uzpildes stacijas un 1 dabas gāzes uzpildes stacija. Ērgemes pagastā viena degvielas uzpildes stacija. Kārķu, Valkas, Vijciema un Zvārtavas pagastā nav degvielas uzpildes staciju.

12. tabula

Attālumi starp novadu centriem un citiem attīstības centriem, pa autoceļiem, km

	<i>Valka</i>	<i>Ērgeme</i>	<i>Kārķi</i>	<i>Stepi</i>	<i>Vijciems</i>	<i>Smiltene</i>	<i>Valmiera</i>
Valka		14	30	37	28	43	46
Ērgeme	14		16	51	36	57	60
Kārķi	30	16		67	58	54	50
Stepi	37	51	67		27	38	76
Vijciems	28	36	58	27		19	50
Smiltene	43	57	54	38	19		35
Valmiera	46	60	50	76	50	35	

Ceļu tīkls novada teritorijā ir nevienmērīgs. To raksturo zems blīvums un zema iekšējo savienojumu kvalitāte. Ceļu tīkla telpiskā struktūra katra pagasta teritorijā ir atšķirīga. Tā veidojusies vēsturiski, kur galvenie ceļi savstarpēji tieši nevienu lielākos novada centrus.

5.1.2. Sabiedriskais transports

Valkas novadā autobusu maršrutu tīkls izveidots un grozīts tā, lai nodrošinātu iespēju skolēniem apmeklēt izglītības iestādes, lai apmierinātu iedzīvotāju pieprasījumu pēc sabiedriskā transporta pakalpojumiem un nodrošinātu nokļūšanu darbavietās, apmeklēt ārstniecības iestādes, valsts un pašvaldību institūcijas to darba laikā.

Sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējs SIA "VTU Valmiera" sabiedriskā transporta pakalpojumus sniedz 23 reģionālās vietējās nozīmes maršrutu 92 reisos, gada vidējais nobraukums sastāda 698238 km.

Valkas novada reģionālās vietējās nozīmes maršrutu tīkls ir izveidots un saglabāts, tā, lai no katra pagasta centra ir iespējams nokļūt novada centrā. No Ērgemes, Kārķu un Vijciema pagastiem novada centrā var nokļūt vairāk kā 2 reizes dienā, no Zvārtavas pagasta – reizi dienā, izmantojot pārsēšanos Smiltēnē. Nokļūšanu no novada attīstības centriem uz Valkas pilsētu nodrošina šādi reģionālās vietējās nozīmes maršruti: Nr.5384 Rūjiena-Kārķi-Valka (caur Ērgemi, Kārķiem), Nr.6505 Smiltene-Aumeisteri-Valka (caur Sēļiem, Cirgaļiem, Kalnaini, Gauju), Nr.6506 Valka-Gauja-Aumeisteri-Smiltene, Nr.6627 Smiltene-Valka (caur Vijciemu), Nr.6614 Valka-Omuļu skola (caur Pedeli), Nr.5520 Valka-Pedele-Ērgeme, Nr.6670 Valka-Ķemere – Ēvele – Valka (caur Ērgemi). Sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējs SIA „Valkas Tehnika” sabiedriskā transporta pakalpojumus sniedz Valkas pilsētā 2 maršrutos : Nr.3031 Lauktehnika – Autoosta 18 reisi un Nr. 3032 Lauktehnika- Lugažu stacija 10 reisi, gada vidējais nobraukums sastāda 33895 kilometrus.

Maršruti tiek atjaunoti vai izveidoti no jauna pamatojoties uz piešķirto valsts budžeta dotāciju sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem.

Ar Ministru kabineta 2005.gada 23.marta rīkojumu Nr.188 „Par Latvijas valsts un privātās partnerības veicināšanas pamatnostādņēs, kā arī atbilstoši tām ar Ministru kabineta 2005.gada 16.novembra rīkojumu Nr.736 „Par Rīcības plānu Latvijas valsts un privātās partnerības veicināšanas pamatnostādņu īstenošanai 2006.-2009.gadā” apstiprinātajā rīcības plānā kā viens no politikas rezultatīvākajiem rādītājiem tika noteikts lielāks īstenoto investīciju projektu skaits ar privātā sektora resursu piesaisti.

Ņemot vērā iepriekš minētos Ministru kabineta rīkojumus, Valkas rajona padome ar pārvadātājiem SIA „VTU Valmiera” un SIA „Valkas Tehnika” 2009.gada 15.jūnijā ir noslēgusi koncesijas līgumus Par sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu ar autobusiem Smiltenes pilsētas nozīmes un Valkas novada reģionālās vietējās nozīmes maršrutos, kā arī Valkas pilsētas nozīmes maršrutos.

2009.gada 18.decembrī tika veikti grozījumi koncesijas līgumos.

Valkas un Smiltenes pilsētas maršruti tika pārveidoti par reģionālās nozīmes maršrutiem, kā to paredz Sabiedriskā transporta pakalpojuma likuma Pārejas noteikumu 18. Punkts.

Bez reģionāliem vietējās nozīmes maršrutiem pasažieru pārvadājumus Valkas novadā starppilsētu nozīmes maršrutos: Nr.7600Valka – Rīga (caur Strenčiem un Valmieru); Nr.7825 Valka – Valmiera (caur Strenčiem); Nr. 7819 Valka –Rencēni-Valmiera (caur Lugažiem, Ērgēmi, Turnu, Dakstiem, Ķemeru, Ēveli); Nr. 8902 Rīga – Tartu (caur Valmieru, Strenčiem un Valku) nodrošina SIA „Eurolines” un SIA „Ecolines.

Ņemot vērā to, ka sabiedriskā transporta organizācijas funkciju saskaņā ar Sabiedriskā transporta pakalpojuma likumu no 2010.gada 1.janvāra jāpilda plānošanas reģioniem, 2009.gada 28.decembrī visa informācija un dokumentācija tika nodota Vidzemes plānošanas reģionam.

Ērgēmes, Vijciema un Valkas pagastu teritorijā novada dome organizē un nodrošina skolēnu pārvadāšanu. Kārķu un Zvārtavas pagastā skolēnu nokļūšanu pamatskolās pamatā nodrošina VTU „Valmiera”. Zvārtavas pagasta bērnu nokļūšanu uz mācībām Valkas ģimnāzijā nodrošina Valkas novada dome. Valkas pagasta teritorijā ir 3 dažādi maršruti. Šos maršrutus izmanto skolēni un pagasta iedzīvotāji, kuri strādā Valkā. Intensīvākās sabiedriskā transporta plūsmas ir maršrutos Valka – Valmiera, Valka – Rūjiena, Valka – Smiltene. Lielākās problēmas ar nokļūšanu uz Valku ir Zvārtavas pagasta iedzīvotājiem. Satiksme ar Smiltēni ir laba – reiss 4 reizes dienā, savukārt Valkas virzienā satiksme ir vājāka un iedzīvotājiem nav iespējams katru dienu ar sabiedrisko transportu nokļūt Valkā.

5.1.3. Dzelzceļa transports

Caur Valkas pilsētu un Valkas pagastu iet dzelzceļa līnija Rīga – Tartu. Valkas pagastā atrodas divas dzelzceļa stacijas Saule un Lugaži. Pasažieru pārvadāšana tiek veikta izmantojot valsts A/s „Latvijas dzelzceļš” pasažieru pārvadājumu uzņēmuma AS „Pasažieru vilciens” pakalpojumus. Pasažieru vilciens kursē maršrutā Rīga – Valgas stacija – Rīga 3 reizes dienā.

Valkas pilsētā ienāk dzelzceļa atzars no līnijas Rīga – Tartu, šajā pašā posmā nelielos apjomos (SIA „Tīne”) notiek kravas pārvadājumi.

Pa dzelzceļu Rīga – Tartu ik dienas notiek kravu pārvadājumi, bet tieši Valkas pilsētā dzelzceļš tiek maz izmantots, jo nav atrisināts jautājums par stacijas izveidi (atjaunošanu) Valkā. Līdz šim kravas pārvadājumi veikti pārsvarā pārmantojot Igaunijas Republikas dzelzceļa pakalpojumus.

Valkas novada teritorijā tiek plānota starptautiskā pasažieru ātrgaitas satiksmes dzelzceļa koridora (tā saucamais pirmais Krētas koridors) Rail Baltica trase pa pašreizējo dzelzceļa līniju Rīga-Valga. Dzelzceļa iecirknis Rīga-Lugaži ir aprīkots ar sakarsušo bukšu atklāšanas sistēmu (posms Lugaži – Valka), ko veicis Igaunijas dzelzceļš, kā arī ir paredzēta vilcienu radiosakaru sistēmas modernizācija.

5.1.4. Velotransports

Nākotnē Projekta Nr. 3DP/3.2.1.2.0/09/APIA/SM/002 „Tranzīta maršruta ielu rekonstrukcija Valkas pilsētā” ietvaros tranzīteļa posmā tiks izbūvēts veloceļš. Projekta „Ar velo pa Vidzemi un Dienvidigauņiju” ietvaros tika uzstādīti velostatīvi ar nojumēm 16 velosipēdu novietošanai Kārķu pagastā pie pamatskolas, Ērgemes pagastā pie pagasta pārvaldes ēkas „Pūcītes”, Valkas pilsētā pie pamatskolas, Valkas pagastā Sēļu ciemā pie ēkas Māja Nr. 22 un Lugažu ciemā pie volejbola laukuma netālu no dzīvojamās mājas. Savukārt velostatīvi 6 velosipēdu novietošanai tika uzstādīti Valkas pilsētā pie sporta halles un pilsētas centrā Raiņa ielā pie pasta. Arī Zvārtavas pagastā tika uzstādīti 2 velostatīvi 6 velosipēdu novietošanai pie pamatskolas un pagasta pārvaldes ēkas.

2009. gada septembrī tika labiekārtota Pedeles upes rekreācijas zona posmā no Igaunijas robežas līdz Sēlijas ielai. Viena no ES Igaunijas – Latvijas Programmas 2007 – 2013 projekta „IAVV – Increasing the Attractiveness of Valga – Valka” (Valgas – Valkas atraktivitātes uzlabošana”) aktivitātēm bija veloceliņu izbūve.

5.2. Sakari

Valkas novada teritorijā darbojas sešas A/S „Latvijas Pasts” sakaru nodaļas. Ērgemes, Kārķu, Valkas, Vijciema un Zvārtavas pagastā katrā darbojas pa vienai pasta nodaļai un Valkas pilsētā – viena pasta nodaļa (Valka-1).

Latvijā telekomunikācijas nodrošina fiksēto un mobilo tīklu infrastruktūra. Galvenais fiksēto telefonsakaru nodrošinātājs ir SIA „Lattelecom”. Kompānijas daļa elektronisko sakaru tirgū ir 91%. Pārējo tirgu aizņem alternatīvie operatori.

Pašvaldību grupā telekomunikāciju pakalpojumus nodrošina vairāki sakaru operatori: tālruņu sakarus nodrošina SIA *Lattelecom* un SIA „Telia Latvija” fiksētais tālruņu tīkls, mobilos sakarus nodrošina SIA „Latvijas mobilais telefons”, SIA „TELE 2”, SIA „Bite Latvija”

SIA „Lattelecom” tālruņu sakarus nodrošina Valkas pilsētā, pieslēgums ir Valkas pagasta Lugažos un Sēļos, Vijciema pagastā uzturot stacionāro telekomunikāciju tīklu. Vijciema ciemā atrodas SIA „Lattelecom” sakaru centrāle. Pēdējo gadu laikā samazinās fiksēto telefonu abonentu skaits, jo arvien vairāk iedzīvotāju izvēlas mobilos sakarus un atsakās no fiksētajiem.

Pieprasījums pēc mobilo telefona sakaru pakalpojumiem strauji palielinās. Abonentu skaita pieauguma pamatā ir ievērojami labāka pārklājuma nodrošināšana, mobilo telefona cenu un pakalpojumu tarifu samazināšanās.

Lielākajā daļā teritorijas, tai skaitā lielākajās apdzīvotajās vietās ir mobilo sakaru pārklājums. Valkas pilsēta – mobilos sakarus nodrošina SIA „Latvijas mobilais telefons”, SIA „TELE 2”, SIA „Bite Latvija”. Ērgemes pagasta teritorijā ir 2 SIA „Latvijas Mobilais Telefons” firmas mobilo sakaru torņi. Mobilo sakaru pārklājums pagasta teritorijā ir ap 90%. Kārķu pagasta teritorijā ir divi mobilo sakaru torņi – SIA „Latvijas Mobilais Telefons” un SIA „TELE 2”, tomēr sakaru darbības zona nepārklāj visu pagasta teritoriju. Valkas pagasts – mobilo sakaru pārklājums pagasta teritorijā apmierinošs. Valkas pagasta teritorijā atrodas SIA „Latvijas mobilais telefons” piederošs nekustamais īpašums „Sakarnieki” un uz tā esoša LMT bāzes stacija, kura sastāv no radiotorņa un LMT aparatūras ēkas. Vietām slikts pārklājums uz Valkas – Gaujienas un Valkas – Smiltenes autoceļa. Vijciema pagasta teritorijā ir SIA „LMT” (atrodas bāzes stacija, kura sastāv no būvēm – torņa un aparatūras konteineriem, uz zemes gabala „Sakarnieki”,

kadastra Nr.9492 004 0456) un SIA „TELE” (tīkla masts ar bāzes staciju atrodas Vijciema pagastā, „Rožkalni”, ģeogrāfiskās koordinātes 57°35'19,5" un 25°57'52.1") bāzes stacija. Mobilos sakarus nodrošina LMT GSM un SIA „TELE 2”, to sakaru zona pārklāj lielāko daļu pagasta teritorijas. Zvārtavas pagasta teritorijā atrodas SIA „Latvijas mobilais telefons” nekustamie īpašumi – „LMT tornis” (kadastra Nr. 9496 006 0087) Mierkalnā un „LMT Sakari” (kadastra Nr. 9496 002 0041) Cunčos, kuros atrodas LMT bāzes stacijas, kas sastāv no būvēm – radiotorņa un sakaru aparatūras konteineru. Mobilo sakaru pārklājums 95 %. Pagastā nepietiekams ir „Tele 2” un „Bite Latvija” sakaru nodrošinājums.

Lielākajā daļā novada teritorijā ir iespējams izmantot arī Igaunijas mobilo sakaru operatorus.

Publiskā interneta pieejas punkti

Valkas novadā ir pieejams publiskais internets sekojošās novada iestādēs:

- Valkas bibliotēkā 9 datori un bezvadu internets;
- Valkas TIB (tūrisma informācijas birojs) pieejams 1 dators un bezvadu internets;
- Valkas muzejā 3 datori un bezvadu internets;
- Jauniešu birojā 3 datori;
- Sēļu bibliotēkā 6 datori un bezvadu internets;
- Lugažu bibliotēkā 3 datori un bezvadu internets;
- Ērgemes pagastā: Ērgemes bibliotēkā 3 datori un bezvadu, Turnas bibliotēkā 3 datori un bezvadu, Omuļu bibliotēkā 3 datori un bezvadu internets;
- Kārķu pagasta bibliotēkā un pagasta pārvaldē 3 datori;
- Vijciema bibliotēkā 4 datori un bezvadu internets, pagasta pārvaldē 3 datori;
- Zvārtavas bibliotēkā 4 datori un bezvadu internets.

5.3. Enerģētikas infrastruktūra

5.3.1. Siltumapgāde

Valkas pilsētas centralizētā siltumapgādes sistēma nodrošina ar siltumenerģiju 53 daudzdzīvokļu mājas un 61 organizāciju.

Sistēma aptver vairākas autonomas sistēmas:

- Raiņa ielas rajons (22 daudzdzīvokļu mājas, iedzīvotāji; 30 organizācijas), kas ietver Stendera ielas rajonu (9 patērētāji – 7 daudzdzīvokļu mājas, iedzīvotāji; 2 organizācijas);
- Rūjienas ielas rajons (13 – daudzdzīvokļu mājas, iedzīvotāji; 7 organizācijas);
- Varoņu ielas (Lauktechnikas) rajons (6 – daudzdzīvokļu mājas, iedzīvotāji; 2 – organizācijas);
- Domes bulvāra rajons (4 – daudzdzīvokļu mājas, iedzīvotāji; 1 – organizācija).

Šobrīd Valkas siltumapgādes sistēmu nodrošina 7 siltumavoti:

- 3 katlu mājas Valkas novada domes siltumapgādes nodaļas apsaimniekotās katlu mājas (Rūjienas ielas katlu māja, Domes bulvāra katlu māja, Puškina ielas katlu māja);
- 2 katlu mājas – Raiņa ielas, Stendera ielas - , siltumenerģija siltumapgādei tiek iepirkta no privāta ražotāja pēc skaitītāja rādījumiem katlu mājas izejā, apsaimnieko SIA „Valkas Bioenergo kompānija” (VBEEK) , kur daļu īpašnieki ir Valkas novada dome;
- Varoņu ielas rajons – (Lauktehnika) – siltumenerģija siltumapgādei tiek iepirkta no privāta ražotāja pēc skaitītāja rādījumiem katlu mājas izejā;
- SIA „Vidzemes slimnīca” – siltumenerģija siltumapgādei tiek iepirkta no SIA pēc skaitītāja rādījumiem pašvaldībai piederošam ēkām Rūjienas 3 A,D.E.

Rūjienas ielas katlu māja – apsaimnieko Valkas novada domes siltumapgādes nodaļa. 2007.gadā uzstādīta SIA Orions katla iekārta ar jaudu 1,7 MW, kurināma ar šķeldu. 1 gab. PK-1,6 kurināms ar fosilo kurināmo, jauda 1,86 MW, malkas katls ”Juta” 1,5 MW. 2009.gada Rūjienas ielas katlu mājā ir uzstādīts dūmsūknis (Ls 3500,00) ar frekvences pārveidotāju. Iegūtais efekts – nodrošināta stabila apkure, samazināts elektroenerģijas

patēriņš; 2008.gada tika izveidots siltummezgls, lai nodrošinātu stabilu apkuri. Izmaksa – Ls 5997.87.

Raiņa ielas katlu māja – SIA Orions ražoti 2,5 MW ar šķeldu kurināmi katli 2 gab., 1 gab. PK-1,6 ar jaudu 1,86 MW ar fosilo kurināmo. Uzstādītā jauda nepietiek vai nodrošinātu stabilu apkuri.

Stendera ielas katlu māja – AS „Komforts” 1 MW – 2 gab., 1 gab. PK-1,6 ar fosilo kurināmo ar jaudu 1,86 MW. Katlu māja tiek izmantota apkures sezonā 2 mēnešu garumā, tikai tad kad ir āra gaisa temperatūra zem -15°C .

Domes bulvāra katlu māja – AS „JUTA” ražoti 2 malkas katli katrs ar jaudu 0,5 MW.

Varoņu ielas katlu māja – privāts īpašnieks, katlu mājai būs nepieciešami uzlabojumi, kad Varoņu ielas rajonam izbūvēs siltummezglus.

SIA „Vidzemes slimnīca” katlu māja – īpašnieks SIA, katlu mājai ir nepieciešami uzlabojumi un katlu iekārtu remonts.

Puškina ielas katlu māja – apsaimnieko Valkas novada domes siltumapgādes nodaļa, ir uzstādīts automātiskais katls Grandeg – kurināmais skaidu granulas un auzas.

Valkas pilsētā lielāko problēmu rada daudzdzīvokļu mājas, celtas 60.-80.gados, kuras savulaik tika pieslēgtas pilsētas centrālajai apkures sistēmai, kur kā kurināmo izmantoja – fosilo kurināmo. 90.gadu sākumā Latvijai atgūstot neatkarību, radās problēmas ar kurināmā iegūšanu, un neapmierināja tā augstā cena. Pašlaik Valkā darbojas 6 katlu mājās un visas pamatā tiek kurinātas ar atjaunojamiem energoresursiem - malku un šķeldu. Centra katlu māju apsaimnieko SIA „Valkas Bioenergo kompānija”, tā ir uzņēmēj sabiedrība, kuras īpašnieki ir Valkas pilsētas dome (pieder 25% statūt kapitāla) un Nīderlandes kompānija SIA „Host energo”. Nepieciešama siltumtīklu rekonstrukcija, jo 30% tīklu ir nolietojušies, un katlu māju jaudas palielināšana. Siltumapgādes sistēma sastāv no sešiem atsevišķiem siltumapgādes rajoniem. Sistēmas sakārtošanā ieguldīti ievērojami finansu resursi, pašvaldība ņēmusi kredītus, lai sakārtotu siltumtrases Rūjienas mikrorajona, Stendera kvartāla un Domes b.- Tirus kvartāla mājām uzstādīti siltummezgli. Arī 2010. gadā tiek plānoti siltumapgādes sistēmas rekonstrukcijas darbi. Paredzēts izbūvēt koģenerācijas staciju un izveidot automatizētu siltumapgādes sistēmas vadību izmantojot datora programmu.

Pilsētai attīstoties, arvien jauni patērētāji tiek pievienoti centralizētās siltumapgādes sistēmai, rezultātā pievienotā siltumslodze Raiņa ielas rajonā pārsniedz

faktisko siltuma avota jaudu, tādējādi pie zemām ārējās temperatūrām radot problēmas siltumapgādes nodrošinājumam (nodrošināt 18°C dzīvojamā telpā). Pie temperatūrām zemākām par -5°C , nepieciešams kurināt fosilā kurināmā katlus, kas ir videi nedraudzīgi, kā arī sadārdzina tarifu.

Tā kā lielākā – Raiņa ielas katlu māja atrodas dzīvojamo ēku kvartāla vidū, siltuma avota paplašināšana (jaudas palielināšana) nav iespējama. Vienīgais risinājums Valkas pilsētas drošai siltumapgādei ir Rūjienas ielas siltuma avota energoefektivitātes un jaudas palielināšana un pilsētas centra siltumapgādes nodrošināšana no Rūjienas ielas rajona. Bez siltumtīklu savienojuma izbūves tas nav iespējams. Pēc siltumtīklu savienojuma izbūves būtu iespējams arī Domes ielas rajonu pievienot Raiņa, Stendera ielas rajonam, likvidējot, neefektīvu un dārgu siltuma avotu. Šobrīd tas nav iespējams jo Raiņa, Stendera rajonā trūkst nepieciešamā jauda. Tiek plānots arī likvidēt katlu māju Valkas slimnīcas teritorijā un pievienot tās ēku pie centralizētas siltumapgādes sistēmas.

2006. gadā tika veikta Rūjienas ielas siltumtrašu rekonstrukcija. Tās ietvaros tika izbūvēta apmēram puse saistvada no Rūjienas ielas katlu mājas līdz atzaram uz pamatskolu.

Valkas uzņēmums „SIA Valkas Namsaimnieks” ir sagatavojis projekta pieteikumu Valkas pilsētas siltumapgādes sistēmas energoefektivitātes un drošības palielināšanai, izbūvējot 2.kārtu saistvadam starp Rūjienas un Raiņa ielu rajoniem. Dalībai 3.5.2.1. aktivitātē „Pasākumi centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai”. Projekts tiks iesniegts siltumtīklu izbūves programmā.

Pēc siltumtīklu savienojuma izbūves SIA „Valkas namsaimnieks” veiks siltumenerģijas piegādi Rūjienas ielas rajonā un nodrošinās siltumtīklu savienojuma izmantošanu siltumenerģijas piegādei Raiņa iela rajonam no Rūjienas ielas katlu mājas.

Ietekme uz vidi.

Projektu realizējot samazināsies siltuma zudumi Rūjienas ielas rajonā, kas ļaus samazināt kurināmā patēriņu, tādējādi samazināsies izmešu daudzums.

Projekta rezultātā samazināsies kurināmā patēriņš, samazināsies emisija apkārtējā vidē, līdz ar to projektam ir pozitīva ietekme uz apkārtējo vidi.

2009.gada ar SIA „Valkas Bioenergo kompānija” un HOST ENERGO tiek parakstīts nodomu protokols, kurā ir atbalstīts koģenerācijas stacijas būvniecība Valkas pilsētā. Plānots būvdarbus sākt 2010.gadā, bet nodot ekspluatācijā 2011.gada 1. oktobrī.

Ērgemes ciemā darbojas neliela centralizētā apkures sistēma, kas nodrošina ar siltumu pamatskolu, pirmsskolas izglītības iestādi un vienu daudzdzīvokļu māju, kurā atrodas arī Ērgemes pagasta pārvalde. 2008.gadā tika atjaunota siltuma trase, pamatskolā renovēta apkures sistēma. Neefektīvi un kļūdaini(pēc siltumapgādes speciālistu atzinuma)bērnudārza un daudzdzīvokļa mājā ir izbūvēta apkures sistēma, kā rezultātā ir liels kurināmā patēriņš. Centralizētās siltumapgādes sistēmas Turnā nav, lokālā siltumapgādes sistēma darbojas Turnas klubā un sociālos dzīvokļos, kura 2008.gadā tika renovēta un uzlabota. 2009.gadā Ērgemes feldšerpunkta ēkā tika izbūvēta lokālā apkures sistēma.

Kārķu pagastā centralizēta siltumapgāde netiek nodrošināta, jo centralizētā siltumapgādes sistēma ir likvidēta.

Valkas pagastā Sēļu ciema centrā ir centrālā siltumapgāde, kas nodrošina divu daudzdzīvokļu māju apkuri. Pagasta pārvaldes pārziņā ir katlu māja un apkures sistēma Sēļos, kas tika pārņemta no SIA „Lugaži” 1993. gadā pēc tās likvidācijas. Katlu mājai un apkures sistēmai ir nepieciešama rekonstrukcija. Tiek izmantoti katli ar zemu lietderības koeficientu. Iedzīvotāju zemā maksātspēja liedz apkures tarifu paaugstināšanu. Sakarā ar apkures tarifu paaugstināšanos, Lugažu pārējo daudzdzīvokļu dzīvojamo māju centralizētā apkure ir pašu mājas iedzīvotāju pārvaldīšanā, kā kurināmo izmantojot malku. Perspektīvē paredzams, ka daļa māju, kas atrodas tuvu Valkas pilsētai, varētu pieslēgt Valkas ūdenssaimniecības sistēmai. Kanalizācijas sistēmā nav bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas ietaises, ir nosēdakas un izsmeļamās bedres. Jaunajā saieta namā Lugažu muižā tika uzstādīts jauns apkures katls, kurināms ar granulām.

Vijciema pagastā daudzdzīvokļu un individuālajām mājām ir autonomā siltumapgāde ar malku. Vijciema pagasta pārvaldei un tautas namam ir kopīga katlu māja. Vijciema pamatskolā 2009. Gadā ierīkota centrālā apkures sistēma, kura apsilda skolas ēku, internāta ēku (bibliotēka, bērnu dārzs) un skolas amatu mācības darbnīcu. Iecerēts 2010. gadā pie skolas būvēt sporta zāli, kurai siltums tiks piegādāts no skolas katlu mājas.

Zvārtavas pagastā nav izbūvētas centrālās sistēmas siltumapgādei, iedzīvotāji, institūcijas un uzņēmējsabiedrības izmanto lokālās apkures sistēmas. Stepu ciemā projektētās katlu mājas celtniecība nav pabeigta.

Ir nepieciešami remontdarbi. Novērst nepilnības Ērgemes pagasta bērnu dārza un daudzdzīvokļu ēkas apkures sistēmā. Katlumājā uzstādīt atbilstošu cirkulācijas sūkni, jo pēc siltumtrases un skolas apkures sistēmas pārbūves tā esošā jauda vairs neatbilst nepieciešamajai. Nepieciešams rekonstruēt apkures sistēmu Sēļos, pērn tika veikts skursteņa remonts.

5.3.2. Gāzes apgāde

Valkas novadu ar gāzi nodrošina SIA „Latvijas propāna gāze” Valkas sašķidrinātās gāzes apgādes iecirknis. Iedzīvotāji izmanto sašķidrinātās centrālās gāzes sistēmu un balonu gāzi. Iepriekšējos gados tika meklēti risinājumi iespējai izbūvēt dabas gāzes vadu vai nu no Latvijas vai no Igaunijas puses. Aprēķini liecināja, ka nepieciešamais ieguldījums ir vairāki miljoni LVL un iestājoties krīzei, šie plāni uz laiku ir atlikti.

Ērgemes, Kārķu, Vijciema, Zvārtavas un Valkas pagasta iedzīvotāji galvenokārt lieto propāna – butāna gāzi balonos. Kārķu pagastā daudzdzīvokļu mājām ir stacionārās tvertnes.

5.3.3. Elektroapgāde

Valkas novadā elektroenerģijas piegādi nodrošina AS „Latvenergo” Sadales tīkla Ziemeļu reģiona:

- Valkas iecirknis – Valkas pilsētā, Valkas, Kārķu, Ērgemes un daļā Zvārtavas pagasta teritorijas;
- Smiltenes iecirknis – daļā Zvārtavas pagasta un Vijciema pagastā.

Valkas pilsētas elektroapgādi nodrošina 110/20 kV a/st. Nr. 77 „Valka” ar pamatbarošanas 110 kV līniju Valmiera – Valka un rezerves 110 kV līniju Cīrgulina (Igaunijas Republika) – Valka. Transformatora noslodze strādā ar lielu rezervi, taču nav otrais pieslēgums no Igaunijas. Ja būtiski samazinās spriegums, problēmas rodas katlu mājām. Pilsētas elektroapgāde tiek veikta pa četrām 20 kV līnijām LE-26, LE-29, LE-30, LE-32, kas daļēji ir kabeļu (pilsētas centrs un rūpnieciskā zona) un gaisvadu līnijas izpildījumā. Lielākā daļa 20/0,4 kV transformatoru punkti ir slēgtie, caurejošie ar rezervēšanas iespēju 20 kV līnijas remontu vai ilgstoša bojājuma gadījumā. AS „Latvenergo” nodeva Valkas pilsētas apgaismojumu pašvaldības īpašumā. Sistēma ir

nolietojusies, nepieciešams lielāko daļu rekonstruēt. Lielākā problēma ir iekškvartālu apgaismošana, nav izbūves shēmu un tehniskās informācijas.

Ērgemes pagasta apdzīvotās vietas savieno 20kv. Un 0,4 kv. Elektrības pārvades līnijas. Ciemu centros nav ierīkots ielu apgaismojums. AS „Augstspriegumu tīkls” 110kV un 330kV elektrolīniju vai citu objektu pagasta teritorijā nav. Jaunu objektu būvniecība nav paredzēta.

Kārķu pagastā augstsprieguma tīkla 110kv un 330kv elektropārvades līniju vai citu objektu pagasta teritorijā nav. Jaunu objektu celtniecība Kārķu pagasta teritorijā nav paredzēta.

Valkas pagasta teritoriju šķērso AS „Latvenergo” „Augstsprieguma tīkls” augstsprieguma 110kV un 330kV maģistrālās gaisvadu elektropārvades līnijas. Pagasta teritorijā ir 0,4kV un 20kV elektropārvades līnijas.

Vijciema pagastā atrodas 100 kilovoltu, 20 kilovoltu un 0,4 kilovoltu līnijas.

Zvārtavas pagasta apdzīvotās vietas savieno 20 kV un 0,4 kV elektrības pārvades līnijas. Pagasta teritorijā ir pietiekamā daudzumā transformatoru apakšstacijas, lai nodrošinātu jaunu elektroenerģijas patērētāju pieslēgšanos. Valkas novadā visas mājsaimniecības ir apgādātas ar elektroenerģiju.

5.3.4. Mājokļi

Valkas novada iedzīvotāji dzīvo 3943 mājokļos, līdz ar to vidējās mājsaimniecības lielums ir 2,8 cilvēki.

Praktiski trešā daļa iedzīvotāju dzīvo mājokļos, kas celti laika periodā no 1919.-1945. gadam. Ērgemes pagastā 40,3% iedzīvotāju dzīvo mājokļos, kuri ir uzcelti līdz 1945. gadam. Kopumā no visām sešām novada teritorijām visjaunākie mājokļi ir Valkā, jo laika posmā no 1971-1995 ir uzcelti 47% mājokļi.

Novadā visi mājokļi ir nodrošināti ar elektrību un visos ir virtuve. Gāzes nodrošinājums ir vidēji 82,2% iedzīvotāju. Visvairāk gāzi izmanto Valkas pilsētā (87,4%). Ūdensvads mājoklī ir vidēji 64,3% iedzīvotāju. Visaugstākais nodrošinājuma līmenis ir Valkas pilsētā (77,1%). Kanalizācija ir 62,1% iedzīvotāju, tualete mājoklī – 59,1%. Karstais ūdens ir aptuveni 50% sešu pašvaldību iedzīvotāju. Visaugstākais nodrošinājums ar karsto ūdeni ir Valkas pilsētā (55,6%), viszemākais – Zvārtavas pagastā (12,7%). Vanna, duša vai pirts ir 64,5% iedzīvotāju. Centrālpakure mājokļos ir apmēram

50% pašvaldību iedzīvotāju. Valkas pilsētā ar to ir nodrošināti 63,8% iedzīvotāju, Ērgemes pagastā – 18,3%, Valkas pagastā – 28,8%. Kārķu un Zvārtavas pagastā nav centralizēta siltumapgāde.

Kopumā uz Latvijas fona praktiski visi komforta nodrošinājuma rādītāji novadā ir mazāki nekā Latvijā, izņemot ar nelielu pārsvaru virtuves un elektrības nodrošinājumā. Visaugstākais mājokļu labierīcības līmenis ir Valkas pilsētas iedzīvotājiem.

Vislielākais mājsaimniecības lielums ir Valkas pagastā – 2,78, kas ir pat augstāks rādītājs, nekā vidējais mājsaimniecības lielums Latvijā (2,50).

5.4. Vides infrastruktūra

5.4.1. Ūdensapgāde un kanalizācija

Valkas pilsētu, Valkas pagasta ciemu, Kārķu pagasta ciema, Vijciema pagasta ciema iedzīvotāji izmanto centralizēto ūdensapgādes sistēmu.

Šobrīd Valkas pilsētas teritorijā saņemt centralizētās sistēmas ūdensapgādes pakalpojumus ir ieinteresēti vēl ap 1620 iedzīvotāji (neskaitot Varoņu ielas dzīvojamo māju rajona iedzīvotājus, kam ūdensapgādi nodrošina SIA „Valkas tehnika”).

Ūdensapgādes sistēmai Lugažu ciemā pieslēgts viss dzīvojamais sektors (privātmājas un daudzdzīvokļu apbūve), bet Sēļu ciemā visas mājsaimniecības. Ērgemes ciema ūdensapgāde ir decentralizēta. Viens no pašvaldībai piederošiem urbumiem apgādā daudzdzīvokļu māju bērnu namu, bērnu dārzu un skolu, otrs urbums līvānmāju tipa rajonu.

Turnas ciemā esošais urbums pašreiz apgādā tikai Turnas tautas nama un vietējā veikala ēku. Blakus esošā ciemata iedzīvotāji pārsvarā izmanto individuālās akas.

Valkas pilsētā, Valkas pagasta ciemos, Kārķu pagasta ciemā, Vijciema pagasta ciemā ierīkotas centralizētās kanalizācijas sistēmas.

Ērgemes ciema kanalizācijas sistēma izbūvēta 1990.gadā. Pie tās pieslēgta skola, bērnu nams-bērnu dārzs un daudzdzīvokļu māja. Kārķu pagasta ciemā nedarbojas ūdenstornis.

Zvārtavas pagasta Stepu ciemā un Ērgemes pagasta Turnas ciemā nav centralizētas kanalizācijas sistēmas, tiek izmantotas individuālās nosēdakas. 2010. gadā tika izbūvētas jaunas lokālās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, pamatskolas notekūdeņu attīrīšanai.

Lai novada teritorijā nodrošinātu normatīvo aktu prasībām atbilstošus ūdenssaimniecības sabiedriskos pakalpojumus Ērgemes pagasta ciemu iedzīvotājiem, nepieciešams izbūvēt: dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtas (rekonstruējot esošo artēzisko urbumu) Ērgemes ciemā; jaunas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (turpmāk tekstā NAI) Ērgemes un Turnas ciemos; rekonstruēt un paplašināt ūdensapgādes un kanalizācijas tīklus Ērgemes un Turnas ciemos. Kārķu pagasta ciemā nepieciešams izbūvēt dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtas, notekūdeņu attīrīšanas ietaises; paplašināt ūdensapgādes un kanalizācijas tīklus un rekonstruēt esošos problemātiskos tīklu posmus ciema teritorijā.

Valkas pagastā tiks izbūvētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, rekonstruēti un paplašināti esošos ūdensapgādes un kanalizācijas tīkli abos Valkas pagasta ciemos. Sēļu ciemā izbūvēs jaunu artēzisko urbumu un uzstādīs atdzelžošanas iekārtas. Lugažu ciemā izbūvēs jaunu artēzisko urbumu. Lai abos ciemos nodrošinātu stabilu spiedienu ūdensapgādes tīklos tiks izbūvēta otrās pakāpes sūkņu stacijas. Visā Vijciema ciema teritorijā, nepieciešams piesaistīt ES struktūrfondu līdzekļus, lai izbūvētu jaunas vai rekonstruētu esošās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, rekonstruētu esošos ūdensapgādes un kanalizācijas tīklus. Zvārtavas pagasta Stepu ciemā tiks izbūvētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, ierīkots artēziskais urbums un uzstādītas dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtas, rekonstruēti un paplašināti esošie ūdensapgādes un kanalizācijas tīkli.

Minētās aktivitātes tiks īstenotas ar ES struktūrfondu līdzfinansējuma atbalstu. 13. un 14. tabulā ir apkopota informācija par ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas stāvokli Valkas novadā. Salīdzinājumam tiek aplūkoti kaimiņpilsētu rādītāji.

13. tabula

Ūdensapgādes sistēma novadā

Apdzīvota vieta	Iedz. skaits uz 2009.g.	Iedzīvotāju pieslēgumu skaits ūdensapgādes kopējam tīklam %	Ūdensapgādes tīklu kopgarums (km)	Dzeramā ūdens patēriņš		Dzeramā ūdens kvalitāte (atbilstība norm. aktu prasībām)	Dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtas
				Patēriņa apjomi 2009.gadā (m ³)	Patēriņa apjomi vid. diennaktī (m ³)		
Valka	6164	65%	15.6	224.411	800	Atbilst	Izbūvētas 2009.g.
Lugaži	323	85%	5	14600	40	Neatbilst (Paaugstināta Fe koncentrācija)	Nav izbūvētas
Seji	332	90%	4.5	-	50	Neatbilst (Paaugstināta Fe koncentrācija)	Nav izbūvētas
Vijciems	250	95%	3.8	15141	43	Atbilst	Izbūvētas 2009.g.
Ērgeme	330	50%	0.9	7505	20	Neatbilst (Paaugstināta Fe un Mn koncentrācija)	Nav izbūvētas
Kārķi	360	80%	2.7	21167	58	Neatbilst (Paaugstināta Fe un Mn koncentrācija)	Nav izbūvētas
Stepi	219	92%	3.46	5049	14	Neatbilst (Paaugstināta Fe koncentrācija)	Nav izbūvētas
Smiltene	5809	65%	10.5	427652	1166	Atbilst	Izbūvētas 2009.g.
Alūksne	9 113	77%	39.9	279576	765	Atbilst	Izbūvētas 2009.g.

14. tabula

Kanalizācijas sistēma novadā

Apdzīvota vieta	Iedz. skaits uz 2009.g.	Iedzīvotāju pieslēgumu skaits kanalizācijas kopējam tīklam	Kanalizācijas tīklu kopgarums (km)	Notekūdeņu apjoms		Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu tips	Notekūdeņu novadīšanas vieta
				Notekūdeņu apjoms 2009.gadā (m ³)	Notekūdeņu apjoms vid. diennaktī (m ³)		
Valka	6164	68%	20.6	392196	850	Bioloģiskās	Sedas upe
Lugaži	323	14%	1	-	5	Nosēdakas	Sedas upe
Seli	332	60%	2.5	-	10	Nosēdakas	Sedas upe
Vijciems	250	70%	1.9	15301	80	Bioloģiskās (B – 100)	Vijas upe
Ērgeme	330	20%	1.1		50	Bioloģiskās (BIO -50)	Rikandas upe
Kārķi	360	77.9%	1.7	14809	41	Bioloģiskās (BIO -100)	Ķires upe
Stepi	181	-	-	-	-	Nosēdakas	-
Smiltene	809	55%	21.6	679119	1860	Bioloģiskās (rekonstruētas 2009.g.)	Abuls upe
Alūksne	9113	68.8%	18	329940	900	Bioloģiskās (rekonstruētas 2009.g.)	Maltavnieku upīte

Ūdensapgādes un kanalizācijas apsaimniekošanas nodaļu skaits ir pietiekošs. Ir nepieciešams veikt rekonstrukcijas. Siltumapgādes iestāžu skaits novadā ir pietiekošs. Nepieciešama to rekonstrukcija.

5.4.2. Atkritumu apsaimniekošana

Atkritumu saimniecība ietver sadzīves atkritumu konteineru, šķirotu atkritumu konteineru un zaļo atkritumu savākšanu un iztukšošanu.

Par sadzīves atkritumu, šķirotu atkritumu un lieltgabarieta atkritumu konteineru izvešanu pilsētas teritorijā, domei ir noslēgts līgums ar Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizāciju (turpmāk tekstā ZAAO). Organizācija sadzīves atkritumu konteinerus pie daudzdzīvokļu mājām iztukšo divas reizes nedēļā.

Valkas pilsētā ir izveidots šķirotu atkritumu laukums „Austrās” (Eko laukums), kur konteineros var likt papīru, kartonu, stikla pudeles, plastmasas pudeles, logu stiklu, plēves u.c. Šeit var novietot arī lieltgabarieta atkritumus un elektropreces – ledusskapjus, veļas mašīnas, televizorus, dīvānus, skapjus u. c. Sadzīves atkritumus šķirotu atkritumu laukumā nepieņem. Šķirotu atkritumu laukumā konteinerus izved pēc pieteikuma. 2008. gadā iegādāts jauns ekskavators NEW HOLLAND 110 ar speciālo aprīkojumu, kurš paredzēts darbam kompostēšanas laukumā „Nagliņas”.

Ar ES ERAF projekta līdzfinansējumu Valkas pilsētā ir izveidots atkritumu savākšanas laukums un uzbūvēts bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas laukums.

Valkas pilsētas daudzdzīvokļu mājas pagalmos ir izveidoti ekopunkti (Merķeļa, Stendera, Tālavas ielā un divi mikrorajonā).

Novada teritoriju apkalpo SIA „Ziemeļvidzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija” (ZAAO), kas īsteno centralizētu atkritumu apsaimniekošanu (ieskaitot atkritumu savākšanu, transportēšanu un noglabāšanu), var secināt, ka atkritumu savākšanas sistēma reģionā kopumā ir pietiekami attīstīta. Par atkritumu izvešanu tiek slēgti līgumi gan ar iestādēm un uzņēmumiem, gan privātpersonām. Reģionā atkritumi, galvenokārt, tiek savākti konteineros. Izmantojamo atkritumu savākšanai konteineru tilpums ir dažāds, - no 0,1 m³ līdz 22 m³. Valkas pilsētā ir slēgta atkritumu izgāztuve, 2008.gadā tika pabeigta tās rekultivācija.

Ērgemes, Kārķu pagasta teritorijā esošās atkritumu izgāztuves ir slēgtas un rekultivētas. Vijciema pagasta teritorijā esošā atkritumu izgāztuve ir slēgta jau 1999. gadā. Ir veikta izgāztuves rekultivācija. Zvārtavas pagasta teritorijā slēgtas 2 atkritumu izgāztuves – Kalnaine (1986.g.) un Lācīši (1975.g.). Izgāztuve Augstežas (ierīkota 1982. gadā) rekultivēta.

Augsnes un gruntsūdeņu piesārņojums Valkas pagasta teritorijā klasificējams kā 2 veidu piesārņojums - piesārņojums, kas veidojas vai arī var veidoties pašreiz saimnieciskās darbības rezultātā neievērojot likumdošanā noteiktās prasības, vai arī avārijas situācijās un piesārņojums, kas veidojies pagājušā gadsimta saimnieciskās darbības rezultātā. Vēsturiskais piesārņojums izveidojies bijušajās atkritumu izgāztuvēs. Iespējami arī atsevišķi piesārņoti laukumi bijuši fermu, kalnu māju, degvielas bāzes un mehānisko darbnīcu teritorijās, bet ierobežotās informācijas dēļ, nevienam no tiem bez papildus izpēti nevar uzskatīt par apdraudējumu videi.

Pašreiz ZAAO savāc atkritumus tikai daļu no iespējamā Valkas novada atkritumu daudzuma. Notiek atkritumu noglabāšana neatļautās vietās, kā arī sadedzināšana, kas ir viens no galvenajiem kaitīgo vielu rašanās avotiem. Galvenais uzdevums ir panākt, lai visi iedzīvotāji, uzņēmējdarbības pilnībā iekļautos ZAAO, lai tiktu savākti un apglabāti visa veida atkritumi, netiktu pieļauta nesankcionēta atkritumu apglabāšana, apkārtējās vides piesārņošana.

Valkas novada dome 2010.gadā ir noslēgusi līgumu par kritušo mājlopu un mājdzīvnieku liķu savākšanu un utilizāciju ar SIA „Reneta”.

No 2010.gada ZAAO aktīvi uzsākusi papīra savākšanu. Vairākas speciālās kartona kastes papīram ir izvietotas Valkas novada administrācijas ēkās (Beverīnas 3, Semināra 9, Semināra 29).

Valkas pilsētas Mākslas skola un PII „Pasaciņa” iesaistījās ZAAO rīkotajā akcijā 2009/2010.gadā, kur pret nodoto makulatūras 1 tonnu varēja saņemt 5 kg zīmēšanas papīru.

6. Sociālā infrastruktūra un pakalpojumi

6.1. Veselības aprūpe

Valkas pilsētā ir SIA „Vidzemes slimnīca” Valkā, kurā no 2009.gada darbojas ambulatorā nodaļa, dienas stacionārs, medicīniskās aprūpes nodaļa un septiņas īslaicīgās sociālās aprūpes gultas, kā arī ārstu privātprakses un zobārstniecības privātprakses.

Primāro medicīnisko palīdzību Kārķu pagastā nodrošina ārstes Aldas Kārķliņas doktorāts, kas atrodas pagasta pārvaldes ēkā. Doktorāta apkalpes zonā ir arī blakus esošais Ērgemes pagasts.

Valkas pagastā netiek nodrošināta medicīniskā palīdzība. Iedzīvotāji pilnībā izmanto Valkas pilsētas veselības aprūpes pakalpojumus. Zvārtavas pagastā reizi divās nedēļās pieņem ģimenes ārsts, šobrīd trūkst prasībām atbilstošu telpu. Vijciema, Ērgemes pagastos darbojas feldšerpunkts.

Liela daļa Valkas novada iedzīvotāji pēc medicīniskiem pakalpojumiem dodas uz Valgas pilsētas slimnīcu, jo tas ir tuvāk un lētāk nekā apmeklēt Vidzemes slimnīcu. Slimnīcā patstāvīgi dežūrē terapeits, ķirurgs, anesteziologs un ginekologs. Visu diennakti ir pieejams rentgens un laboratorija.

Novadā nepietiekami tiek veikts preventīvais darbs atkarību izraisīto vielu lietošanas mazināšanai.

Neatliekamo medicīnisko palīdzību sniedz visu diennakti, ja tiek uzrādīta Eiropas medicīniskā apdrošināšanas karte un personas apliecinātais dokuments.

6.2. Sociālā palīdzība

Valkas novadā sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus, atbilstoši apstiprinātajiem noteikumiem sniedz Sociālā dienesta 17 sociālā darba speciālisti, no kuriem septiņiem ir sociālā darbinieka kvalifikācija, seši darbinieki mācās, trijiem ir cita augstākā izglītība. Nelielā finansējuma dēļ sociālā dienesta uzturēšanai, darbiniekiem tiek liegta iespēja piedalītiesursos, semināros, kas lielākoties ir maksas.

Sociālās aprūpes pakalpojumus mājās nodrošina divi dienesta aprūpētāji un pārvaldēs personai, kam šis pakalpojums ir nepieciešams un pienākas, tiek piešķirts pabalsts aprūpei, kad klients var izvēlēties pakalpojumu sniedzēju un norēķināties par veikto pakalpojumu.

Ilgstošus sociālās aprūpes pakalpojumus sniedz Valkas sociālās aprūpes nams, kur ir iespējams izmitināt 28 klientus, 2 sociālie dzīvokļi, Turnas 10 sociālie dzīvokļi Ērgemes pagastā. Bez vecāku gādības palikušajiem bērniem tiek nodrošināta uzturēšanās Ērgemes bērnu nama patversmē 25 vietām. Krīzes situācijā pakalpojumus sniedz „Nakts patversme” ar 6 vietām un Zupas virtuve.

Valkā Latvijas Sarkanā Krusta nodaļa organizē pasākumus atbalsta centrā bērniem no sociālā riska ģimenēm. Atbalsta biedrība cilvēkiem ar īpašām vajadzībām projekta ietvaros sadarībā ar NVA un Sociālo dienestu organizēja dienas centru personām ar garīgās veselības traucējumiem. Valkas novada teritorijā atrodas valsts sociālā aprūpes centra „Vidzeme” filiāle „Valka”, kura darbību nodrošina un metodiski vada Labklājības ministrija.

Sekmīgi darbojās Latvijas diabēta asociācijas Valkas nodaļa, kas palīdz risināt diabēta slimnieku problēmas. Nepieciešama Valkas sociālā nama rekonstrukcija.

6.3. Izglītība

Valkas novadā bērniem, pusaudžiem un jauniešiem ir nodrošināta obligātās izglītības ieguve, vispārējās vidējās izglītības ieguve, pirmsskolas izglītības programmas apguve, profesionālās ievirzes izglītības programmu un interešu izglītības programmu apguve.

Valkas novada pagastu pārvalžu teritorijā ir 4 pamatskolas: Ērgemes, Kārķu, Vijciema, Ozolu pamatskola. Visās šajās skolās darbojas arī pirmsskolas izglītības grupas. Valkas pagastā dzīvojošajiem izglītojamajiem pirmsskolas un pamatizglītības ieguvi nodrošina Valkas pilsētas skolas, kā arī citas novada pamatskolas. Esošās situācijas analīzei un izvērtēšanai tika izmantoti 2009 - 2010. mācību gada statistiskie dati.

Valkas pilsētā darbojas:

- Valkas ģimnāzija;
- Valkas pamatskola;
- Valkas pilsētas pirmsskolas izglītības iestāde “Pasaciņa”;
- Valkas pilsētas specializētā pirmsskolas izglītības iestāde “Pumpuriņš”;

- Valkas Lugažu – evaņģēliski luteriskās draudzes pirmsskolas izglītības iestāde “Gaismiņa”;
- Valkas Mākslas skola;
- J. Cimzes Valkas Mūzikas skola;
- Valkas novada Bērnu - jaunatnes sporta skola;
- Valkas novada Bērnu un jauniešu centrs „Mice”;
- Latvijas Universitātes Valkas filiāle;
- Latvijas – Igaunijas institūts.

15. tabula

Valkas novada izglītojamo skaits uz 2010. gada 1. janvāri

Iestāde	Audzēkņu skaits kopā	pirms-skola	Tajā skaitā								
			1.-12.kl.	līdz 5.g.v.	5.-6.g.v.	1.-4.kl.	5.-9.kl.	10.-12.kl.	1.kl.	9.kl.	12.kl.
Ērgemes pamatskola	99	33	66	16	17	24	42		1	9	
Kārķu pamatskola	74	13	61		13	27	34		8	8	
Ozolu pamatskola	69	15	54	5	10	30	24		7	6	
Vijciema pamatskola	83	25	58	13	12	20	38		3	6	
Valkas pamatskola	460	0	460			251	209		68	43	
Valkas ģimnāzija	302	0	302				67	235		23	73
Pasaciņa	200	200	0	125	75						
Pumpuriņš	57	57	0	15	42						
Gaismiņa	28	28	0	17	11						
Rūķu skola	13	13	0	3	10						
Kopā:	1385	384	1001	194	190	352	414	235	87	95	73

6.3.1. Pirmsskolas izglītība

Valkas pilsētas pirmsskolas izglītības iestāde “*Pasaciņa*” – 200 pirmsskolas vecuma bērni, 19 pedagogi. Iestāde īsteno 1 pirmsskolas izglītības programmu.

Valkas pilsētas speciālā pirmsskolas izglītības iestāde “*Pumpurīņš*” – 57 pirmsskolas vecuma bērni, 11 pedagogi. Iestāde īsteno 2 pirmsskolas izglītības programmas:

- speciālā pirmsskolas izglītības programma bērniem ar valodas traucējumiem;
- speciālā pirmsskolas izglītības programma bērniem ar garīgās veselības traucējumiem.

Valkas – Lugažu evaņģēliski luteriskās draudzes pirmsskolas izglītības iestāde “*Gaismiņa*” – 28 pirmsskolas vecuma bērni, 3 pedagogi. Iestāde īsteno 1 pirmsskolas izglītības programmu.

6.3.2. Vispārējā izglītība

Valkas pamatskola – 460 skolēni, 45 pedagogi. Skola īsteno 4 izglītības programmas:

- pamatizglītības programmu;
- mazākumtautību pamatizglītības programmu;
- pedagoģiskās korekcijas pamatizglītības programmu;
- speciālās pamatizglītības programmu izglītojamajiem ar garīgās veselības traucējumiem.

Ērgemes pamatskola - 66 skolēni, 33 pirmsskolas vecuma bērni, 17 pedagogi. Skola īsteno 4 izglītības programmas:

- pamatizglītības programmu;
- speciālās pamatizglītības programmu izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem;
- speciālās pamatizglītības programmu izglītojamajiem ar garīgās veselības traucējumiem;
- pirmsskolas izglītības programmu.

Kārķu pamatskola – 61 skolēns, 13 pirmsskolas vecuma bērni, 16 pedagogi. Skola īsteno 2 izglītības programmas:

- pamatizglītības programmu;
- pirmsskolas izglītības programmu.

Ozolu pamatskola (Zvārtavas pagastā) – 54 skolēni, 25 pirmsskolas vecuma bērni, 11 pedagogi. Skola īsteno 4 izglītības programmas:

- pamatizglītības programmu;
- speciālās pamatizglītības programmu izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem;
- speciālās pamatizglītības programmu izglītojamajiem ar garīgās veselības traucējumiem;
- pirmsskolas izglītības programmu.

Vijciema pamatskola – 58 skolēni, 25 pirmsskolas vecuma bērni, 14 pedagogi. Skola īsteno 2 izglītības programmas:

- pamatizglītības programmu;
- pirmsskolas izglītības programmu.

Valkas ģimnāzija – 301 skolēns, 40 pedagogi. Skola īsteno 5 izglītības programmas:

- pamatizglītības 2.posma (7. – 9. klase) programmu;
- vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programmu; mazākumtautību vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programmu;
- vispārējās vidējās izglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programmu;
- neklātienē - vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programmu.

Valkas ģimnāzijā ir reģistrēts un darbojas ECDL testēšanas centrs. Valkas ģimnāzija nodrošina novada bērniem iespēju dzīvot dienesta viesnīcā. Valkas novada skolēni veiksmīgi startē mācību priekšmetu olimpiādēs, konkursos, sacensībās reģiona un valsts mērogā.

Izglītības iestādes piedalās lielākos un mazākos projektos. Populāri ir ZAAO piedāvātie projekti – par atkritumu šķirošanu un makulatūras vākšanu. Tajos aktīvi iesaistās pirmsskolas izglītības iestādes un lauku skolas.

Novada pedagogiem ir iespēja piedalīties:

- ESF projektā “Atbalsts vispārējās izglītības pedagogu nodrošināšanai prioritārajos mācību priekšmetos”;
- ESF projektā “Cilvēkresursi un nodarbinātība” - “Pedagogu konkurētspējas veicināšana izglītības sistēmas optimizācijas apstākļos”.

Valkas pamatskolas pedagogi no 2009. gada 1. augusta līdz 2011. gada 1. jūlijam piedalās ES Mūžizglītības programmas Grundtvig projektā “Reeding Between the Lines”.

Valkas ģimnāzija:

- piedalās ERAF projektā “Dabaszinātņu kabinetu labiekārtošana Valkas ģimnāzijā”;
- līdz 2011.gada 31.maijam ir partneri Ziemeļu Ministru padomes izglītības programmas Nordplus projektā “Labvēlīga vide skolā”.

Ģimnāzijas un novada lauku pamatskolu skolēni līdz 2010. gadam 30. jūnijam piedalās Sabiedrības integrācijas fonda projektā “Jauniešu nometne National Remix@EU alternatīvai etnisko kultūru izpratnei”. Valkas, Ērgemes, Kārķu un Vijciema pamatskolas piedalās ERAF projektā “Lauku skolu datorizācija”. Izglītības iestāžu informatizācija, Nr.2010/0028/3DP/3.2.2.1.2/09/IPIA/VIAA/600

Pēdējo četru gadu laikā novada izglītības iestādēs ir veikti vērīenīgi ēku sakārtošanas un siltināšanas darbi – logu nomaiņa, jumtu remonts un nomaiņa, apkures sistēmas sakārtošana, labiekārtoti kabineti.

6.3.3. Augstākā izglītība

Augstāko izglītību ir iespējams iegūt Valkas pilsētā un to realizē:

- Latvijas Universitātes Valkas filiāle (turpmāk tekstā LU), kurā iespējams iegūt augstāko izglītību pēc LU programmām. Bakalaura studijās ir 3 programmas, bet maģistrantūras studijās 1 programma. Kā arī iespējams iegūt 1. līmeņa un 2. līmeņa izglītību profesionālās augstākās izglītības studiju programmā.

6.3.4. Interesešu un profesionālās ievirzes izglītība

Bez vispārīgās izglītības iestādēm Valkas pilsētā un novadā darbojas interesešu un profesionālās ievirzes skolas. Interesešu izglītību Valkas novadā nodrošina Bērnu jauniešu centrs „Mice” (turpmāk tekstā BJC) un Bērnu - jaunatnes sporta skola turpmāk tekstā BJSS). Ir divas profesionālās ievirzes skolas - Valkas Mākslas skola un Valkas J. Cimzes Mūzikas skola, kas piedāvā apgūt mācības arī Kārķos.

Valkas novada Bērnu - jaunatnes sporta skola (turpmāk tekstā BJSS), realizē sekojošas profesionālās ievirzes sporta izglītības programmas sekojošos sporta veidos: futbolā, vieglatlētikā, šahā, šaušanā un basketbolā. 2009. gadā sporta skolā mācījās 207 audzēkņu. Sporta skolai ir sava sporta zāle (izmērs 32,3x32,3 metri), kurai nepieciešama siltināšana. Mācību treniņu darbu veic 8 treneri ar augstāko sporta pedagoģisko izglītību. Valkas novada BJSS vispārizglītojošām skolām mācību gada garumā rīko Valkas novada skolēnu sporta spēles futbolā, rudens un pavasara krosā, Tautas bumbā, netradicionālajās stafetēs, florbolā, badmintonā, vieglatlētikā.

Sporta veidu nodaļas rīko savas tradicionālās sacensības ar citu novadu un Igaunijas Republikas sportistiem. Vieglatlētikas nodaļa - "Vieglatlētikas divcīņas sacensības junioriem A, B, C, D grupām, futbola nodaļa - sporta skolas kausu izcīņas turnīrus rudenī un pavasarī, šaha nodaļa "Ziemassvētku circeniši" un daudzas citas sacensības. Interesešu izglītības grupa 2009./2010. mācību gadā ir tikai Vijciema pamatskolā. Florbola klubā "Valka" ir bērnu un jauniešu komandas. Skolu komandas piedalās republikas līmeņa sacensībās. Tradicionāli Valkas ģimnāzija un Valkas pamatskola ar labiem sasniegumiem piedalās republikas pavasara krosā un rudens krosa stafetēs, Kārķu pamatskola rotaļā "Tautas bumba", Vijciema pamatskola komanda regulāri piedalās Latvijas Jaunatnes ziemas olimpiādē un slidošanas sacensībās izcīna godalgotas vietas.

Valkas novada Bērnu un jauniešu centrs „Mice” (turpmāk tekstā – BJC „Mice”) – 328 izglītojamie.

Iestāde īsteno:

- interesešu izglītības programmas;
- 5-6 gadīgo bērnu obligātās apmācības programmu.

Valkas novada BJC „Mice” mērķi ir atbilstoši katra audzēkņa vecumam un vajadzībām nodrošināt iespējas attīstīt savu garīgo un fizisko potenciālu, lai veidotos par patstāvīgu un vispusīgi attīstītu personību; sniegt iespēju jauniešiem līdzdarboties jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā Valkas novadā; nodrošināt interešu izglītības pedagogu metodiskā darba vadību un aizsargāt bērnu tiesības izglītības jomā.

Valkas novada BJC „Mice” mērķauditorija ir pirmskolas vecuma bērni, obligātās izglītības vecuma bērni, jaunieši līdz 25 gadu vecumam. Valkas novada BJC „Mice” galvenie darba virzieni ir mākslinieciskā pašdarbība, vizuālā un lietišķā māksla, vides izglītība, pilsoniskā izglītība, tālākizglītība, neformālā izglītība, darbs ar jaunatni, projektu izstrāde un realizācija, bērnu tiesību aizsardzība izglītības jomā, novada, starp novadu, valsts mēroga sarīkojumu organizēšana bērniem un jauniešiem, metodiskais un organizatoriskais darbs ar Valkas un Strenču novadu bērnu un jauniešu kolektīviem, gatavojoties skolu jaunatnes Dziesmu un deju svētkiem. Valkas novada BJC „Mice” realizē interešu izglītības programmas. Tās darbojas gan BJC „Mice” telpās, gan uz Valkas novada skolu bāzes. 2009./2010.m.g. tie bija 19 pulciņi (24 grupas), no tiem BJC „Mice” telpās 6 pulciņi (11 grupas). Bērni un jaunieši, kuri iesaistās kādā no interešu izglītības programmām, to dara brīvprātīgi, izvēloties, cik programmās un cik ilgu laiku viņi vēlas darboties. 2009./2010.m.g. pulciņos darbojās vairāk kā 300 bērnu un jauniešu.

BJC „Mice” darbojas pirmskolas izglītības klubs „Rūķu skola”, kurā pirmskolas vecuma bērni tiek sagatavoti skolai. Valkas pilsētas un tuvākās apkārtnes jauniešiem vecumā no 14 līdz 25 gadiem tiek piedāvāts savu brīvo laiku pavadīt Valkas BJC „Mice” Jauniešu birojā. Jaunieši tur var spēlēt galda spēles, lietot internetu, piedalīties jauniešu organizētajos pasākumos.

Lai nodrošinātu Valkas novada jauniešu līdzdalību to Valkas novada jautājumu risināšanā, kas skar jauniešus, Valkas novada BJC „Mice” ir uzsākts darbs pie Valkas novada jauniešu domes izveides. Tāpat regulāri notiek apmācības novada skolu pašpārvalžu līderiem. Jauniešiem, kuri vēlas paši sevi pilnveidot pēc individuālas programmas, tiek piedāvāta iespēja darboties starptautiskajā jauniešu pašaudzināšanas programmā AWARD. Programmas mērķauditorija ir jaunieši vecumā no 14 līdz 25 gadiem. Finansējums interešu izglītības programmu realizācijai un Valkas novada BJC „Mice” darbībai tiek gūts no valsts budžeta mērķdotācijas interešu izglītībai un

pašvaldības dotācijas. Vecāki ar savu finansējumu piedalās materiālu un tērpu iegādē, ceļa izdevumu un dalības maksas segšanā, braucot uz koncertiem un konkursiem utml.

213. Valkas jaunsargu vienības teorētisko apmācību vieta ir Valkas novada BJC „Mice” telpās. Valkas novada BJC „Mice” telpas atrodas trīs stāvu ēkā Semināra ielā 27, Valkā. Administrācijas telpas, viena nodarbību telpa un zāle atrodas 2.stāvā, kurš ir pilnībā renovēts. Tāpat renovētas ir 1.stāva telpas, kurās darbojas pirmsskolas izglītības klubs „Rūķu skola” un Jauniešu birojs. Lai bērni varētu darboties skaistās, mūsdienīgās telpās, nepieciešams veikt remontu un jauna aprīkojuma iegādi visās trešā stāva telpās, ēkas koridoros un neremontētajās 1.stāva telpās. Valkas novada bērniem un jauniešiem trūkst iespēju iegūt prasmes un zināšanas tehniskās jaunrades jomā – trūkst iekārtu un aprīkojuma, lai šādas programmas varētu darboties. Valkas novada BJC „Mice” ēka atrodas pašā pilsētas centrā. To ik dienas redz ne tikai bērni un jaunieši, kuri savu brīvo laiku pavada BJC „Mice”, bet arī pilsētas viesi. Tādēļ ēkas fasāde un jumta segums arī būtu jāatjauno.

Valkas Mākslas skolā strādā septiņi pedagogi un viens tehniskais darbinieks. Skolā mācās 152 audzēkņi, studijā – 20 dalībnieki. Mākslas skola realizē profesionālās ievirzes izglītības programmu „Vizuāli plastiskā māksla” un pieaugušo interešu izglītību mākslā. Mākslas skolas audzēkņi regulāri piedalās valsts un starptautiska mēroga konkursos. 2008. gadā ar Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstu tika papildināta kokgriešanas klase ar mūsdienīgiem kokgriešanas instrumentiem un darba rīkiem. Savukārt ar Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta programmas „Pārrobežu sadarbība” apakšprojekta „Valkas un Valgas pilsētu kopējās mākslas vides attīstība” 2009. – 2010. gads - tiek veikta Valkas Mākslas skolas ēkas pārbūve.

Valkas J. Cimzes Mūzikas skolā strādā 13 pedagogi un 4 tehniskie darbinieki. Skolā mācās 120 audzēkņi. Skolā var apgūt dažādas profesionāls ievirzes programmas – klavieru, vijoles, akordeona, kokles, pūšaminstrumentu (flauta, klarnete, saksofons, trompete, eifonijs, tuba) un sitaminstrumentu spēli. Skolā darbojās kora klase. Mūzikas skola rīko dažādus festivālus – „Sitaminstrumentu festivāls” un „Starptautiskais jauno zvaigznīšu festivāls”. Ik pēc diviem gadiem organizē „Populārās un džeza mūzikas festivālu”. Regulāri notiek draudzības koncerti ar Igaunijas Valgas mūzikas skolas audzēkņiem. Bet centrālais notikums mūzikas skolā katru gadu ir „Cimzes dienas”, tās vienmēr notiek nākamajā nedēļā pēc Lieldienām. Mūzikas skolas audzēkņi regulāri

piedalās valsts un starptautiska mēroga konkursos, kur ieņem augstas vietas un saņem diplomus. Ir veikta skolas siltināšana.

2006. gada rudenī Kārķu skolā darbu uzsāka Valkas Mūzikas skolas filiāle. Filiālē mācās 25 audzēkņi. Ar bērniem strādā 7 pedagogi. Pa specialitātēm apgūst – kora klasē 5, klavieru klasē 6, akordeona klasē 7, vijoles klasē 2, kokles klasē 2, saksofona klasē 1, eifonija klasē 1 un tubas klasē 1 audzēknis.

Mūzikas skolai nepieciešams koncertmeistars – klavieru spēles pedagogs.

Valkā, Ērgemes pagastā un Vijciema pagastā jaunsargu un mazpulku aktivitātes nodrošina interešu centri. Tos attiecīgi apmeklē:

16. tabula

Jaunsargu un mazpulku skaits

	<i>Mazpulki</i>	<i>Jaunsargi</i>
<i>Valka</i>	20	46
<i>Ērgemes pagasts</i>	18	12
<i>Kārķu pagasts</i>	26	-
<i>Vijciema pagasts</i>	21	21

Ir novērota tendence, ka interešu izglītība risina to bērnu un jauniešu problēmas, kas uz mācībām skolā ierodas no pagastiem un pēc stundām ilgu laiku ir jāgaida sabiedriskais transports, lai nokļūtu atpakaļ uz mājām.

6.3.5. Mūžizglītība

Valkas pilsētā ar pieaugušo tālākizglītību un pārkvalifikāciju nodarbojas:

- „Latvijas – Igaunijas institūts”, kura mērķi ir organizēt kopsadarbību izglītības nozarēs, apzināt iedzīvotāju intereses un vēlmes, sekmēt Valkas novada un Valgas apriņķa sadarbību izglītības, kultūras un sporta jomās, izstrādāt un vadīt projektus integrācijai ES, veicināt Latvijas Universitātes un Tartu Universitātes sadarbību; Darbības virzieni: veikt pieaugušo izglītības koordinatora funkcijas, apzināt iedzīvotāju intereses un vēlmes izglītības jautājumos, izstrādāt un vadīt projektus izglītības jomā, organizēt Latvijas un Igaunijas kopēju sadarbību izglītības nozarēs, Veicināt Valkas Valgas izglītības stratēģijas plāna ieviešanu, sekmēt Valkas novada un Valgas apriņķa sadarbību izglītības, kultūras un sporta jomās,

veicināt Latvijas Universitātes un Tartu Universitātes sadarbību, organizēt konferences un seminārus. Institūta piedāvājums ir: valodu apmācību kursi (franču, angļu, igauņu, latviešu), informācija par izglītības iegūšanas iespējām Latvijā un Igaunijā, organizēt vispārīzglītojošus seminārus par dažādām tēmām, pieejama novada integrētā bibliotēka.

- Nodarbinātības valsts aģentūras Valkas filiāle piedāvā neformālās izglītības programmas (valodu apmācība, datoru kursi, projektu vadība, iekšējā apdare, B kategorija, traktortehnikas vadītājs, ekskavatora vadītājs) un bezdarbnieku profesionālās apmācības, pārkvalifikācijas vai kvalifikācijas paaugstināšanas programmās (projektu vadīšana, pavārs vai komercdarbības pamati).
- SIA „BUTS” (mācību centrs) Valkas filiāle. Piedāvā šādus kursus: interjera dizains, tekstilapdruka, floristika, datorkursi, zīda apgleznošana, B kategorijas autovadītājs, darba aizsardzība, augstspiediena katlu mašīnists, mežstrādnieks, želeja nagi, dāvanu noformēšana, suvenīru un rotaslietu izgatavošana no ādas (ar priekšzināšanām), svētku rotājumi no ādas, apdares darbu strādnieks.
- „Bedrītes mācību centrs” Valkas filiāle. Piedāvā apgūt šādus kursus: vācu valodas, angļu valodas, valsts valodas, pavāra, florista, friziera, viesmīļa projektu vadības, nagu kopšanas speciālista, nagu modelēšana un dizaina pamati.
- Autoskola „Ar Bruno” .

Izglītības iestāžu skaits novadā ir pietiekams. Ir nodrošināta obligātās pirmsskolas, pamatizglītības, vispārējās vidējās, speciālās pirmsskolas izglītības un dažādu speciālās pamatizglītības ieguve. Ir iespēja apgūt profesionālās ievirzes izglītības programmas mūzikā, mākslā un sportā, kā arī dažādas interešu izglītības programmas. Darbojas jauniešu dome, klubi un centri.

Nepieciešams Valkas J. Cimzes Mūzikas skolas zāles skatuves remonts, skolas piebūves kapitālais remonts.

6.4. Kultūra un brīvā laika pavadīšanas iespējas

Valkas novadu raksturo noturīgas kultūras tradīcijas, kuras tiek pārmantotas no paaudzes uz paaudzi, kā arī tradicionāli pasākumi. To pierāda dažādu svētku daudzveidība. Tiek turēti godā gan senču svētki, gan blakus veidojas pavisam jaunas, novadam nozīmīgas kultūras aktivitātes, kā – lietišķās mākslas un amatniecības ceļojošās izstādes, novada diena u.c. Gadu no gada novada centrā notiek deju un mūzikas festivāli, operas svētki, dzejas dienas, koru un teātru saieti un citi pasākumi.

Valkas pilsētas kultūras nams arvien intensīvāk iesaistās dažādos starptautiskos kultūras pasākumu projektos, darbā iesaistot visas Valkas novada kultūras iestādes – tādējādi novadam tiek piesaistīti interesenti no daudzām pasaules valstīm, kas ir svarīgs solis kultūrtūrisma attīstībai novadā.

Centra kultūras iestāde kalpo ne tikai kā dažādu pasākumu rīkošanas vieta – tā ir bāzes vieta iedzīvotāju lietderīgai brīvā laika izmantošanas iespējai. Tā kā Valkas novada pagastos daudzviet iedzīvotāji ir skaitliski maz – tiek domāts kā saglabāt un attīstīt kultūras mantojumu, veidojot atsevišķas mākslinieciskās vienības novada mērogā, kā, piemēram, uz šodien - Novada kora izveidošana.

Nākotnes perspektīvā paredzēts veidot Valkas novada pagastu un Valkas pilsētas kultūras iestādes kā bāzes vietu atsevišķām tradicionālām pasākumu norisēm – tādējādi akcentējot katras atsevišķas kultūrvides savdabību. Informācija par novada kultūras iestāžu pulciņu, pašdarbnieku, darbinieku skaitu, veiktajiem vai nepieciešamajiem remontdarbiem ir aplūkojama 17. tabulā.

Kultūras iestādes Valkas novadā

<i>Iestāde</i>	<i>Pulciņu skaits</i>	<i>Pašdarbnieku skaits</i>	<i>Darbinieku skaits</i>	<i>Vasaras kultūras pasākumu vieta</i>	<i>Veiktie remontdarbi/nepieciešamie remontdarbi</i>
Valkas pilsētas kultūras nams	16	252	Pamatdarbā -20	Valkas brīvdabas estrāde, Lugažu laukums, uz robežas starp abām kaimiņpilsētām Rīgas un Rajas ielas krustpunktā	No 2007. gada novembra norit kultūras nama renovācija. 2009.gada maijā renovēta skatuve, skatītāju zāle un balkons, arī foajē. Pašlaik rit remonts pārējās telpās. Vēl nepieciešams nokrāsot fasādi, uzbūvēt piebūvi un galeriju, pārbūvēt kāpnes.
Ērgemes pagasts Turnas klubs	4	48	3	nav	Ar Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstības (ELFLA) programmas 2007.–2013.gadam pasākuma „Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem” projekta „Turnas tautas nama teritorijas labiekārtošana, iekšējās elektroinstalācijas rekonstrukcija un skatuves vienkāršotā rekonstrukcija” tiek veikta tautas nama rekonstrukcija
Kārķu tautas nams	5	60	2	Laukums pie pagasta padomes, Lustiņdruva, sporta laukums pie skolas	2008. gadā veikta pilnīga rekonstrukcija
Valkas pagasta tautas nams	1	10	1	Lugažu muižas parks	Jauns
Vijciema tautas	10	112	2	Pagalms pie tautas nama,	Veikts kosmētiskais remonts 2002. gadā.

nams				Vijas upes krasts aiz tautas nama	Nepieciešams – rekonstruēt apkures sistēmu, veikt fasādes remontu.
Zvārtavas pagasts „Luturskola”	3	34	2	Nav	Nepieciešama Tautas nama zāles, skatuves, elektroinstalāciju un sanitāro mezglu rekonstrukcija
Zvārtavas pagasts „Mierkalns”	-	-	-	-	Nepieciešama Tautas nama rekonstrukcija

Valkas novada bibliotēkas ir pašvaldības pārziņā esošas informācijas, kultūras un izglītības iestādes, kuras veic Bibliotēku likumā noteiktās funkcijas un ir reģistrētas šajā likumā noteiktā kārtībā Bibliotēku reģistrā. Valkas novadā sekmīgi darbojas deviņas bibliotēkas. To ilgtermiņa mērķis – īpašu vērību veltīt bērnu un jauniešu pievēršanai lasīšanai, lasītprīka attīstībai; cilvēku ar īpašām vajadzībām un citu mazaizsargāto sociālo slāņu pārstāvju bibliotekārajai un informacionālajai apkalpošanai un šīs mērķauditorijas integrācijai sabiedrībā, kā arī IT pamatiemaņu apmācībām iedzīvotājiem no sociālā riska grupām. Novada bibliotēku skaits ir aplūkojams 18. tabulā, bet lasītāju skaits, apmeklējums un izsniegums 2009. gadā ir apkopots 19. tabulā.

18. tabula

Bibliotēku skaits Valkas novadā

<i>Novada teritorija</i>	<i>Bibliotēkas</i>	<i>Darbinieku kopskaits</i>	<i>Bibliotēku telpu kopplatība (m²)</i>
Valka	1	11	795
Ērgeme	3	3	166
Kārķi	1	1	71
Valkas pag.	2	2	181
Vijciems	1	1	59
Zvārtava	1	1	80
Kopā	9	19	1352

19. tabula

Novada bibliotēku pamatinformācija par 2009. gadu

<i>Bibliotēka</i>	<i>Lasītāju sk.</i>	<i>Apmeklējums</i>	<i>Izsniegums</i>	<i>Bibliotēkas krājums</i>
Valkas	1599	35915	72403	54876
Ērgemes	149	3294	8999	6694
Ērgemes pag. Omuļi	80	3125	10131	4811
Ērgemes pag. Turnas	98	2563	7977	4370
Kārķu	213	4213	16626	7937
Valkas pag. Lugažu	121	1316	6083	4979
Valkas pag. Sēļu	152	3225	9944	8888
Vijciema	196	7740	6212	5026
Zvārtavas	138	2481	4129	4043
Kopā	2746	63872	141404	101624

Viens no izplatītākajiem bibliotēkās uzkrāto bagātību publicitātes veidiem ir izstādes. Tās tiek organizētas gan no saviem krājumiem, gan vērienīgākas, piedāvājot nacionālās bibliotēkas piedāvājumus un citas iespējas. Bibliotēku veidotās izstādes pārsvarā ir saistītas ar Latvijas kultūras dzīves norisēm – rakstnieku, dzejnieku jubilejām, valsts svinamām un atceres dienām. Tematiskie pasākumi ir saistīti ar grāmatu atvēršanas svētkiem, tikšanās ar rakstniekiem, dzejniekiem, politiķiem un citiem ievērojamiem cilvēkiem. Īpašu uzmanību bibliotēkas velta ar Valkas novadu saistītu literātu darbu popularizēšanai, novada kultūrvēstures apzināšanai un apkopošanai.

20. tabula

Bibliotēku organizētie pasākumi 2009. gadā

Tematiskie pasākumi	66
Izstādes	201

Pēdējos gados ir uzlabota bibliotēku tehniskā infrastruktūra – katrā bibliotēkā ir dators bibliotēkaram un vairāki datori lietotājiem; ir pastāvīgais un bezvadu interneta pieslēgums; palielināta pieslēguma datu pārraides jauda; ir nodrošināta piekļuve dažādām valsts nozīmes datu bāzēm (Latvijas nacionālās digitālās bibliotēkas pilnajam saturam, Letonikas un NAIS (normatīvo aktu informācijas sistēma) informācijai, Latvijas filmām portālā www.filmas.lv lietotājiem ir nodrošināti izdrukas, kopēšanas un skenēšanas pakalpojumi. Pamatpakalpojumi (lasītāju reģistrācija, grāmatu un citu dokumentu izsniegšana, uzziņu sagatavošana), datoru, interneta izmantošana ir bez maksas. Bibliotēku darbinieki ir apmācīti pašiem lietot un palīdzēt apmeklētājiem apgūt datortehniku un programmatūru, meklēt informāciju internetā, veikt dažādus e-pakalpojumus.

Astoņas novada bibliotēkas izvietotas pašvaldības ēkās. Valkas pagasta Lugažu bibliotēka uz pašvaldībai piederošu ēku tiks pārcelta 2010. gada 2. pusgadā. Bibliotēku saimniecisko darbību nodrošina pašvaldība, bet saturisko - kvalificēti bibliotekāri. Pie divām bibliotēkām (Valkas pilsētā un Vijciemā) ir uzbrauktuves cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Izremontētās, mājīgās telpās strādā Kārķu, Valkas pagasta Sēļu un Vijciema bibliotēkas. Kosmētiskais remonts nepieciešams Valkas novada Centrālās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļai, visām trim Ērgemes pagasta un Zvārtavas bibliotēkai.

Valkas novada Centrālā bibliotēka pilda Valkas reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas (akreditēta minētajam statusam līdz 13.12.2010., atkārtotā akreditācija plānota 2010. gada rudenī). Tas ir metodiski konsultatīvais un organizatoriskais darbs profesionālajai pilnveidošanai Smiltenes un Strenču novada bibliotekāriem.

Ērgemes, Omuļu, Turnas, Sēļu, Vijciema 2008. gadā uz 5 gadiem akreditētas kā vietējas nozīmes bibliotēkas. Zvārtavas bibliotēkas akreditācija notiks 2010. gada maijā, bet Lugažu un Kārķu bibliotēkām - 2010. gada septembrī.

No 1999. gada aprīļa tiek veidots Valkas reģiona bibliotēku elektroniskais kopkatalogs. Datu ievadi un rediģēšanu tajā, bibliotēku informācijas sistēmas ALISE uzturēšanu, kā arī bibliotekāru apmācību darbam ar sistēmu veic Valkas bibliotēkas speciālisti.

Ar 2010. gada janvāri Valkas bibliotēkas krājumā iekļautas Izglītības pārvaldes informatīvi metodiskā centra un Latvijas –Igaunijas institūta bibliotēku grāmatas un citi

dokumenti. Latvijas Universitātes bibliotēkas Valkas filiāles krājums pārvietots uz Valkas bibliotēkas telpām. Krājumu apvienošana un izvietošana vienā ēkā uzlabo pieejamību tiem, kā arī nodrošina kvalitatīvāku un ātrāku lasītāju apkalpošanu.

Valkas novadpētniecības muzejs iekārtots vēsturiskās telpās – bijušajā Jāņa Cimzes dibinātā un vadītā Vidzemes draudžu skolotāju semināra ēkā.

Valka ir vienīgā vieta, kur saglabājusies ēka, kas vistiešākā veidā saistīta ar J. Cimzes vārdu un viņa vadīto skolotāju semināru, kur noritējis viņa visražīgākais darba posms. Tāpēc tieši Valkas novadpētniecības muzejā, interesentiem pieejamā veidā, tiek apkopotas visas vēsturiskās liecības par Jāni Cimzi un viņa audzēkņiem.

Atrašanās vēsturiskajā ēkā noteikusi muzeja misiju:

Popularizēt latviešu pedagoga un koru kultūras pamatlicēja Jāņa Cimzes un viņa audzēkņu atstāto kultūras mantojumu, veicināt sabiedrības interesi un izpratni par vēsturiskajiem procesiem Valkas novadā.

Muzeja līdzšinējais darbs ir sekmējis muzeja misijas īstenošanu. Krājums kopumā atbilst muzeja misijai. Uz 2010.gada 1. janvāri krājumā iekļautas 44 184 vienības. Uzkrātais kultūrvēsturiskais mantojums apliecina Valkas novada īpašo vietu Latvijas kultūrvēsturē.

Valkas novadā darbojas sešas kultūras iestādes. Pozitīvi, ka katrā novada pagastā ir pa vienai iestādei un Valkas pilsētā. Savukārt, labs rādītājs ir tas, ka kultūras centri tiek renovēti un sakārtoti. Uz šo brīdi izremontēts nav Zvārtavas klubs. Pakāpeniski veidojas situācija, ka Valkas pilsētas kultūras nams sāk iegūt metodiska centra statusu. Novada iedzīvotājiem paveras plašākas iespējas gan kultūras pasākumu apmeklējuma ziņā, gan sevis pilnveidošanas jomā. Secinām, ka kultūras iestādes novada teritorijā ir pietiekošā skaitā. Vietējie iedzīvotāji un novada viesi var pilnvērtīgi baudīt kultūras dzīvi un darboties dažādos pašdarbnieku pulciņos.

Valkas novadpētniecības muzejs ir vienīgais muzejs visā novada teritorijā. Šobrīd muzejam ir nepieciešams atrisināt problēmu ar ūdensapgādes sistēmu, jo ēka atrodas pilsētas nomalē. Aktuāli ir muzeja darbinieku darba telpu remonts. Secinām, ka Valkas novadpētniecības muzejs ir pieejams ikvienam interesentiem, jo 2009. gadā tika radīta draudzīga un labvēlīga vide cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Muzejam ir neliels darbinieku skaits, kuru uzlabojoties finansiālajam muzeja stāvoklim būtu nepieciešams palielināt. Ēka, kurā izvietota muzeja koka priekšmetu izstāde, apkures sezonas laikā rada

lielus izdevumus. Pozitīvi, ka izstrādāts tehniskais projekts, kas paredz labiekārtot esošo Muzeja ielu, kā arī no jauna izbūvēt stāvlaukumu trīs autobusiem un sešām vieglajām automašīnām. Pēc muzeja renovācijas 2007. gadā muzeja telpās radīti labvēlīgi apstākļi, kas nodrošina patstāvīgu temperatūras uzturēšanu muzejā.

6.5. Sports

Valkas novadā kopumā ir labi attīstīti un pieejami sporta infrastruktūras objekti. Ir izveidota stabila sporta pasākumu sistēma: Skriešanas seriāls „Optimists” „Pavasaris” un „Rudens” , skrējiens „Apkārt Zāģezeram” un Valka-Valga, Pāvela Loskutova kausa izcīņas sacensības 10 km skriešanā pa Valkas un Valgas ielām, riteņbraukšanas sacensības „Valka – Ērgeme – Vēveri – Ērgeme - Valka”. Notiek Valkas novada atklātais čempionāts florbolā, basketbolā, slēpošanā, volejbolā, trīscīņā (slēpošana - riteņbraukšana - skriešana), kas iesaista lielu daļu Valkas novada iedzīvotājus un sportistus no citām pilsētām un pagastiem.

Sporta aktivitātēm tiek izmantotas skolu sporta zāles. Valkas pilsētā viena sporta zāle atrodas pamatskolā, dažādu sacensību rīkošanai izmanto arī Bērnu jaunatnes sporta skolai piederošo sporta zāli. Valkas novada Bērnu-jaunatnes sporta skolas zālē iespējams rīkot sacensības volejbolā, basketbolā, galda tenisā un novusā. Darbojas lielais tablo. Zāle ir pielāgota invalīdu sportam.

Tomēr sportošanai intensīvāk tiek izmantota Valkas ģimnāzijas sporta halle ne tikai skolēnu vajadzībām, bet visas pilsētas un pagastu iedzīvotāju vajadzībām. Sporta zāle paredzēta basketbolam, volejbolam, florbolam, mini futbolam, lielajam tenisam, badmintonam, ir arī trenāžieru zāle un aerobikas zāle. Blakus sporta zālei skrejceļš ar 4 celiņiem. Sporta zālē iespējams izvietot šķērsām divus volejbola laukumus. Izbīdāmās tribīnes ir 200 skatītājiem. Netālu no Valkas ģimnāzijas atrodas BMX trase, kur tiek rīkotas dažāda veida sacensības. Tāpat sportošanai Valkas pilsētā tiek izmantoti mežs pie estrādes un Valkas pilsētas stadions. 2006. gadā rekonstruēts stadions ar tribīnēm, kurā ir mākslīgais segums futbola spēlēm, izveidotas telpas nodarbībām fitnessā un atlētiskajā vingrošanā, pieejami vieglatlētikas skrejceļi (400 m aplis) un sektori.

Kopš 2008. gada Valkā darbojas modernākā šautuve Vidzemē. Ir pieejami 8 elektriskie mērķi ar ložu ķērājiem, šaut ir iespējams no 10 – 50 m attāluma. Šautuve ir aprīkota ar modernu iekārtu ko var pieslēgt datoram un tādējādi rezultātus varēs gan

redzēt uz ekrāna, gan izdrukāt. Zvārtavas, Ērgemes, Vijciema un Valkas pagasta teritorijās nav sporta zāles.

2009. gada decembrī ekspluatācijā nodeva jaunu sporta zāli Kārķu pagastā, kas tika uzbūvēta ar ES ELFLA līdzfinansējumu. Zāles atklāšana notika 2010. gada 8. janvārī. Ar šī paša fonda līdzfinansējumu plānots uzbūvēt arī sporta zāli Vijciemā 2010. – 2011. gadā. Valkas pagastā dzīvojošie iedzīvotāji izmanto gan Valkas pilsētā esošo sporta infrastruktūru, gan vietējo – volejbola laukums Lugažos, dabīgais futbola laukums Sēļos. Ziemā Vijciemā ir pieejams hokeja laukums.

7. Valkas novada ekonomiskā attīstība

7.1. Nodarbinātība

Būtisks novada teritorijas attīstības rādītājs ir iedzīvotāju nodarbinātība. Novadā viena no smagākajām problēmām ir bezdarbs.

Saskaņā ar Nodarbinātības valsts aģentūras (turpmāk tekstā NVA) Valkas filiāles sniegtajiem datiem uz 2010. gada 31. janvāri Valkas novadā kopā bija reģistrēti 1084 bezdarbnieki (skat. 21. tabulu). Bezdarba līmenis Valkas novadā kopumā uz 2010. gada janvāra beigām bija 18,7 % , bet valstī 16,6 %. Salīdzinot ar 2009. gada decembri bezdarba līmenis viena mēneša laikā pieaudzis par 0,5 %, bet valstī par 0,6 %.

21. tabula

Bezdarbnieku skaits novada teritorijā no 2007. – 2010. gadam

<i>Novada teritorijas</i>	<i>31.12. 2007</i>	<i>31.12.2008</i>	<i>31.12.2009</i>	<i>31.01.2010</i>
Valka	161	264	642	638
Ērgemes pagasts	26	30	87	94
Kārķu pagasts	12	23	74	75
Valkas pagasts	38	60	163	168
Vijciema pagasts	20	21	51	49
Zvārtavas pagasts	20	14	58	60
Kopā novadā	277	412	1075	1084
Latvijā	52321	76435	179235	186295

Pēc NVA Valkas filiāles datiem

Valkas novadā 2010. gada sākumā bija 10568 iedzīvotāju, līdz darbības vecumam 1289 t.sk. vīrieši 668, sievietes 621, darbības vecumā 6863 t. sk. vīrieši 3484, sievietes 3379, bet pēc darbības vecuma ir 2416 t. sk. vīrieši 834 un sievietes 1582. Salīdzinot 2009. gadu pret 2008.gadu, tad, jāsecina, ka ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaits 2009. gadā ir samazinājies par 100 iedzīvotājiem.

Būtiskāko nodarbinātības problēmu raksturojums:

- Būtiski samazinājies brīvo darba vietu skaits;
- Palielinās bezdarbnieku skaits, ar augstāko izglītību, to skaits 2010.gada sākumā NVA Valkas filiālē bija jau 219, jeb 8,8% no kopējā reģistrēto bezdarbnieku skaita (tie ir valsts pārvaldes, pašvaldību, veselības aprūpes un sociālās aprūpē strādājušie);
- Izteikta riska grupa ir jaunieši vecumā no 15-24 gadiem, kas Valkas novadā sastāda 18,4%, kuriem problemātiska iekļaušanās darba tirgū mazās darba pieredzes dēļ, kā arī trūkst praktisko iemaņu, lai būtu konkurētspējīgi darba tirgū. Šīs grupas bezdarbniekiem būtu nepieciešami atbalsta pasākumi, lai sagatavotu viņus darba tirgum;
- Vēl viena riska grupa ir ilgstošie bezdarbnieki, kuriem beidzies pabalsts, brīvu vakanču trūkums un iespēja darbu atrast savā apdzīvotajā teritorijā. Šīs grupas bezdarbniekiem būtu piemērojami atbalsta pasākumi, kurus realizē pašvaldība ar projektu „Darba praktizēšanas pasākumu nodrošināšana pašvaldībās darba iemaņu iegūšanai un uzturēšanai”;
- Mobilitātes problēma-daudzi bezdarbnieki darba meklējumos dodas ārpus savas deklarētās vietas, dodas uz citiem rajoniem, novadiem, pat ārpus Latvijas robežām. Sliktā infrastruktūra-autobusu satiksme ir šķērslis, lai saglabātu iegūto darbu, ja darbs tiek atrasts;
- Profesionālu izglītību ieguvušo bezdarbnieku īpatsvars ir samērā liels pret pārējiem reģistrētajiem bezdarbniekiem 984 (39,8%) un daļa šo cilvēku darba meklējumos izšķiras par darbu ārzemēs. Lai viņus noturētu, nepieciešami papildus pasākumi viņu spēju un izglītošanas iespējām, atbilstoši šodienas tehnoloģiskajām prasībām;
- Nedeklarētā nodarbinātība- tendence, kas pieaug, kam risinājums jāmeklē sadarbojoties ar darba inspekciju;
- Reģistrētajiem bezdarbniekiem nepieciešami atbalsta pasākumi- īslaicīgas darba iespējas sadarbībā ar pašvaldībām, subsidētā nodarbinātība, kā arī dažādi ar konkurētspējas paaugstināšanu saistītie pasākumi-profesionālā apmācība,

pārkvalifikācija, kvalifikācijas paaugstināšana, kā arī neformālās izglītības iespējas;

- Darba devēji spiesti nodarbināt darbiniekus nepilnu darba laiku, tādēļ nepieciešams turpināt atbalsta pasākumus, bezdarba riskam pakļautajām personām;
- Jārealizē un jāiesaista bezdarbnieki uzņēmējdarbības un pašnodarbinātības veicināšanā jaunu darba vietu radīšanā.

Prognozējamās tendences nodarbinātības jomā svarīgāko tautsaimniecības nozaru griezumā:⁷

- Koksnes izstrādes un pārstrādes nozares attīstības jomā;
- Mazumtirdzniecības un ēdināšanas pakalpojumu uzņēmumu skaita neliels pieaugums, esošo uzņēmumu stabilizēšanās;
- Strādājošo skaita samazināšanās pašvaldību iestādēs un uzņēmumos.

7.2. Uzņēmējdarbība

Valkas novadā ražošana un saimnieciskā darbība notiek saskaņā ar dabas un vides līdzsvarotu un ilgtspējīgu attīstību, attīstības pamatā ir ievēroti interešu saskaņotības un partnerattiecību principi – sadarbība starp pašvaldību, uzņēmējdarbības pārstāvjiem un sabiedrību.

Novada attīstībā būtiska nozīme ir ģeogrāfiskam faktoram, kas raksturo teritoriju, kurā novads ietverts. Novada lauku teritoriju aizņem 62 % meži, kas ir pamats mežsaimniecības un kokapstrādes attīstībai novadā. Otra attīstītākā nozare ir lauksaimniecība, galvenokārt piena lopkopība, graudkopība un kartupeļu audzēšana. Blakus tradicionālām nozarēm, Valkas novadā tiek audzētas savvaļas govīs, ir briežu dārzs.

Novada ekonomiskās izaugsmes svarīgākās vērtības ir novadā dzīvojošie un strādājošie cilvēki, novada uzņēmumi, dabas un kultūrvēsturiskais vērtības, pieejama un kvalitatīva inženiertehniskā infrastruktūra.

⁷ Informāciju sniedz tikai par tām tautsaimniecības nozarēm, kurās paredzamas nodarbināto skaita izmaiņas, piemēram, jaunu uzņēmumu izveide, esošo uzņēmumu palielināšanās, samazināšanās, uzņēmumu darbības pārprofilēšana (iespeju robežās norādīt izmaiņu skaitlisko vērtību).

Atrašanās pie Igaunijas robežas pēdējos gados ir pamatā ES pārrobežu sadarbības programmu finansējuma piesaistei novada attīstībai. Ir ieviesti projekti un turpinās ES finansējuma piesaiste vides, tūrisma un infrastruktūras sakārtošanā.

Valkas novads ir vieta, kur ir labvēlīga vide daudznozaru uzņēmējdarbības attīstībai, bet šobrīd novadā ir attīstījušies vairāki mežsaimniecības un kokapstrādes uzņēmumi, jo 62 % teritorijas aizņem meži, bez tam novadā ir arī graudkopības un lopkopības (galvenokārt piena lopkopība) uzņēmumi.

Valkas pilsētā ir šādas uzņēmējdarbības nozares:

- metālapstrāde (SIA Valkas MD);
- Putoplasta iepakojuma un izolācijas materiāla ražošana (SIA “Pepi Rer”);
- šūšana;
- pārtikas ražošana (gaļas produkcija (SIA Servilat), maizes un konditorijas izstrādājumu ražošana);
- tirdzniecība;
- Kokapstrāde (SIA “Valhalla”, SIA Prestižs, SIA Valkas Meži);
- būvniecība (SIA “Valkas Būvnieks”, SIA “Būvei”, SIA Indrāni V);
- Meliorācijas darbu pakalpojumi (SIA “Valkas Meliorācija).

Visā novada teritorijā galvenās uzņēmējdarbības nozares ir lauksaimniecība, mežizstrāde un kokapstrāde. Katrā novada administratīvajā teritorijā ir nelieli tirdzniecības un tūrisma uzņēmumi. Lielākie uzņēmumi lauku teritorijā:

- Ērgemes pagastā – Z/s “Dambīši”, z/s “Lejasciņi”;
- Kārķu pagasts – Z/s “Auri”, z/s “Jasmīni”;
- Vijciema pagasts – kokapstrāde - SIA “Cellīši un Partneri”, lauksaimniecības uzņēmumi - z/s “Piekalnes”, KS “Vijupe”;
- Valkas pagasts - SIA “Vārpas 1”, SIA “Valdro Agro”, z/s “Kalnieši”;
- Zvārtavas pagasts - Z/s “Avoti”.

22. tabula

Juridiskās personas Valkas novada nodokļu maksātāji

	<i>Valka</i>	<i>Ērgeme</i>	<i>Kārķi</i>	<i>Valkas pagasts</i>	<i>Vijciems</i>	<i>Zvārtava</i>	Kopā
Patstāvīgs uzņēmums	166	65	69	86	53	30	469
Biedrības	15	-	1	2	2	1	21
Klubi	9	-	3	-	3	-	15
Draudzes	5	-	1	-	1	-	7
Individuālais komersants	23	5	4	5	3	-	40
Saimnieciskās darbības veicēji	169	58	42	47	47	14	377
Kopā:	387	128	120	140	109	45	929

Pēc VID⁸ Valkas nodaļas sniegtajiem datiem

23. tabula

Lielākie nozares uzņēmumi pēc apgrozījuma (pēc NACE klasifikatora)

Nosaukums	Adrese	Apgrozījums LVL 2008. gadā	Apgrozījums LVL 2009. gadā/vieta	Nodarbināto skaits 2008. gadā	Nodarbināto skaits 2009. gadā	NACE kods
SIA „Tīne”	Valka, Tālavas iela 35 A	3568687	9690463/1	31	24	47.30
SIA „Vārpas 1”	Valkas pag., „Leimaņi”	2664600		90		16.10
SIA „Valkas Meliorācija”	Valka, Tālavas iela 70	2126149	824935/4	78	62	43.12
SIA „PepiRer”	Valka, Parka iela 25	2116303	1909453/2	66	61	22.21
SIA „Animo LTD”	Valka, Parka iela 21	1357695	457383/11	17		46.62

⁸ VID – valsts ieņēmumu dienests

Z/s „Kalnpierbes ”	Ērgemes pagasts	1120492	914186/3	17		
SIA „Valkas būvnieks”	Valka, Viestura iela 3-1	1081475	221200/25	37	18	41.20
SIA „Novos Logistics”	Valka, Ausekļa iela 28-21	787056		1		52.29
SIA „Valkas MD”	Valka, Parka iela 25	732361	237468/23	57		25.99
SIA „MRM Timber”	Valka, Rīgas iela 30A-8	726352	546546/10	3		02.20
Z/s „Kalnstrīki – 1”	Ērgemes pagasts		618000/7		12	02.2 mežizstrād e
SIA „Prestižs”	Valka		604123/8		38	31.09 Mēbeļu ražošana
SIA „AGV”			579699/9		17	02.2 mežizstrād e

Salīdzinot pēdējos divus gadus, redzams, ka krīze nav ietekmējusi degvielas tirdzniecību, putoplasta ražošanu, pirmajā desmitniekā ir iekļuvuši jauni mežizstrādes uzņēmumi, bet apgrozījums samazinājies būvniecības un metālapstrādes uzņēmumiem.

Lielākais iedzīvotāju skaits ir nodarbināts tirdzniecībā (vairumtirdzniecībā un mazumtirdzniecībā), lielākais darba devējs tirdzniecības uzņēmumu vidū ir Degvielas mazumtirdzniecība degvielas uzpildes staciju īpašnieks – uzņēmums SIA „Tīne”. Pēc NACE klasifikatora liels iedzīvotāju skaits ir nodarbināts lauksaimniecībā, bet faktiski tas ir vēl lielāks, jo lauksaimniecības uzņēmumi pārsvarā ir nelieli, bet šī analīze ir veikta

pamatojoties uz 100 lielākajiem novada uzņēmumiem. Virs 100 nodarbināto novadā strādā mežsaimniecībā un mežizstrādē. Lielākais IIN maksātājs un darba devējs ir SIA „Pepi Rer”.

24. tabula

Nodarbinātības jomas lielākajos novada uzņēmumos

NACE 2 red.	Atšifrējums	Nodarbināto skaits
47	Mazumtirdzniecība	155
22	Plastmasas ražošana	89
43	Būvdarbi	72
01	Lauksaimniecība	67
02.2	Mežizstrāde	50
16	Zāģēšana, ēvelēšana un impregnēšana	42
31.09	Citu mēbeļu ražošana	38
41.2	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	36
45.2	Automobiļu apkope un remonts	36
56.1	Restorānu un mobilo ēdināšanas vietu pakalpojumi	31
25.99	Citur neklasificētu gatavo metālizstrādājumu ražošana	29
14.19	Cita veida apģērbu un apģērbu piederumu ražošana	27
35.3	Tvaika piegāde un gaisa kondicionēšana	27
68.32	Nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību vai uz līguma pamata	25
46	Vairumtirdzniecība	24
49.41	Kravu pārvadājumi pa autoceļiem	21
02.4	Mežsaimniecības palīgdarbības	12
61.1	Kabeļu telekomunikācijas pakalpojumi	13

Valkas novada teritorijai līdz 2010. gada 31.decembrim piešķirts īpaši atbalstāmās teritorijas statuss.

Atbilstoši Ministru kabineta 2003. gada 11. novembra noteikumu Nr.637 „Īpaši atbalstāmās teritorijas statusa piešķiršanas un atcelšanas kārtība” 11.punktam, Nacionālā reģionālās attīstības padome 2009.gada 22.decembra sēdē apstiprināja plānošanas reģionu īpaši atbalstāmo teritoriju sarakstu 2010.gadam, kurā ietilpst viss Valkas novads.

Plānošanas reģionu īpaši atbalstāmo teritoriju Nacionālā reģionālās attīstības padome 2009. gada 22. decembra sēdē apstiprinātajā sarakstā laika periodam no 2011. gada 1. janvāra līdz 2012. gada 31. decembrim Valkas novads nav iekļauts.

Piešķiršanas mērķis ir radīt iespējas ekonomiski vāju vai mazāk attīstītu teritoriju ekonomiskajai un sociālajai attīstībai, lai veicinātu līdzvērtīgu sociālo un ekonomisko apstākļu izveidošanos visā valsts teritorijā. Uzņēmumiem, kuri darbojas pašvaldībās, kurām piešķirts īpaši atbalstāmās teritorijas status ir tiesības saņemt līdzfinansējumu 50% apmērā projektiem no Eiropas Savienības ERAF grantu shēmas „Atbalsts ieguldījumiem uzņēmumu attīstībā īpaši atbalstāmajās teritorijās”.

Kopā Valkas novadā atbalstīto ES ERAF grantu shēmas „Atbalsts ieguldījumiem uzņēmumu attīstībā īpaši atbalstāmajās teritorijās” projektu kopsumma laikā no 2004. – 2006.gadam bija 576124 LVL (skat. 5.pielikums), laikā no 2007. – 2010. gada 1. martam Valkas novadā atbalstīti projekti, kur ES struktūrfondu ERAF daļa sastāda 649852 LVL (skat. 6.pielikums).

2004. - 2006. gadā noslēgti līgumi starp LIAA un ES struktūrfondu Valkas novada finansējuma atbalsta saņēmēju 2.2.1.1.Investīcijas privātajā infrastruktūrā ražošanas procesu un produkcijas modernizēšanai un 2.3.2. Finansiālais atbalsts MVU ārējo konsultāciju pakalpojumu izmantošanai un pieredzes par 281132 LVL ES struktūrfondu ERAF līdzfinansējumu (skat. 7.pielikums).

Laikā no 2007. – 2010.gada 1.martam ir atbalstīts tikai viens projekts novadā darbības programmas „Uzņēmējdarbība un inovācijas”, 2.3. prioritātes „Uzņēmējdarbības veicināšana”, 2.3.1. pasākuma „Uzņēmējdarbības atbalsta aktivitātes”, 2.3.1.1. aktivitātes „Ārējo tirgu apgūšana”, 2.3.1.1.1. apakšaktivitātē „Ārējo tirgu apgūšana - ārējais mārketing” ar ERAF līdzfinansējuma summu 22488 LVL (skat. 8.pielikums).

Valkas pilsētā ražošanas attīstībai ir brīvas teritorijas:

1. Dzelzceļa līnijas 3.posms – 67726 m²

Valkas dzelzceļa stacijas apkārtnē, teritorija starp Blaumaņa un Poruka ielām.

2. Domes bulvāris - 3318 m²

Uz zemes gabala atrodas ēka, bijušās kopmītnes.

3. Kūru iela 13 – 4655 m²

Uz zemes gabala atrodas ēka (bijusī poliklīnika) un dziļurbuma aka.

4. Tālavas iela 43 - 26610 m²

Melorācijas mikrorajons. Uz zemes gabala atrodas 4 ēkas.

5. Rūjienas iela – 42150 m²

Bijušais muitas punkts pie autoceļa A3/E264.

7.3. Investīciju piesaiste

Sabiedriskajā sektorā 2008. gadā saglabājās pozitīva investīciju dinamika, bet 2009. gadā jau ir vērojams samazinājums. Sakarā ar būtisku investīciju kritumu privātajā sektorā un samērā noturīgām investīcijām sabiedriskajā sektorā abu sektoru daļas kopējā investīciju struktūrā ir vienādas (LR EM „Ziņojums par Latvijas tautsaimniecības attīstību”).

Pašvaldībām ir pieejami visi Eiropas Savienības struktūrfondi Eiropas reģionālās attīstības fonds (ERAF), Eiropas sociālais fonds (ESF), Eiropas lauksaimniecības virzības un garantiju fonds (ELVGF) un Zivsaimniecības vadīšanas finanšu instruments (ZVFI), Kohēzijas fonds (KF). Lauksaimniecības un zivsaimniecības nozares atbalstu koordinē zemkopības ministrija, administrējot Eiropas lauksaimniecības fondu lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas zivsaimniecības fonds (EZF).⁹

Investīcijas tiek piesaistītas arī Valkas novadam. 2009. gadā Valkas novada dome bija sagatavojusi vai līdzdarbojusies dažādos novada attīstības projektu sagatavošanā, kas tika iesniegti finansēšanai no dažādiem ES finanšu instrumentiem vai Valsts investīciju programmām. Tie aptvēruši dažādas saimnieciskās jomas (transports, izglītība, kultūra, sports, tūrisms). Visi projekti tiek vērsti uz novada infrastruktūras attīstību un iedzīvotāju dzīves līmeņa un labklājības celšanu.

- **Valkas pilsētas Kultūras nama renovācija, II un III kārtā**

Pašvaldības investīciju projekts mērķdotācijas saņemšanai no 2009. gada valsts budžeta. Valsts mērķdotācija investīciju projektiem – 81 003 LVL. Valsts mērķdotācija novadu infrastruktūras attīstībai – 101 046 LVL.

- **Valgas un Valkas pilsētu atraktivitātes uzlabošana**

Igaunijas – Latvijas pārrobežu sadarbības programma. Šis projekts ilgst no 2008.gada oktobra līdz 2010. gada oktobrim. Plānotais kopējais budžets – 530 857 EUR un plānotais domes līdzfinansējums – 79 629 EUR. Galvenās aktivitātes 2009. gadā bija: tehniskās dokumentācijas sagatavošana Valgas-Valkas kopīgajam tūrisma centram un ledus hallei, pazemes bunkuru tehniskā ekspertīze, Pedeles upes krastu labiekārtošanas I kārtā, Sēlijas ielas tilta un slūžu rekonstrukcija, jaunu tūrisma informācijas un

⁹ <http://www.esfondi.lv/print.php?id=391>

prezentācijas materiālu izstrāde (Valgas-Valkas fotoalbums, talismani – robežstabi, suvenīri, filma), ielu un objektu norādes zīmes.

- **Dabas zinātņu kabinetu labiekārtošana Valkas ģimnāzijā**

ERAF aktivitāte „Kvalitatīvai dabaszinātņu apguvei atbilstošās materiāli tehniskās bāzes nodrošināšana”. Šī projekta ilgums ir no 2009. gada aprīļa - 2010. gada decembrim. Plānotais kopējais budžets – 98 392 LVL un plānotais domes līdzfinansējums – 8855 LVL. 2009. gadā tika izremontēti un labiekārtoti ar jaunām mēbelēm 4 mācību kabineti – fizikas, ķīmijas, matemātikas, bioloģijas.

- **Valkas pilsētas pirmskolas izglītības iestādes „Pasaciņa” infrastruktūras attīstība**

ERAF aktivitāte „Pirmskolas izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centros”. Projekta plānotais kopējais budžets – 180 370 LVL, plānotais domes līdzfinansējums – 28 949 LVL. Šī projekta īstenošana pabeigta 2009. gada decembrī.

- **Valkas un Valgas pilsētu kopējās mākslas vides attīstība**

Norvēģijas valdības divpusējā finanšu instrumenta programma „Pārrobežu sadarbība”. Plānotais kopējais budžets – 675 842 LVL, plānotais domes līdzfinansējums – 319 169 LVL. 2009. gadā notikuši kopīgi pasākumi Valkas un Valgas bērniem – mākslas plenērs, grafikas darbnīca un kokļu – kanneļu svētki, pieredzes apmaiņas braucieni uz Pedvāli un Tartu. 2009. gada beigās tika uzsākta Valkas Mākslas skolas rekonstrukcija.

- **Ar velo pa Vidzemi un Dienvidigauņiju**

Igaunijas – Latvijas pārrobežu sadarbības programmas projekts. 2009. gadā projektā 42078 LVL, ERAF finansējums 35766 LVL. Projekta ietvaros tika uzstādīti velostatīvi ar nojumēm (Valkā un Ērgemes, Kārķu, Valkas pagasta Lugažu un Sēļu ciemos) un velostendi sešu velosipēdu novietošanai (Zvārtavā – 2 gab., Valkas pilsētā – 3 gab.).

- **Valkas novadpētniecības muzeja rekonstrukcija**

Valsts investīciju programmas finansēts projekts, 12000 LVL. Tika nomainīti logi un izbūvēts ieejas mežgls.

- **Tranzīta maršruta ielu rekonstrukcija Valkas pilsētā**

ERAF aktivitāte „Tranzītielu sakārtošana pilsētu teritorijās”. Plānotais projekta ilgums ir no 2009. gada jūlija – 2012. gada jūnijam. Šī projekta plānotais kopējais budžets – 4 998

206 LVL un plānotais domes līdzfinansējums – 1 357 395 LVL. 2009. gadā tika izstrādāts būvprojekts.

Novada infrastruktūras attīstības projekti

- Ielu un ietvju posmu rekonstrukcija Tālavas, Beverīnas, Ausekļa un Raiņa ielās, lietus ūdeņu savākšanas un novadīšanas sistēmas izbūve Beverīnas ielā Valkā. Valsts mērķdotācija novadu infrastruktūras attīstībai – 35 984 LVL.
- Nekustamā īpašuma „Lugažu muiža” iegāde un dzīvojamās mājas rekonstrukcija pakalpojumu centra izveidei Lugažu ciemā Valkas pagastā. Valsts mērķdotācija novadu infrastruktūras attīstībai – 42 869 LVL.
- Vijciema pagasta ūdenssaimniecības sakārtošana. Valsts mērķdotācija novadu infrastruktūras attīstībai – 35 661 LVL.
- Ozolu pamatskolas renovācija Zvārtavas pagastā. Valsts mērķdotācija novadu infrastruktūras attīstībai – 34 783 LVL.
- Stepu ciema ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu rekonstrukcija un attīstība Zvārtavas pagastā. Valsts mērķdotācija novadu infrastruktūras attīstībai – 23 250 LVL.

Eiropas Savienības Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un Lauku attīstības programmas (LAP) pasākumam „Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem”

- Lugažu saieta nama rekonstrukcijas 1.kārta. Būvniecības darbu kopsumma 258573 LVL, ELFLA finansējums 78747 LVL, valsts budžeta līdzekļi – 26249 LVL. Izstrādāts tehniskais projekts un uzsākti būvdarbi (SIA „Valkas būvnieks” un SIA „Valkas meliorācija”).
- Turnas tautas nama teritorijas labiekārtošana, iekšējās elektroinstalācijas rekonstrukcija un skatuves vienkāršotā rekonstrukcija. Kopējās projekta izmaksas - 67937 LVL. Par teritorijas labiekārtošanu un skatuves vienkāršoto rekonstrukciju noslēgts līgums ar būvniecības firmu SIA „LB Inter” - 42181,52 LVL, par iekšējās elektroinstalācijas rekonstrukciju ar SIA „ELSANA” – 19415 LVL.
- Kārķu pagasta sporta zāles būvniecība. Būvdarbi pabeigti. Kopējās projekta izmaksas 165196 LVL, attiecināmās izmaksas 139996 LVL.

7.4. Tūrisms

Eiropā un visā pasaulē tūrisms ir viena no vadošajām un visstraujākajām izaugsmes nozarēm un tiek uzskatīts par stratēģisku ekonomiskās attīstības un nodarbinātības prioritāti. Tūrisms ietekmē ikvienas sabiedrības sociālo, kultūras un ekonomisko dzīvi, savukārt, minētās sfēras ietekmē tūrisma attīstību. Saskaņā ar Pasaules Tūrisma organizācijas statistikas datiem tūrisms ir pasaulē lielākais eksporta ienākumu avots, nozīmīgs darbavietu radītājs, kā arī svarīgs reģionālās un sociālās attīstības faktors. Saskaņā ar PTO¹⁰ prognozēm tūrisma apjoms pasaulē dažādu faktoru rezultātā turpinās pieaugt, divdesmit gadu laikā dubultojojot pašreizējo apjomu. Dažādojoties tūrisma produkta pieprasījumam, par lielāko pasaules tūrisma galamērķi kļūs Eiropa (717 miljoni tūristu gadā), kurā jūtami pieaugs ekonomiski īpaši aktīvā Baltijas jūras reģiona, tai skaitā arī Latvijas, nozīme. Latvija ir tūrisma attīstības iespējām bagāta zeme, jo Latvijā ir resursi jaunu tūrisma produktu izveidei, esošo apzināšanai un to konkurētspējas palielināšanai. Starptautiskā integrācija, Eiropas Savienības (ES) paplašināšanās un jaunā situācija pasaulē rada apstākļus, kas reizē vieš bažas, bet tai pat laikā nes izaicinājumu Latvijas tūrisma nozarei.¹¹

7.4.1. Tūrisms Valkas novadā

Valkas novadā ir plašas iespējas veidot daudzveidīgu tūrisma piedāvājumu sākot no dabas tūrisma līdz aktīvajam tūrismam. Katrai novada teritorijai piemīt savas īpatnības, lai novadā izveidotos plašs tūrisma piedāvājums.

Novada bagāto kultūras vidi veido dažādi festivāli, izstādes, koncerti, aktīvās atpūtas pasākumi, starptautiski sporta pasākumi, aktīva sadarbība pierobežas pasākumu rīkošanā ar Igaunijas pilsētu Valgu.

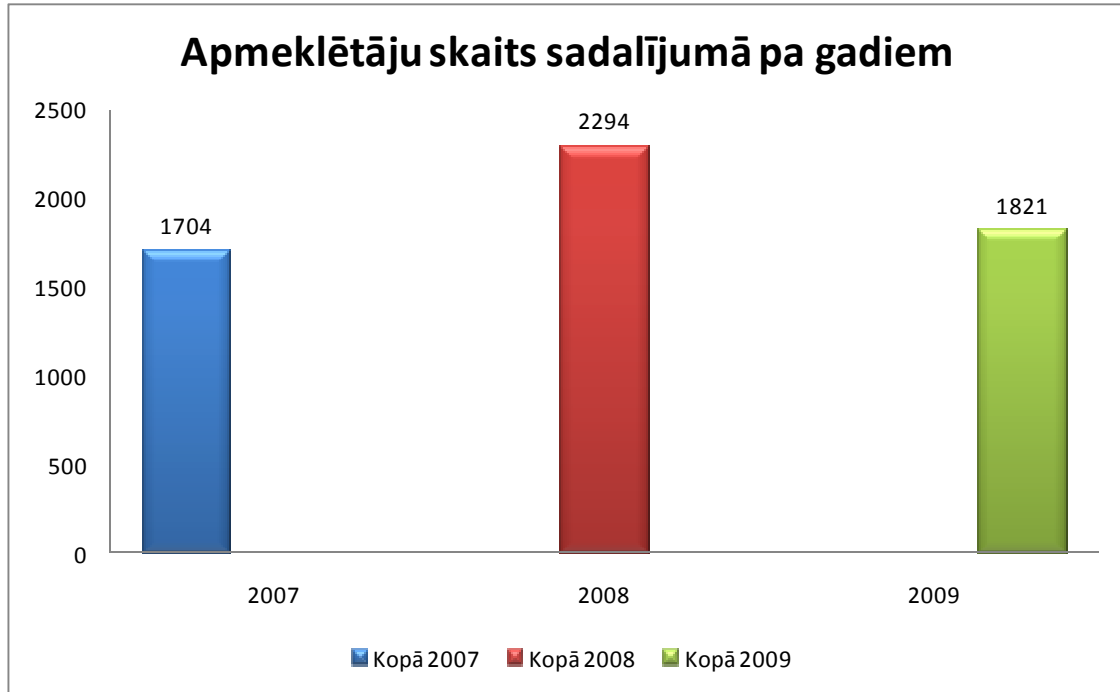
Novadā ir izveidots velomaršruts, posmā Valka, Lugaži, Ērgeme, Omuļi, Pedele, Valka – Valga, kura sākums un beigas ir pilsētas centrs pie tūrisma informācijas centra (turpmāk tekstā TIB). Velomaršruta posmā ir iespējams iepazīt Valkas novada dabas, arhitektūras un kultūras vērtības. Maršruta kopējais garums ir 51 km. Valkas novada teritorijā maršruts nav marķēts.

¹⁰ PTO – pasaules tūrisma organizācija

¹¹ <http://www.em.gov.lv/em/2nd/?cat=370/>

Valkas novadā darbojas divi tūrisma informācijas sniedzēji. Valkas pilsētā –TIB un Kārķu pagastā – tūrisma informācijas punkts (turpmāk tekstā TIP).

Diagramma Nr. 5

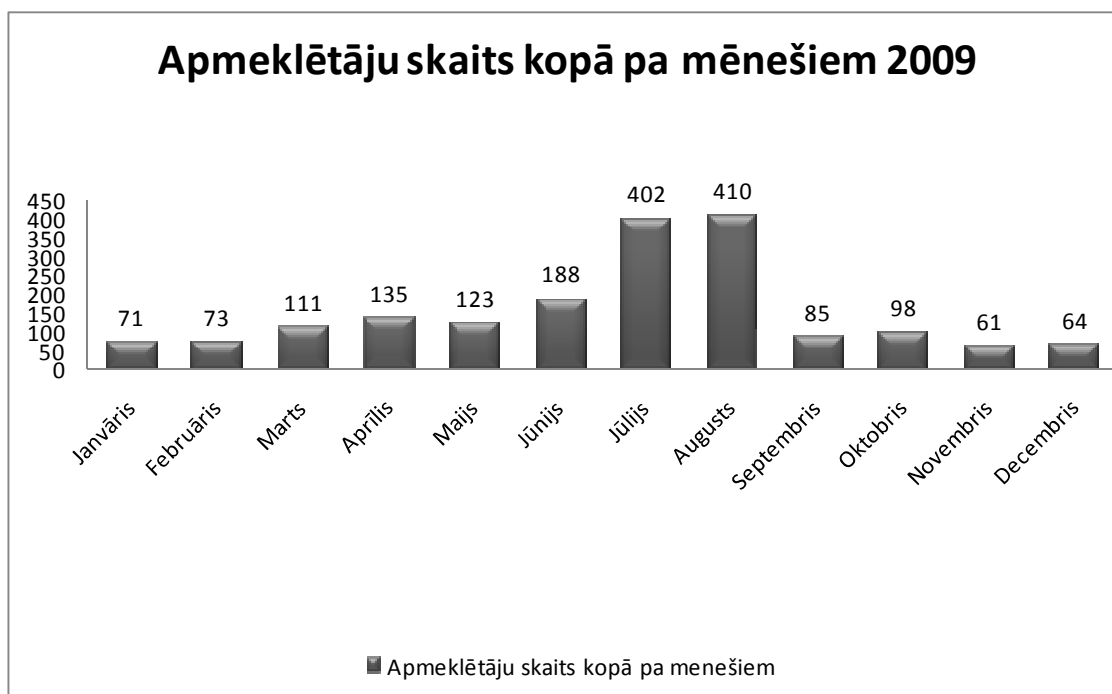

Salīdzinot 2007. gadu un 2008. gadu var secināt, ka tūristu skaits ir pieaudzis par 25,7 %, kas skaidrojams ar Latvijas iestāšanos Šengenas bezvīzu zonā, bet salīdzinot 2008. gadu ar 2009. gadu tūristu skaits ir samazinājies par 20,6 %, kas skaidrojams ar ekonomisko situāciju gan valstī, gan pasaulē. Pozitīvi tas, ka vietējie tūristi šajā situācijā izvēlas ceļošanu pa Latviju, nevis doties ārpus valsts robežām, tādējādi sildot valsts ekonomiku.

Diagramma Nr. 6

Diagramma Nr. 7

2009. gadā Valkas TIB apmeklēja 1821 tūristu no tādām valstīm, kā Igaunija, Lietuva, Krievija, Anglija, Vācija, Somija, Norvēģija, Dānija, Holande, Šveice, Zviedrija, Beļģija, Spānija, Francija, Japāna, Koreja, Itālija, Polija, Portugāle, Amerika, Azerbaidžāna, Horvātija, Ukraina, Nīderlande, Serbija, Argentīna, Baltkrievija, Tadžikistāna un lielākais tūristu skaits, kā katru gadu ir no Latvijas. Neskaitot vietējo tūristu apmeklējumus, tad lielākas plūsmas bija no Igaunijas, Vācijas, Krievijas, Anglijas un Francijas. Kārķu TIP statistiku neveic. Populārākais pārvietošanās veids 2009. gadā bija sabiedriskais transports un velosipēds, jo izmaksu ziņā tas ir lētāk, bet ģimenes ar bērniem dod priekšroku ceļošanai ar automašīnu.

7.4.2. Tūrisma resursi

Tūrisma resursi ir dabas un cilvēku veidotu faktoru un norišu kopums, kas piesaista tūristu garīgās, emocionālās, fiziskās un dziednieciskās intereses (Tūrisma likums).

Valkas pilsētas tūrisma resursi

- Valkas Novadpētniecības muzejs;
- Valkas Lugažu Evāņģēliski Luteriskā baznīca, skatu tornis;
- Kultūras un atpūtas parks ar brīvdabas estrādi un skulptūru „Koklētājs”;
- J. Cimzes pieminēklis Cimzes kapos;
- Brāļu kapu memoriāls otrajā pasaules karā kritušajiem cīnītājiem;
- Vācu karavīru kapi;
- Tiesas ēka;
- Vienīgā Jūgendstila ēka Valkā;
- ” Senlatviešu karavīrs” – pieminēklis 1919.gada brīvības cīņās kritušajiem;
- Valkas pilsētas kultūras nams;
- Pareizticīgo baznīca;
- Valkas dižakmens;
- Līgavu akmens;
- Pedeles dabas taka ar lapeni;

Valkas pilsētā ir iespēja iepazīties ar Valkas novadpētniecības muzeja daudzveidīgo krājumu. Muzejs, kas atrodas vēstures pieminekļi – bijušajā skolotāju seminārā ir vienīgā vieta kur vēsturiskajā vidē var iepazīties ar Jāņa Cimzes un draudzes skolotāju semināra audzēkņu daudzveidīgo darbu. Te arī 1868. gada 21. maijā notika Indriķa Zīles organizētā Dziesmu diena - pirmā Valkas novadā un Latvijā. Arī politiskā ziņā Valkai ir liela nozīme valsts vēsturē - 1917. gadā te sanāk Latvijas Zemnieku savienības dibināšanas kongress, pēc pusgada te dibina Latviešu Pagaidu Nacionālo padomi, bet 1918. gada 15. novembrī Valkā tiek nolemts proklamēt Latviju kā neatkarīgu demokrātisku republiku. Nozīmīgs ir arī fakts, ka Valkas pilsētā pirmo reizi atklātībā plīvo Latvijas sarkanbaltsarkanais karogs un pirmo reizi tiek nodibināta vidusskola ar latviešu mācību valodu. Vēl pilsēta ir viena no pirmajām, kurā tiek uzcelts piemineklis I Pasaules karā un brīvības cīņās kritušajiem varoņiem.

Valkas Evangēliski luteriskās baznīcas skatu tornī ir iespēja iepazīt dvīņu pilsētas no cita skatu punkta.

Valkas pilsētā ir plašas iespējas aktīvi atpūsties izmantojot Valkas ģimnāzijas sporta halli, Valkas pilsētas stadionu, Skeitparku, BMX trasi, aktīvi atpūsties var arī pie pilsētas ezera „Zāģezers”, kur smilšu pludmalē var uzspēlēt volejbolu un nopeldēties. Pie Valkas – Valgas robežas ir izveidota Pedeles dabas taka un Putras kalnā uzstādīta lapene, kur paveras skaists skats uz abām pilsētām.

Ērgemes pagasta tūrisma resursi

- Ērgemes pilsdrupas;
- Ērgemes baznīcas drupas;
- Ērgemes bērzs.

Šeit ir nepieciešamie priekšnosacījumi dabas tūrisma un specifisku interešu grupu tūrisma attīstībai, jo pagasta dabas resursi izceļas ar ainavisko pievilcību un daudzveidību. Tūristu piesaistes objekti ir arī bagātais kultūras un dabas pieminekļu klāsts. Kopumā vērtējot pagasta dabas objektu potenciālu izmantošanai tūrismā, tas uzskatāms par pietiekami bagātu, daudzveidīgu un unikālu. Teritorijas ainaviskās vērtības, augstā bioloģiskā daudzveidība un samērā labā ceļu infrastruktūra var būt tūrismu veicinoši faktori. Šī iemesla dēļ teritoriju var izmantot arī vides izglītības

mērķiem. Viens no nozīmīgākajiem dabas tūrisma resursiem ir liegums „Sedas purvs”. Tā ir teritorija ar lielu ainavu, biotopu un bioloģisko daudzveidību. Sedas purvs piesaista daudzas putnu sugas, īpaši pavasara un rudens migrāciju laikā. Tas ir piemērots laiks putnu vērošanai. Kā dabas tūristu piesaistes objekti pagastā ir: Sedas purva ainava (izstrādātā purva daļa, purva daļas, kas bijušas pakļautas kūdras izstrādei un daļas, kurās cilvēka darbība ir bijusi minimāla); apkārtnes meži, palieņu pļavas, fauna (g.k. putni), flora. Nozīmīgs rekreācijas objekts ir daudzās ūdenstilpnes. Speciālas atpūtas vietas ir ierīkotas pie Suķiera un Valža ezeriem. Tajās tiek plānots turpināt labiekārtošanas un uzturēšanas darbus - inventāra izvietojumu un uzturēšanu, sakopšanu un atkritumu savākšanu. Pagasta teritorijā atrodas vairāki nozīmīgi kultūras tūrisma resursi, kā, piemēram, Ērgemes pilskalns, Ērgemes viduslaiku pils.

Pamatojoties uz izstrādāto Ērgemes viduslaiku pils konservācijas un izmantošanas koncepciju, kas saskaņota Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijā, Ērgemes pagasta padome pieņēma lēmumu uzsākt konservācijas, daļējas rekonstrukcijas un remonta darbu veikšanai nepieciešamo dokumentu izstrādi un to realizāciju ar mērķi izveidot Ērgemes viduslaiku pili kā tūrisma objektu. Pagaidām ar tūrismu saistītas ekonomiskās aktivitātes gan neieņem būtisku lomu. Lauku māju un tūristu apmetņu tīkls pagastā nav attīstīts, tomēr tam varētu būt nozīmīga loma tradicionālo nodarbinātības veidu ieņēmumu papildināšanai, it īpaši vasaras sezonā.

Kārķu pagasta tūrisma resursi

- Briežu dārzs “Jasmīni”;
- Kārķu baznīca;
- Veckārķu pils;
- Strautmaļu dižliepa;
- Naglu dižvītols;
- Spiģu ala un avots „Rūceklītis”;
- Dabas taka “Lustiņdruva”;
- vēsturiska ekspozīcija Informācijas centrā;
- dižkoki, kultūrvēsturiskie un īpatnējie koki.

Galvenie tūrisma attīstības veidi un vērtības Kārķu pagastā ir izziņas tūrisms – ainavu, kultūras, vēstures un dabas pieminekļu apskate, lauku tūrisms – ģimeņu atpūta laukos, ogošana, sēņošana, makšķerēšana, ekoloģiskais tūrisms - dabas izzināšana, medību tūrisms – organizētas medības, kultūrtūrisms – lielu, vērienīgu kultūras pasākumu apmeklēšanas iespējas.

Lustiņdruvas dabas taka - atrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā – Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā.

Valkas pagasta tūrisma resursi

- Rakstnieces Velgas Kriles memoriālā istaba;
- Z/S „Kraščiņi”;
- Zīles dabas taka;
- Vekšu dabas taka;
- Burgas palieņu pļavas;
- Lugažu muiža un parks;
- Jaunvīndedzes.

Valkas pagasta attīstības programmā tūrisma attīstība minēta kā viena no iespējamām izaugsmes nišām. Kā nozīmīgākie tūrisma resursi ir sakopta ainava un saimniecības vide, tomēr šodienas tūristam ir nepieciešamas aktivitātes, kas pirmkārt piesaistītu viņa uzmanību, izvēloties galamērķi. Tūrisma pievilcīgas vides veidošanā jāiegulda idejas un darbs. Pagastā ir zināms potenciāls tūrisma attīstībai, bet grūti prognozēt kā tas attīstīsies. Galvenie tūrisma produkti ko varētu piedāvāt ir:

- agrotūrisms - ģimenes atpūta laukos (ogošana, sēņošana, medības u.c.);
- ekotūrisms – dabas izzināšana;
- aktīvais tūrisms – slēpošana, braukšana ar velosipēdu, skriešana, pastaigas;
- izziņu tūrisms – ainavu, kultūras, vēstures un dabas pieminekļu izzināšana.

Lauku ainavas veidošanai, aizsardzībai un apsaimniekošanai ir svarīga loma, lai tiktu saglabāta daudzveidīga un pievilcīga ainava, kas veicinātu iedzīvotāju piesaisti laukiem, līdz ar to tūrisma attīstību. Ainavu veidošana ir cieši saistīta ar dažādu nozaru attīstības plāniem (lauksaimniecības, mežsaimniecības, ūdenssaimniecības, tūrisma u.c.),

tāpēc saskaņojot to savstarpējās intereses ar ainavu aizsardzības mērķiem, ir iespējams saglabāt ainavu bioloģisko daudzveidību, to estētisko un kultūrvēsturisko vērtību.

Valkas pagastā divas saimniecības piedāvā aktīvo tūrisma veidu – izjādes ar zirgiem „Kalnbundas” un „Jaunāres”. Valkas pagastā atrodas divas dabas takas Zīles un Vekšu, kas iepazīstina ar daudzveidīgo Valkas novada dabu. Dabas takas atrodas Ziemeļgaujas aizsargājamo ainavu apvidū.

Vijciema pagasta tūrisma resursi

Pagasta centrā saglabājušās daudzas 19. gadsimtā celtās muižas ēkas. Vijciemā ir vismaz 8 unikāli objekti, kas pelna ievērību arī šodien:

- Vijciema Evanģēliski Luteriskā baznīca;
- Vijciema centrs;
- Vijciema Cēlītkaļns;
- Kankarīšu iezis;
- Vijciema Čiekurkalte;
- Medību pils;
- Etnogrāfiska sēta „Ielīcas”;
- Bītarīnkaļns.

Kā iecīnītākā pagasta teritorijā tūristu vidū ir Gaujas upe (ūdenstūrisms) un tās apkārtnē. Pagastā atrodas vairāki valsts nozīmes arheoloģijas pieminekļi - senkapi. Vijciema pagastam ir labas tūrisma attīstības iespējas. Pagasta teritorijā ir pietiekoši daudz skatāmu dabas un kultūrvēstures pieminekļu. Vijciema Evanģēliski Luteriskā baznīca ir celta 1852. gadā. Ļoti savdabīga un interesanta ēka, viena no 8 Latvijā, kas pilnībā celta no koka ar īpašu dēlīšu apšuvumu. Ceļa posmā Vijciems – Valka atrodas etnogrāfiskā sēta „Ielīcas”. Šeit tika filmētas divas Latvijas populārās filmas. Šī vieta sniedz ieskatu, kā latvieši dzīvojuši pirms aptuveni 100 – 150 gadiem. 5 km no Vijciema Mežmuižā atrodas Čiekurkalte, kas celta 1895. gadā. Tā joprojām darbojas un pilda muzeja funkcijas. Celīškaļns – pilskalns, kas ir viens no lielākajiem novada pilskalniem, kā arī Bītarīnkaļns ar saviem svētakmeņiem.

Zvārtavas pagasta tūrisma resursi

Pagastā ir zināms potenciāls tūrisma attīstībai, kas pamazām sāk attīstīties.

Galvenie tūrisma produkti ko varētu piedāvāt ir:

- agrotūrisms – ģimenes atpūta laukos (ogošana, sēņošana, medības u. c.);
- ekotūrisms – dabas izzināšana;
- aktīvais tūrisms – slēpošana, braukšana ar velosipēdu, skriešana, pastaigas u.c.;
- izziņu tūrisms – ainavu, kultūras, vēstures un dabas pieminekļu izzināšana.

Zvārtavas pagasts dēļ sava reljefa nav bagāts ar pievilcīgām ainavām, tāpēc jo vairāk nepieciešams darbs un ieguldījums, lai saglabātu šo ainavu daudzveidību, kas veicinātu iedzīvotāju piesaisti laukiem, līdz ar to tūrisma attīstību. Ainavu veidošana ir cieši saistīta ar dažādu nozaru attīstības plāniem (lauksaimniecības, mežsaimniecības, ūdenssaimniecības, tūrisma u.c.), tāpēc saskaņojot to savstarpējās intereses ar ainavu aizsardzības mērķiem, ir iespējams saglabāt ainavu bioloģisko daudzveidību, to estētisko un kultūrvēsturisko vērtību.

Pagasts ir bagāts ar ūdeņiem. Te var ceļot ar laivām pa Gauju vai atpūsties pie kāda no novada lielākajiem ezeriem.

7.4.3. Tūrisma pakalpojumi novadā

Valkas novadā ir pārstāvētas trīs veidu apmešanās vietas - viesu nams, brīvdienu un lauku māja, jauniešu mītne - kopā piecpadsmit naktsmītnes. Septiņi viesu nami, četras lauku mājas, viena zemnieku sēta un viena atpūtas bāze un divas jauniešu mītnes. Kā papildus servisu naktsmītņu pakalpojumu sniedzēji piedāvā telšu vietas un treileru vietas.

Ēdināšanas pakalpojumu serviss ir svarīgi ne tikai tūristiem, bet arī vietējiem iedzīvotājiem. Šajā sakarā Valkas novadā nav plaša izvēle. Valkas pilsētā ir četras ēdināšanas iestādes - divas kafejnīcas, viena ēdnīca un viens bistro, bet pagastos šādi pakalpojumi netiek sniegti. To darba laiks tūristiem ir nepiemērots. Valkas novadā tiek organizētas ekskursijas gida pavadībā.

Izklaides iespējas tiek nodrošinātas novada kultūras un tautas namos, kur tiek rīkoti dažāda veida pasākumi. Valkas novadā nav neviena nakts kluba, bāra.

Tomēr jāuzsver, ka galvenās problēmas rada neesošais vai nepietiekamais labiekārtojuma līmenis tūristu uzņemšanai: teritorijā nav pieejami ēdināšanas pakalpojumi un ir nepietiekami nakšņošanas pakalpojumi.

PIELIKUMI

- 1.pielikums. Dabas teritorijas un objekti Valkas novadā.
- 2.pielikums. Dižkoki Valkas novadā.
- 3.pielikums. Valsts aizsardzībā esošie nekustamie kultūras pieminekļi un vietējās nozīmes kultūrvēsturiskie pieminekļi.
- 4.pielikums. Novada nozīmes jeb perspektīvie kultūrvēsturiskie pieminekļi.
- 5.pielikums. Atbalstītie Eiropas Savienības ERAF grantu shēmas „Atbalsts ieguldījumiem uzņēmumu attīstībā īpaši atbalstāmajās teritorijās” projekti Valkas novadā.
- 6.pielikums. Atbalsts ieguldījumiem sīko un mazo komersantu attīstībā īpaši atbalstāmajās teritorijās.
- 7.pielikums. 2004. - 2006. gadā noslēgtie līgumi starp LIAA un ES struktūrfondu finansējuma atbalsta saņēmēju Valkas novadā.
- 8.pielikums. Darbības programma „Uzņēmējdarbība un inovācijas”, 2.3. prioritāte „Uzņēmējdarbības veicināšana”, 2.3.1. pasākums „Uzņēmējdarbības atbalsta aktivitātes”, 2.3.1.1. aktivitāte „Ārējo tirgu apgūšana”, 2.3.1.1.1. apakšaktivitāte „Ārējo tirgu apgūšana - ārējais mārketingš”.
- 9.pielikums. Vadības grupas sanāksmju protokoli.
  - 9.1.pielikums. Protokols Nr. 1.
  - 9.2.pielikums. Protokols Nr.2.
  - 9.3.pielikums. Protokols Nr.3.

Dabas teritorijas un objekti

Īpaši aizsargājamā dabas teritorija	Nosaukums	Valsts vai vietējas nozīmes
<i>Kārķu pagasts</i>		
Dabas liegums	Kārķu purvs	Valsts
Dabas pieminekļi	3 dižkoki	Valsts
Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts		Valsts
<i>Ērgemes pagasts</i>		
Dabas liegums	Sedas purvs Z daļa	Valsts
Dabas pieminekļi	9 dižkoki	Valsts
Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts		Valsts
<i>Valkas pagasts</i>		
Dabas liegumi	Burgas pļavas	Valsts
	Lugažu parks – (platība 6,9ha), kurā aug Polijas lapegle, Veimuta priede u.c. koku sugas	Vietējās
Aizsargājamo ainavu apvidus	Ziemeļgauja	Valsts
Dabas pieminekļi	3 dižkoki	Valsts
Mikroliegums	Bulvāra riests	Valsts
Mikroliegums	Igaunijas riests	Valsts
Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts		Valsts
<i>Vijciema pagasts</i>		
Dabas pieminekļi	2 dižkoki	Valsts
Aizsargājamo ainavu apvidus	Ziemeļgauja	Valsts
<i>Zvārtavas pagasts</i>		
Dabas liegumi	Bednes purvs	Valsts
	Vadaiņa purvs	Valsts
	Vārtiņu purvs	Vietējās
	Taurīšu ezers	Valsts
	Lapiņu ezers	Valsts
Aizsargājamo ainavu apvidus	Ziemeļgauja	Valsts

Dižkoki Valkas novadā

Aizsardzības kategorija	Suga	Atrašanās vietas apraksts	Apkārtmērs (m)	Augstums (m)
Dižkoks	Celmāju riekstkoks	Ērgemes pag., 3 km ZA no Turnas, bij. Celmāju mājvietā	3.93	20
Dižkoks	Ērgemes bērzs	Ērgemes pag., 100 m DDR no Ērgemes baznīcas drupām, nogāzes krūmājā	3.08	26
Dižkoks	Ieleju vīksna	Ērgemes pag., 1 km Z no Staļļumuižas, 50 m D no Ielejām, ceļmalā	4.1	18.8
Dižkoks	Staļļumuižas 1.ozols	Ērgemes pag., 300 m ZR no Staļļumuižas, 100 m Z no Skančkalniņa	6.9	24.5
Dižkoks	Staļļumuižas 2.ozols	Ērgemes pag., 300 m ZR no Staļļumuižas, tūrumā R no Skančkalniņa	5.55	20
Dižkoks	Staļļumuižas 3.ozols	Ērgemes pag., 300 m ZR no Staļļumuižas, tūrumā	5.35	
Dižkoks	Vērtmuižas 1.ozols	Ērgemes pag., 400 m DA no bij. Vērtmuižas (tagad Kalnspriči), Omuļu ceļa R malā, tūrumā	6.03	
Dižkoks	Vērtmuižas 2.ozols	Ērgemes pag., 1 km ZR no bij. Vērtmuižas, 150 m R no Omuļu ciema Rozītēm, tūruma malā.	5.2	18
Dižkoks	Viķu ozols	Ērgemes pag., 1,3 km ZRR no bij. Vērtmuižas, 250 m DA no Jaunviķiem, Omuļu - Piksāru ceļa D pusē	5.64	19
Dižkoks	Naglu vītols	Kārķu pag., 4 km D no Veckārķiem, 50 m Z no Naglām, Ērgemes - Kārķu ceļa malā	6.25	19
Dižkoks	Saliņu priede	Kārķu pag., 1 km DA no Veckārķiem, 20 m D no Saliņu ceļa	3.4	20
Dižkoks	Salu liepa	Kārķu pag., 4 km ZR no Jaunkārķiem, starp Vecsalām un Kalnsalām, 180 m ZAA no Strautmaļiem	4	16
Dižkoks	Lielsproģu vīksna	Valkas pag., 1 km D no Pedeles, Lielsproģu pagalmā	4.25	27
Dižkoks	Vilkupju liepa	Valkas pag., 1,2 km ZR no Pedeles, Vilkupju pagalmā	4.83	21.5

Dižkoks	Vīndedžu ozols	Valkas pag., 2 km DR no Pedeles, 300 m R no Lejasvīndedzēm, bij. Kalnvīndedžu mājvietā	4.5	16.5
Dižkoks	Parastā priede	Vijciema pag., Vijciema baznīca	3.92	18
Dižkoks	Parastā priede	Vijciema pag., Vijciems	2.76	20
Dižkoks	Kalnstrīķu 1.ozols	Ērgemes pag., 1,5 km ZR no Staļļmuižas, 450 m ZZR no Kalnstrīķiem, mežmalā	4.68	
Dižkoks	Čalu 1.ozols	Ērgemes pag., 400 m Z no Staļļmuižas, Čalu pagalmā	4.07	1.3
Dižkoks	Čalu 2.ozols	Ērgemes pag., 400 m Z no Staļļmuižas, 70 m R no Čalām, tūrūmā	4.73	
Dižkoks	Čalu 3.ozols	Ērgemes pag., 400 m Z no Staļļmuižas, 70 m R no Čalām, tūrūmā	4.25	
Dižkoks	Kalnstrīķu 2.ozols	Ērgemes pag., 1,5 km ZR no Staļļmuižas, 450 m ZZR no Kalnstrīķiem, mežmalā	4.37	21
Dižkoks	Kalnstrīķu 3.ozols	Ērgemes pag., 1,3 km ZR no Staļļmuižas, 230 m ZR no Kalnstrīķiem, tūrūmā	4.13	
Dižkoks	Lapaņu 1.ozols	Ērgemes pag., 0,5 km Z no Staļļmuižas, 50 m Z no Lapanēm, dārzā	5.03	
Dižkoks	Lapaņu 2.ozols	Ērgemes pag., 0,5 km Z no Staļļmuižas, 40 m R no Lapanēm, dārzā	4.37	15
Dižkoks	Lapaņu 3.ozols	Ērgemes pag., 0,5 km Z no Staļļmuižas, 110 m ZA no Lapanēm, atmatā	4.22	25.4
Dižkoks	Lapaņu 4.ozols	Ērgemes pag., 0,5 km Z no Staļļmuižas, 110 m ZA no Lapanēm, atmatā	4.2	24
Dižkoks	Lapaņu 5.ozols	Ērgemes pag., 400 m ZR no Staļļmuižas, 160 m DR no Lapanēm, tūrūmā	4.19	
Dižkoks	Omuļu ozols	Ērgemes pag., Omuļu muižas parka D malā, 40 m DA no Zvejniekiem	4.24	24
Dižkoks	Ozolkalnu ozols	Ērgemes pag., 1 km ZR no Staļļmuižas, 300 m DDR no Ozolkalniem, grāvmalā	4.02	
Dižkoks	Ozolu ozols	Ērgemes pag., 3 km R no Brentiem, 250 m A no Kalnozoliem	4.04	18

Dižkoks	Rangu ozols	Ērgemes pag., 500 m D no Staļļumuižas, 170 m ZZA no Rangām	4	22
Dižkoks	Ulšķu 1.ozols	Ērgemes pag., 600 m A no Staļļumuižas, 350 m ZR no Veculšķiem, pļavā	4.4	21
Dižkoks	Ulšķu 2.ozols	Ērgemes pag., Ērgemes - Omuļu ceļa kr.pusē 400 m D no Ulstēm	4.17	22
Dižkoks	Ulšķu 3.ozols	Ērgemes pag., 1 km A no Staļļumuižas, 50 m A no Veculšķiem, tīrumā	4.11	21.5
Dižkoks	Ulšķu 4.ozols	Ērgemes pag., 1 km A no Staļļumuižas, 80 m R no Veculšķiem, tīrumā	4.08	21
Dižkoks	Ulšķu 5.ozols	Ērgemes pag., Ērgemes - Omuļu ceļa kr.pusē 400 m D no Ulstēm	4.05	19.5
Dižkoks	Viesturu ozols	Ērgemes pag., 1 km DA no Staļļumuižas, tīrumā starp Viesturiem un Aizpuriņiem	4	19.5
Dižkoks	Smētu ozols	Kārķu pag., 4,5 km DA no Veckārķiem, 150 m ZR no bij. Smētēm	4.28	20
Dižkoks	Burgas ozols	Valkas pag., 1,7 km R no Lugažiem, 150 m A no Burgas muižas, ceļmalā	4.82	
Dižkoks	Ķīnu ozols	Valkas pag., 2 km D no Pedeles, 50 m A no bij. Ķīniem	4.74	31
Dižkoks	Lejasbožu ozols	Valkas pag., 3 km Z no Valkas, Lejasbožu pagalmā	4.6	28
Dižkoks	Lugažu 1.ozols	Valkas pag., 200 m R no Lugažu muižas pie bij. kolhoza darbnīcām	4.62	17
Dižkoks	Lugažu 3.ozols	Valkas pag., 150 m DA no Lugažu muižas, 20 m DA no Dillēm	4.5	20
Dižkoks	Pedeles priede	Valkas pag., 1 km A no Pedeles, 300 m D no Strazdiņiem, valsts meža malā (70.kv.7.nog.)	2.87	17.6
Dižkoks	Vecjandavu egļe	Kārķu pag., D no Kārķu - Naukšēnu ceļa, 110 m DR no Vecjandavām	4.65	21

Valsts aizsardzībā esošie nekustamie kultūras pieminekļi un vietējās nozīmes kultūrvēsturiskie pieminekļi

<i>Aizsardzības Nr.</i>	<i>Vērtības grupa</i>	<i>Pieminekļa veids</i>	<i>Pieminekļa nosaukums</i>	<i>Atrašanās vieta</i>
Ērgemes pagasts				
2367	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Ērgemes pilskalns (Garais kalns)	Valkas novads, Ērgemes pagasts pie Pliedieriem
2363	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Ērgemes Cepuru kalniņš - pilskalns	Valkas novads, Ērgemes pagasts Kukru ezera R galā
2365	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Dauguļu viduslaiku kapsēta (Katrīnas kapsētas kalns) un Katrīnas baznīcas kalniņš – kulta vieta	Valkas novads, Ērgemes pagasts pie Dauguļiem
2366	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Bozēnu senkapi	Valkas novads, Ērgemes pagasts pie Lejasbozēniem
2362	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Ērgemes viduslaiku pils	Valkas novads, Ērgemes pagasts, Ērgemes centrā
Kārķu pagasts				
2373	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Smilškalnu senkapi (Zviedru kapi)	Valkas novads, Kārķu pagasts pie Smilškalniem
Valka				
2394	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Planču pilskalns	Valkas novads, Valka pie plančiem
6883	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Lugažu luterāņu baznīca	Valkas novads, Valka, Rīgas iela 9
97	Valsts nozīmes	Vēsture	Vidzemes skolotāju seminārs	Valkas novads, Valka, Rīgas iela 64
4480	Valsts nozīmes	Māksla	Piemineklis kritušajiem karavīriem	Valka, varoņu ielā pie estrādes
4481	Valsts nozīmes	Māksla	Kapa piemineklis J. Cimzem	Valka, Cimzes kapi
4482	Valsts nozīmes	Māksla	Dekoratīvs jumta kalums	Valka, Cimzes kapi
Valkas pagasts				
2395	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Lugažu viduslaiku pils	Valkas novads, Valkas pagasts bijušajā Lugažu muižā
2396	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Lejasmuižnieku senkapi (Annas baznīca)	Valkas novads, Valkas pagasts pie Lejasmuižniekiem
Vijciema pagasts				
2398	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Vijciema Celītkalns – pilskalns	Valkas novads, Vijciema pagasts pie Celīšiem un

				Pilskalniem
2399	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Paēžu senkapi	Valkas novads, Vijciema pagasts pie Paēžām (Pēžām)
2401	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Silbitaru senkapi	Valkas novads, Vijciema pagasts pie Silbitariem
2397	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Mādzīnas purva akmens – kulta vieta	Valkas novads, Vijciema pagasts Mādzīnas purvā pie Bārdziņiem
2400	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Pauklīšu viduslaiku kapsēta (Miklāva, Baznīcas kalns)	Valkas novads, Vijciema pagasts pie Pauklīšiem vecā Smiltenes – Valkas lielceļa malā
4483	Valsts nozīmes	Māksla	Altāris	Valkas novads, Vijciema pagasts Vijciema luterāņu baznīcā
6884	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Zemnieku sēta	Valkas novads, Vijciema pagasts Ielīcās
6885	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Vijciema luterāņu baznīca	Valkas novads, Vijciema pagasts, Vijciemā
4484	Valsts nozīmes	Māksla	Glezna „Svētais vakarēdiens”	Vijciema luterāņu baznīca
Zvārtavas pagasts				
2405	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Mieniķu senkapi (zviedru kapi)	Valkas novads, Zvārtavas pagasts pie bijušajiem Mieniķiem, pie Zvārtavas brāļu kapiem
2406	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Zaķu senkapi	Valkas novads, Zvārtavas pagasts pie bijušās Zaķu muižas, pie Smigām
2410	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Veckurpnieku pilskalns (Krautavu kalns)	Valkas novads, Zvārtavas pagasts pie Veckurpniekiem
2402	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Lācīšu pilskalns	Valkas novads, Zvārtavas pagasts 700 m DR no bijušajiem Lācīšiem
2403	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Bedņu svētā liepa – kulta vieta	Valkas novads, Zvārtavas pagasts pie Bedņiem
2404	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Eļmu senkapi	Valkas novads, Zvārtavas pagasts pie bijušajiem Eļmiem, starp Aizupjiem un Duckiem
2407	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Buliņu viduslaiku kapsēta (Baznīcas vieta)	Valkas novads, Zvārtavas pagasts pie

				Buliņiem
2408	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Putru senkapi	Valkas novads, Zvārtavas pagasts pie Palmām, bijušajā Putras muižā
2409	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Tiliku Jāņa kalns – kulta vieta	Valkas novads, Zvārtavas pagasts pie Tilikām
4485	Valsts nozīmes	Māksla	Kapa piemineklis gleznotājam R. Pērlem	Valkas novads, Zvārtavas pagasts, Mierkalns

Novada nozīmes jeb perspektīvie kultūrvēsturiskie pieminekļi

<i>Pieminekļa veids</i>	<i>Pieminekļa nosaukums</i>	<i>Atrašanās vieta</i>	<i>Datējums</i>
Vijciema pagasts			
Vēsture	Mežmuižas čiekuru kalte	Mežmuiža, Vijciema pagasts	1895. g.
Arhitektūra	Vijciema muižas apbūve	Vijciema pagasts	19. gs. beigas – 20. gs. sākums
Valkas pagasts			
Arhitektūra	Lugažu pilsmuižas apbūve	Valkas pagasts	19. gs. II puse
Arhitektūra	Pedeles muižas magazīnas klēts	Valkas pagasts	1871. gads
Valkas pilsēta			
Arhitektūra	Valkas pilsētas vēsturiskais centra plānojums un ēkas (Tēraudskola, tautas nams, ģimnāzija)	Valka	1920. – 1933. gads
Arhitektūra	Rīgas ielas vēsturiskā apbūve (Nr. 2, 13, 14, 27)	Valka	20. gs. sākums
Arhitektūra	Ēka	Valka, Semināra iela 27	20. gs. sākums
Arhitektūra	Polīcijas ēka	Valka, Tālavas iela 4	1902. gads
Arheoloģija	Šeremetjeva skanstis	Valka	18. gs. sākums
Māksla	Brīvības estrāde un skulptūra – „Koklētājs”	Valka	
Māksla	Brāļu kapi	Valka	
Arhitektūra	Ēka	Valka, Poruka iela 4	

5.pielikums

Atbalstītie Eiropas Savienības ERAF grantu shēmas „Atbalsts ieguldījumiem uzņēmumu attīstībā īpaši atbalstāmajās teritorijās” projekti Valkas novadā līdz 2006.gada 31.decembrim¹²

<i>Nr · P. k.</i>	<i>Projekta nosaukums</i>	<i>Granta finansējuma saņēmējs</i>	<i>Sabiedriskais līdzfinansējums (ES struktūrfonda finansējums un nacionālais finansējums) Ls</i>
<p>2. Prioritāte „Uzņēmējdarbības un inovāciju veicināšana” 2.2. Pasākums „Uzņēmējdarbības infrastruktūras attīstība” 2.2.1.2. Apakšaktivitāte „Atbalsts ieguldījumiem uzņēmumu attīstībā īpaši atbalstāmajās teritorijās”</p>			
1.	SIA „Valhalla” kokapstrādes ceha rekonstrukcija un tehniskā modernizācija	SIA „Valhalla” Valka	16 468
2.	Putu polietilēna produkcijas dažādošana un ražošanas procesa modernizācija.	SIA „PEPIRER” Valka	30 466
3.	Metāla profilu ražošanas ceha izveidošana	SIA Valkas MD, Valka	67434
4.	Kokapstrādes darba galdu iegāde jaunu produkcijas veidu ražošanai	SIA Vārpas 1, Valkas pagasts	77538
5.	Tehnoloģiskās līnijas izveide kokapstrādes cehā	SIA Valhalla, Valka	16156
6.	Triecienizturīgās burbuļplēves ražotnes izveidošana	SIA ABF+, Valka	80 000
	Kopā programmēšanas periodā no 2004. – 2006.gadam		288062

¹² <http://www.vraa.gov.lv/eu/>

6.pielikums

Atbalsts ieguldījumiem sīko un mazo komersantu attīstībā īpaši atbalstāmajās teritorijās laikā no 2007. – 2010.gadam¹³

Nr. p.k.	Finansējuma saņēmējs	Finansējuma saņēmēja juridiskā adrese	Projekta nosaukums	Projekta apstiprināšanas datums	Projekta kopējās attiecināmās izmaksas	Attiecināmais SF finansējums
1	AKORDS-3	Meža iela 2A, Valka, Valkas novads, LV-4701	Metālapstrādes ražotnes paplašināšana	2008.05.22	142 000,00	56 800,00
2	KONVERT PLAST	Parka iela 25, Valka, Valkas novads, LV-4701	Triecienizturīgā plastmasas iepakojuma ražotnes izveidošana	2008.05.22	160 000,00	64 000,00
3	Arianda Grīnvalde ārsta prakse psihiatrijā	Rūjienas iela 3, Valka, Valkas novads, LV-4701	Ārsta prakses telpu rekonstrukcija uzņēmējdarbības uzsākšanai	2008.05.22	14 236,19	5 694,47
4	Eco Build Latvia	Raiņa iela 11-37, Lielvārde, Lielvārdes novads, LV-5070	Koka paneļu māju ražošanas uzsākšana	2008.05.22	190 636,40	68 247,83
5	Valkas pilsētas SIA "Prestižs"	Indrāņu iela 4, Valka, Valkas novads, LV-4701	Valkas pilsētas SIA "Prestižs" kokgranulu ražošanas līniju ieviešana un ražošanas ēkas uzlabojums	2009.06.30	255112	140311,6
6	Valkas MD	Parka iela 25, Valka, Valkas novads, LV-4701	SIA "Valkas MD" rūpnieciskās ražošanas ēku siltumapgādes sistēmas izveidošana	2009.06.30	143700	79035
7	DESTRA-LABEL	Ausekļa iela 4, Valka, Valkas novads	Austās etiķetes	2009.08.28	272300	149765
8	KONVERT PLAST	Parka iela 25, Valka, Valkas novads, LV-4701	Triecienizturīgā plastmasas iepakojuma ražotnes saimnieciskās darbības paplašināšana un produkcijas dažādošana	2010.01.04	165000	85998
	Kopā apstiprināts				1342984	649852

¹³ www.liaa.gov.lv

2004. - 2006. gadā noslēgtie līgumi starp LIAA un ES struktūrfondu finansējuma atbalsta saņēmēju Valkas novadā¹⁴

<i>N.p.k.</i>	<i>Atbalsta saņēmēja firma</i>	<i>Projekta nosaukums</i>	<i>VPD apakšaktivitātes nosaukums</i>	<i>Atbalsta summa, LVL</i>
1.	SIA „PEPI RER”, Valka	Putu polietilēna ražotnes modernizācija un paplašināšana	2.2.1.1.	261 159
2.	SIA “Kalndzirnavas”	Uzņēmuma mārketinga plāna un attīstības stratēģijas izstrāde 2006-2010 gadiem	2.3.2.	9990
3.	Valkas pilsētas SIA Prestižs	Mārketinga startēģijas un attīstības programmas izstrāde uzņēmumam, kas darbojas kokapstrādes nozarē	2.3.2.	9983
KOPĀ				281132

Tabulā minēto VPD apakšaktivitāšu nosaukumi:

2.2.1.1. Investīcijas privātajā infrastruktūrā ražošanas procesu un produkcijas modernizēšanai

2.3.2. Finansiālais atbalsts MVU ārējo konsultāciju pakalpojumu izmantošanai un pieredzes apmaiņai

¹⁴ http://www.liaa.gov.lv/lat/atbalsta_programmas/noslegtie_ligumi/ligumi_2004_2005,

8.pielikums

Darbības programma „Uzņēmējdarbība un inovācijas”, 2.3. prioritāte „Uzņēmējdarbības veicināšana”, 2.3.1. pasākums „Uzņēmējdarbības atbalsta aktivitātes”, 2.3.1.1. aktivitāte „Ārējo tirgu apgūšana”, 2.3.1.1.1. apakšaktivitāte „Ārējo tirgu apgūšana - ārējais mārketingš”

<i>Nr.p.k</i>	<i>Finansējuma saņēmējs</i>	<i>Finansējuma saņēmēja juridiskā adrese</i>	<i>Projekta nosaukums</i>	<i>Projekta apstiprināšanas datums</i>	<i>Projekta kopējās attiecināmās izmaksas</i>	<i>Attiecināmais SF finansējums</i>
1.	PEPI RER	Parka iela 25, Valka, Valkas novads, LV-4701	SIA "PEPI RER" dalība starptautiskās izstādēs ārvalstīs	2009.01.30	44977	22488,5

Valkas novada dome**Valkas novada attīstības programmas
Vadības grupas sanāksmes
P R O T O K O L S N R. 1**

Semināra 9, Valka
Sanāksme sākās: plkst. 09:00

2010.gada 16.aprīlī.

Sanāksmi vada: G. Smane – attīstības un plānošanas nodaļas vadītāja
Protokolē: Kristīne Salniņa – teritorijas plānotāja
Sanāksmē piedalās:
Vadības grupas pārstāvji: K. Albergs, V. Zariņš, V. Šaicāns, A. Simulis, G. Smane, L. Engere
Darba grupu pārstāvji: G. Baškis, M. Magone, I. Barinova, A. Sallu, A. Empele, E. Ivļevs, I. Siliņš

Darba kārtībā

1. Informācija par paveikto Attīstības programmas izstrādē līdz 16.04.2010
2. Vīzijas, funkcionālo zonu, prioritāro virzienu, mērķu un uzdevumu
apspriešana
3. SVID
4. Dažādi

1.

Klausās: G. Smani, kura informē, ka ir izstrādāta Attīstības programmas sadaļa pašreizējās situācijas raksturojums un analīze, veikta situācijas apzināšana. Tiek izklāstītas programmā iekļautās sadaļas un iegūtās informācijas avoti. Grupa tiek informēta, ka uzņēmējdarbības sadaļā ir nepieciešama informācija par lauksaimniecības uzņēmumiem/zemnieku saimniecībām izmaksātām subsīdijām un ES finansējumu. Izstrādes procesā, cenšamies izanalizēt pagastu un pilsētas attīstības programmās iekļauto informāciju. Ir uzsākts attīstības programmas izstrādes otrais posms – stratēģiskās daļas izstrāde. Vienlaicīgi ar otro posmu ir sākts trešais posms – Rīcības plāna/investīciju plāna izstrāde.

2.

Klausās: G. Smani par izstrādāto vīziju. Vīzija izstrādāta pamatojoties uz saņemtiem ieteikumiem.

Klausās: A. Simuli, izsaka priekšlikumu, ka vārdus Igaunijas pierobeža nomainīt uz Ziemeļvidzeme

Klausās: E. Ivļevu, kas saka, ka Igaunijas pierobeža ir jāatstāj, jo ar to mēs esam unikāli un varam piedalīties projektos.

Klausās: G. Baški, kas izsaka priekšlikumu, ka ir jāmin Valkas nosaukums pie Igaunijas pierobežas

Klausās: A. Empeli Igaunijas pierobežu vajag atstāt, jo daļēji dabūjam finansējumu no ES finansējumu, kā pierobežas reģions

Klausās: V. Šaicānu šī vīzija ir par garu, vajag kaut ko precīzu, kā saukli. Pēc tam ir jāparāda valodniekam.

Klausās: M. Magoni šī vīzija neskan, ir neliterāra

Klausās: V. Šaicānu vajag atstāt tikai bagāta vide, bez vārda labvēlīga

Klausās: G. Smani vai ir vēl kādi ieteikumi novada vīzijai? Ievietosim pašvaldības mājas lapā apspriešanai.

Nolemj: Valkas novada vīziju no „*Valkas novads – tīra un sakopta, mežiem bagāta, ar kvalitatīvu tehnisko un sociālo infrastruktūru labvēlīga vide uzņēmējdarbībai un dzīvošanai Igaunijas pierobežā*” pārveidot par „*Valkas novads – tīra un sakopta, mežiem bagāta vide ar kvalitatīvu infrastruktūru uzņēmējdarbībai un dzīvošanai Ziemeļvidzemē*”. Jauno vīzijas versiju ievietot pašvaldības mājas lapā iedzīvotāju novērtēšanai.

Klausās: G. Smani, kura informē par novada funkcionālajām zonām

Klausās: G. Baški vārds centrs ir jāņem ārā, jo ir koridors. Vai pie dzelzceļa nevajadzētu pierakstīt Rīga – Tallina?

Klausās: K. Albergu kā pirmo nevajag minēt futbola laukumu, jo īsti neatbilst prasībām

Klausās: G. Smani mēs secību sakārtosim

Klausās: M. Magoni kāpēc nav iekļauts neviens mūzikas skolas festivāls, piemēram, Jauno zvaigzņiņu festivāls, jo tas ir savā ziņā unikāls

Klausās: G. Smani visus festivālus šeit nevaram nosaukt, bet ir starptautiskie kultūras pasākumi minēti

Klausās: A. Simuli pie dzelzceļa aiz Rail Baltic vajag ierakstīt Helsinki – Berlīne. Futbola laukuma vietā varētu „moderns stadions”

Klausās: A. Sallu šobrīd jau ir vairākas sporta halles, arī Kārķos, tātad šeit tas arī jāpiemin

Klausās: M. Magoni, ka jāmaina formulējams - novads ir sporta un kultūras centrs vai jāsamaina uzdevumi vietām – vispirms kultūra, tad sporta.

Klausās: A. Albergu labāk raksti otrādāk kultūras un sporta, jo vajag uzsvērt kultūras tradīcijas.

Klausās: A. Albergu ieteiktu novadu saukt par augošo mežu centru

Klausās: A. Sallu vajag ierakstīt par kopīgām kultūras norisēm

Klausās: K. Albergu jā to vajadzētu

Klausās: K. Albergu, bet Latvijas pārrobežu centrs ir arī Lietuva!

Klausās: G. Baški Vai nevajadzēja pieminēt Eiro reģionu?

Klausās: M. Magoni par sociālās palīdzības starptautisko sadarbību šeit nevajag minēt, jo katrā valstī ir savādāk

Klausās: V. Šaicānu ir jāpamato inovatīvu industriju attīstība

Klausās: G. Smani tad mums jāpiemin cik jau ir šādu attīstītu industriju?

Klausās: K. Albergu šeit jāpiemin arī koka izstrādājumu attīstība, kas veicina vietējo resursu izmantošanu

Klausās: E. Ivļevu, kas iesaka izņemt vārdu uzņēmums, lai neierobežotu inovatīvu vietu attīstību

Klausās: M. Magoni, kura iesaka neizdalīt pilsētu un pagastus, bet gan lietot novads

Klausās: V. Zariņš par mērķa frāzi „aktīvi iedzīvotāji”, vai visi jāpadara iedzīvotāji aktīvi

Klausās: V. Šaicāns par Uzņēmējdarbības attīstības sadaļu - pie šīs sadaļas redzu tikai vienu uzdevumu, pārējie neder

Klausās: K. Albergu šeit noteikti jāmin „ziemeļu stīgas” pabeigšana

Klausās: E. Ivļevu, kurš sniedz labojumus prioritātei „Saglabāt apkārtējo vidi un kultūrvēsturisko mantojumu”

Klausās: A. Empeli, kura izsaka priekšlikumu, ka jālabo pie Cilvēkresursu prioritātes Uzdevumu teikuma formulējums - izglītība ir jāpadara pieejama

Klausās: A. Simuli, saka, ka infrastruktūra ir materiāla vērtība, tāpēc virsrakstā ir jāatstāj tikai vārds izglītība

Klausās: G. Baški, kurš iesaka vārda pakāpju vietā lietot vārdu līmeņi

Klausās: M. Magoni, efektivitāti var paaugstināt vai uzlabot

Klausās: K. Albergu, ir jānodrošina pieejamība veselības aprūpei

Klausās: M. Magoni sociālo palīdzību un pakalpojumus atstājam, jo tā ir jāpilnveido, vajag jaunus pakalpojumus

Klausās: K. Albergu ir jāpilnveido esošā un jāattīsta alternatīvā

Klausās: K. Albergu mēs esam pašvaldība un mūsu pienākums ir nodrošināt pamatizglītību

Klausās V. Šaicānu: nevajag pieminēt visu veida izglītība, jo iešu un prasīšu to ko man vajag, bet Jums nebūs

Klausās K. Albergu: mēs varam tikai veicināt augstākās izglītības pieejamību

Klausās: V. Šaicānu pašvaldībai uzdevums saglabāt un pilnveidot tikai vispārējo izglītību

Klausās: M. Magoni, nē vajag visas izglītības iestādes

Klausās: K. Albergu, jā atstājam tā kā ir

Klausās: M. Magoni vārdu salikumu „pieejamā finansējuma robežās” pie sociālās palīdzības jāņem ārā

Klausās: V. Šaicānu jā, jo atbalstīt var ne tikai ar naudas līdzekļiem, bet arī kā savādāk

Klausās: K. Albergu jāpilnveido ģimenes ārstu prakses, bet tas ir privātbizness

Klausās: K. Albergu mēs kā pašvaldība līmeni pie nodarbinātības necelsim

Klausās: G. Smani nolasa uzņēmējdarbības mērķi

Klausās V. Šaicānu: nesaprotu kā pašvaldība var atbalstīt uzņēmējdarbību

Klausās K. Albergu: kā pašvaldība, sakārtojam infrastruktūru

Klausās G. Smani: piesaistot finansējumu no Es fondiem ūdenssaimniecības projektiem, ceļu rekonstrukcijai

Klausās V. Šaicānu: var veicināt sadarbojoties ar citām pašvaldībām Latvijā un pašvaldībai organizējot pieredzes apmaiņas uz ārvalstīs

Klausās K. Albergu: rīkojot uzņēmēju dienas. Dalība starptautiskajos un vietējos tirgos

Klausās: E. Ivļevu, izsaka priekšlikumus par 4. prioritāti „Sakoņas dabas un kultūrvēsturiskās teritorijas”

Nolemj:

1. Ieviest visus labojumus, kas tika apspriesti un apstiprināti vadības grupas sanāksmē novada vīzijas, mērķu un uzdevumu definējumā.
2. Sazināties ar atsevišķu nodaļu vadītājiem un nozaru speciālistiem, lai precizētu veicamos uzdevumus un mērķus.
3. Izsūtīt SVID analīzi izskatīšanai un priekšlikumu izteikšanai.

4.

Klausās: V. Šaicānu, ka ir nepieciešams izdarīt labojumus – precizējumus Valkas novada esošās situācijas apraksta sadaļā.

Nolemj: V. Šaicāna sniegtos precizējumus ūdenssaimniecības, kultūras (bibliotēku), uzņēmējdarbības jomu sadaļās iekļaut norādītos labojumus sekojošās programmas lapaspusēs un sadaļās: 27. lpp. veikt labojumus sadaļā 3.6 Iedzīvotāju kustība. 33. lpp. veikt izmaiņas pirmās rindkopas pēdējā teikumā. 46. lpp nomainīt nosaukumu kooperatīvās mājas uz Pārupes ielas mājas un nosaukumu kooperatīvs „Vija” jāizlabo uz kooperatīvā sabiedrība „Vija”. 62. lpp. pārbaudīt vai Valkā ir Bedrītes mācību centrs, ja ir tad iekļaut pie mūžizglītības. 63. lpp jāpārskata informācija par bibliotēkām. 70. lpp precizēt uzņēmuma nosaukumu. 82. lpp papildināt Vijciema tūrisma sadaļu. Sadaļā „Ūdensapgāde” izveidot tabulu ar pieejamiem skaitliskiem rādītājiem par visu teritoriju, salīdzinājumā ar Latviju, lai būtu pārskatāmi.

Sanāksme beidzās: plkst. 11:30

Sanāksmes vadītāja

Protokoliste

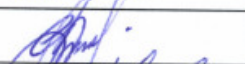

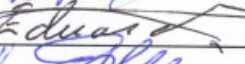

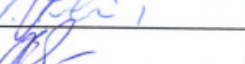

G. Smāne

K. Salņiņa

Valkas novada Attīstības programmas izstrādes
vadības grupas sanāksme

2010.gada 16.aprīlī

Nr.p.k.	Vārds, uzvārds	Amats	Paraksts
1.	Kārlis Albergs	Priekšsēdētājs	
2.	Viesturs Zariņš	Priekšsēdētāja vietn.	
3.	Unda Ozoliņa	Deputāte	
4.	Andrejs Kalniņš	Valkas pag.pārv. vadītājs	
5.	Gunta Smāne	Attīst.nod.vadītāja	
6.	Lāsma Engere	Attīst.nod.vad.vietniece	
7.	Valdis Šaicāns	Deputāts/uzņēmējs	
8.	Agris Simulis	Deputāts	
9.	Guntis Bašķis	Izpilddirektors	
10.	Kristīne Salniņa	Teritorijas plānotāja	
11.	Eduards Ivļevs	Projektu vadītājs	
12.	Ance Empele	Projektu vadītāja	
13.	Ingars Siliņš	Teritorijas plānotājs	
14.	Irēna Barinova	Izpilddirektora palīgs	
15.	<i>Māris Maļon</i>	<i>SB vadītāja</i>	
16.	<i>Viesturs Zariņš</i>		
17.	<i>Aija Selli</i>	<i>kultūras noma vad.</i>	
18.			
19.			

Valkas novada dome**Valkas novada attīstības programmas
Vadības grupas sanāksmes
P R O T O K O L S N R. 2**

Semināra 9, Valka
Sanāksme sākās: plkst. 09:00

2010.gada 18.maijā.

Sanāksmi vada: G. Smāne – attīstības un plānošanas nodaļas vadītāja

Protokolē: Kristīne Salniņa – teritorijas plānotāja

Sanāksmē piedalās:

Vadības grupas pārstāvji: K. Albergs, V. Zariņš, V. Šaicāns, A.

Simulis, G. Smāne, L. Engere, A. Kalniņš

Darba grupu pārstāvji: G. Bašķis, E. Lībietis, A. Sallu, A.

Empele, I. Siliņš, N. Korņejeva, R. Priede, V. Rogāinis, E. Pormeistere, G. Auniņš, J.

Krams, A. Cekuls, S. Spulzeniece

Darba kārtībā

1. Informācija par paveikto Attīstības programmas izstrādē līdz 18.05.2010
2. Investīciju plāna izvērtēšana
3. Noteikto prioritāšu precizēšana
4. SVID
5. Dažādi

1.

Klausās: G. Smani, kura informē, ka ir notikusi pirmā vadības grupas sanāksme, kurā tika apspriesta un uzklauti ieteikumi Valkas novada Attīstības programmas sadaļai – pašreizējās situācijas raksturojums un analīze. Iepriekšējā reizē tika noteiktas četras Valkas novada prioritātes, pēc kurām tad arī tiek sastādīts investīciju plāns. Plānā ir izvirzīti 6 pasākumi. Tiek turpināts darbs pie attīstības programmas izstrādes otrā posma – stratēģiskās daļas izstrāde.

2.

Klausās: G. Smani iepazīstina ar projektiem, kas iekļauti infrastruktūras sadaļā. Izklāsta, kam ir izstrādāti tehniskie projekti un kuriem ir plānoti. Aicina vadības grupu sniegt priekšlikumus, ieteikumus un labojumus. Vēršas pie A. Simuļa ar jautājumu „Kāpēc smejaties? Vai par summām?”

Klausās: A. Simuli, saka, ka viss ir kārtībā.

Klausās: V. Rogaini, jautā, Vai tiks realizēta II kārtā šajā projektā? Realizējot šo ūdenssaimniecības projektu, tiktu gūts liels labums.

Klausās: G. Smani jāskatās precīzas summas šiem projektiem, tad arī varēsīm domāt

Klausās: G. Bašķi ja paliktu pāri nauda, tad varētu to ieguldīt posma Raiņa iela – Rīgas ielai sakārtošanai

Klausās: G. Smani pozitīvi ir tas, ka nauda ir jau Zemgales ielai. Projekts, par kuru jādiskutē ar satiksmes ministriju, jo tas ir valsts ceļš. Tad, kad taisīsim iepirkumus Turnai un Zvārtavai, tad zināsim konkrētas summas. Izklāsta, kur un kā projektam „Seguma nomaiņa Valkas pilsētā” tiks iegūts finansējums.

Klausās: G. Bašķi, kurs iesaka pierakstīt ielas, kurām ir nepieciešams remonts

Klausās: G. Smani, kura jautā priekšsēdētājam par to cik % finansējums tiks piešķirts

Klausās: K. Albergu, kurš atbild, ka RAPLM sanāksmē tik sīki vēl nerunāja

Klausās: G. Bašķi, kurš jautā, vai šis projekts iet zem ERAF

Klausās: G. Smani, kura atbild, ka jā

Klausās: K. Albergu, kurš jautā, kāpēc tiek iekļauta Poruka iela, vai tā ir tik stratēģiski svarīga

Klausās: G. Bašķi, kurš ierosina, ka nepieciešams iekļaut Beverīnas ielu un ausekļa ielu

Klausās: G. Smani, kura jautā, vai projekts jau ir

Klausās: G. Bašķi, atbild, jā kādi 60000

Klausās: K. Albergu, saka, ka Ausekļa ielas projektam vajag kādus 10000

Klausās: G. Bašķi, kurš saka, ka tiltam būs nepieciešami aptuveni 150000

Klausās: K. Albergu, saka, ka jāreķinās ar visiem 200000, jo ekonomika iet uz augšu. Jāieraksta ir maksimāli visi objekti, lai bez problēmām varētu dabūt finansējumu. Visam ir jābūt stratēģiskajā daļā, jo bez tās neko nevarēs dabūt.

Klausās: G. Bašķi, kurš saka, ka Tālavas iela arī ir briesmīgā stāvoklī

Klausās: K. Albergu, kurš saka, ka tā ietilpst „Ziemeļu stīgā”. Finansējumu šeit pierakstīsim vēlāk. Iesaka, ka Tālavas ielu vajag veidot tāpat, kā tranzīnceļu, ar veloceliņiem, gājēju ietvēm, lai izskatās vienādi.

Klausās: G. Bašķi, kurš saka, ka šeit vajadzēs kādus 300000 finansējumu aptuveni. Spriež arī par Viestura ielas stāvokli.

Klausās: E. Lībieti, kurš iesaka, varbūt vienkārši uzrakstīt visu pilsētu, jo visas ielas ir katastrofālā stāvoklī.

Klausās: G. Auniņu, kurš iesaka, iekļaut arī Valkas pilsētas centra ielas

Klausās: K. Albergu, kurš ar jautājumu vēršas pie G. Auniņa, par to, kāpēc sēžās akas, jo tika rajona laikā dots finansējums, bet nekādi uzlabojumi nav redzami.

Klausās: G. Auniņu, kurš atbild, ka tur ir smiltis, caurules tika uzstādītas jaunas

Klausās: K. Albergu, kurš iesaka, ka jāizpēta grunts

Klausās: G. Smani, kura turpina iepazīstināt ar nākošajiem plānotajiem projektiem

Klausās: A. Kalniņu, kurš pamana vārda kļūdu un ierosina to izlabot uz vārdu rekonstruēt

Klausās: S. Spuldzenieci, kura ierosina, ka vajag precizēt, kurus ceļus

Klausās: K. Albergu, iesaka pārvalžu vadītājiem, sakārtot ceļus prioritētā secībā

Klausās: G. Smani, noskaidrošu cik precīzi kopumā ceļu jāatjauno

Klausās: K. Albergu, iesaka, visus pagastus sarindot pēc kārtas, lai nav jāmeklē, kaut kādā citā sadaļā

Klausās: E. Lībieti, kurš ierosina plānā iekļaut arī dzelzceļu

Klausās: K. Albergu, kurš vēršas pie L. Engeres ar jautājumu, cik dzelzceļa novadam pieder

Klausās: L. Engeri, izklāsta cik dzelzceļa pieder

Klausās: G. Smani, kura jautā, vai ar „Tīni” ir noslēgts līgums

Klausās: L. Engeri, kur atbild, ka noslēgts ir nomas līgums

Klausās: A. Simuli, kurš izklāsta kāda ir situācija ar SIA „Tīne”

Klausās: L. Engeri, kura jautā, vai līgumā ir iekļauts punkts, ka jāremontē

Klausās: G. Bašķi, viņi maksā 60,00 Ls gadā par nomu

Klausās: L. Engeri, kura ierosina pārskatīt līgumu

Klausās: K. Albergu, kurš iesaka, noteikti dzelzceļu iekļaut plānā, jo tas ir novada īpašums

Klausās: S. Spuldzenieci, kura iesaka rakstīt, ka dzelzceļam ir nepieciešama renovācija

Klausās: K. Albergu, ierosina, ka Rīgas ielai un Raiņa ielai ir jābūt veloceliņiem

Klausās: S. Spuldzenieci, paskaidro, kāpēc ir svarīgi iekļaut Poruka ielu, jo atslogotu Rīgas ielu. G. Smanei iesaka plānā ierakstīt Dzelceļa atzara rekonstrukcija

Klausās: G. Smani, kura atbild S. Spuldzeniecei, ka labojumus veikusi

Klausās: G. Smani, kura informē, ka šodien E. Ivļevs uz Rīgu aizveda saskaņošanai ūdenssaimniecības projektu, kurš jāiesniedz līdz 31. Maijam

Klausās: K. Albergu, jautā par Valkas ūdenssaimniecības projekta II kārtu, vai ir redzams, ko attīstām

Klausās: V. Rogaini, kurš atbild, ka prioritātes ir noteiktas

Klausās: G. Smani, kas izklāsta, kur šī nauda tiks izlietota

Klausās: A. Kalniņu, kurš saka, ka pa šo naudu tāpat tiks kaut kas neizdarīts

Klausās: G. Smani, kura iesaka, izvērtēt, cik naudas vēl būs nepieciešams

Klausās: G. Smani, kura vēršas pie R. Priedes un izklāsta TPS izskatīšanas principus

Klausās: K. Albergu, kurš ierosina doties un klātienē skaidroties ar atbildīgajām personām. Tiek sāktas sarunas par sliktu atsauksmes rakstīšanu.

Klausās: G. Bašči, kurš jautā R. Priedem, vai akts jau ir parakstīts

Klausās: R. Priedi, kuš atbild, ka ir parakstīts

Klausās: K. Albergu, nosaka, precizējumus, iekļaut līgumā

Klausās: G. Smani, kas turpina sanāksmi ar Turnas un Ērgemes ūdenssaimniecības projektiem. Informē, ka Vijciemu arī paredz uz 2013. gadu. Vēršas pie vadības grupas, vai ir kādi jautājumi, ierosinājumi?

Klausās: E. Lībieti, kurš jautā, kur paliek kanalizācija

Klausās: K. Albergu, kurš atbild, ka kanalizācija tiek pieskaitīta pie ielām

Klausās: S. Suldzeniece, kas apstiprina K. Alberga teikto

Klausās: G. Smani, kas vērš vadības grupu pievērst uzmanību atkritumu saimniecībai

Klausās: K. Albergu, kas izsaka bažas, ka tā ir milzīga novada problēma

Klausās: S. Spuldzenieci, kas ierosina atrast tādu vietu, izstrādājot Teritorijas plānojumu

Klausās: K. Albergu, kas izklāsta, kāda situācija ir Zviedrijā un piekrīt S. Spuldzenieces teiktajam. Ierosina visiem pie šīs lietas, kārtīgi padomāt.

Klausās: G. Smani, kas turpina ar Izglītības plānotajiem projektiem un vēršas pie E. Lībieša ar jautājumu par pirmsskolas izglītības iestādi „Pasaciņa” ar jautājumu, kad notiks projekts

Klausās: E. Lībieti, atbild, ka šovasar

Klausās: S. Spuldzenieci, kas sašutumu par to, ka ir jauns izremontēts bērnu dārzs, bet apkārt nav labiekārtota teritorija. Izsaka savas idejas par rotaļu laukuma izveidi.

Klausās: K. Albergu, plānā iekļausim, kā apkārtnes rekonstrukcija

Klausās: G. Smani, kura turpina sanāksmi ar Vijciema sporta halles projektu

Klausās: K. Albergu, kurš saka, ka ir visas iespējas šo halli uzbūvēt

Klausās: V. Šaicānu, kurš uzdod jautājumu par šī projekta iesniegšanas termiņiem

Klausās G. Smani, kura informē, ka tas ir 22. Jūnijs

Klausās. K. Albergu, kuš saka, ka šīs lietas nav atkarīgas no mums. Tāpēc reizēm iedzīvotāji nesaprot kāpēc mēs runājam vienu, bet darbi nemaz neiet uz priekšu

Klausās: G. Smani, kura iesāk sarunu par skolas autobusiem

Klausās: K. Albergu, kurš prasa, kādā krāsā krāšosim autobusu. Saka, ka 1. septembrī noteikti nebūs

Klausās: A. Kalniņu, kurš saka, ka autobusi ir uz sabrukšanas robežas

Klausās: K. Albergu, kurš iesaka, turēt cik var šos sabrukušos autobusus

Klausās: G. Smani, kura informē par nākamajiem plānotajiem projektiem

Klausās: K. Albergu, kurš pamanījis kļūdu un iesaka to labot uz teritorijas labiekārtošana pie pamatskolas. Vajag arī fasādī sakārtot, uzreiz ar siltināšanu Vijciema pamatskolai.

Klausās: G. Smani, kas iesaka iekļaut arī ģimnāzijas siltināšanu

Klausās: K. Albergu, kas saka, ka to vajag tikai nokrāsot

Klausās: S. Spuldzenieci, kas apstiprina, ka sienu biezums ģimnāzijai ir pietiekošs

Klausās: K. Albergu, kas uzdod jautājumu par pamatskolu

Klausās: S. Spuldzenieci, kas atbild, ka tas ir ārkārtīgi liels projekts

Klausās: Visi, ir jau pietiekoši silti, logi jauni nomainīti

Klausās: K. Albergu, silts ir, bet cik skaitītājs rāda?

Klausās: N. Korņejevu, kas atbild, ka 100 mg

Klausās: K. Albergu, tad nerakstām

Klausās: G. Smani, kura pāriet pie Energoefektivitātes projektiem. Latvijas šajā programma nav paredzētas kvotas

Klausās: K. Albergu, saka, ka rudenī parādīsies kvotas, tad arī ziemā dabūs siltināt. Izklāsta, kā siltināta Kārķu sporta halle. Par mājām, ierosina likt vairākas mājas uz vairākiem gadiem.

Klausās: G. Smani, kas piekrīt iepriekš teiktajam. Uzsāk sarunu par apgaismojumu pilsētā.

Klausās: G. Baški, kas informē, ka Merķeļa ielā darbi jau ir uzsākti. Finansējums 10000 no pašvaldības

Klausās: G. Smani, kas jautā, vai pagastos ir nepieciešams apgaismojums, ja domā par nākotnes izmaksām

Klausās: K. Albergu un G. Baški, kas saka, ka ir nepieciešams

Klausās: G. Smani, kas izsaka piedāvājumus pie kuras programmas iekļaut

Klausās: E. Lībieti, kas jautā vai tas ir tas pats, ko Valga projektējusi

Klausās: G. Smani, kas izklāsta, kuri piedalās līdzīgos projektos, ierosina pārdomāt šo lietu

Klausās: A. Kalniņu, kurš atzīst, ka tas ir dārgs ieviešanā, bet lēts ekspluatācijā

Klausās: S. Spuldzenieci, kas uzdod jautājumu, kāpēc nekur plānā nav minēta Ērgeme?

Klausās: J. Kramu, kas saka, ka apgaismojums būtu nepieciešams visos pagastos, jo nodrošinātu drošību vietējiem iedzīvotājiem

Klausās: S. Spuldzenieci, kas piekrīt iepriekšteiktajam

Klausās: G. Baški, kas saka, ka uzstādīs budžeta līdzekļiem

Klausās: K. Albergu, kas saka, ka tas ir budžetā paredzēts un pie tā pašreiz strādā

Klausās: G. Smani, kas sanāksmi turpina iepazīstinot ar siltumenerģijas projektiem

Klausās: N. Korņejevu, kas plānā pamana kļūdu projekta nosaukumā un liek to izlabot uz Kohēzijas fonds. Iesaka plānā minēt Stendera, Varoņu ielu un Domes bulvāra siltumtrases izbūvi

Klausās: K. Albergu, kurš pie sociālās sfēras iesaka piesaistīt privātos investorus

Klausās: G. Smani, kas vēršas pie vadības grupas jautājot vai nav kādi jautājumi

Klausās: G. Smani, kas informē par projektiem cilvēkresursu attīstībā

Klausās: A. Sallu, kas ierosina plānā iekļaut Valkas estrādes labiekārtošanu, vajag apgaismojumu

Klausās: S. Suldzeniece, kas piebilst, ka būtu labi stāvlaukumu izbūvēt

Klausās: G. Smani, kas vēršas pie E. Lībieša, lai noskaidrotu izmaksas Valkas ledus hallei

Klausās: E. Lībieti, kurš atbild, ka finansējums varētu būt 200000

Klausās: A. Cekulu, kurš informē, ka Kārķu pagastā paredzēta vienkārša nojume, pagasta centrā. Noteikti vajag iekļaut plānā.

Klausās: G. Smani, kas vēršas ar jautājumu A. Cekula par plāksnīšu uzstādīšanu pie Kārķu pagastā

Klausās: A. Cekulu, kas apstiprina, ka Kārķu pagastā šādu plāksnīšu nav

Klausās: G. Smani, kas ierosina finansējumu iegūt no LEADER

Klausās: K. Albergu, kas izsaka priekšlikumu, ka var arī no ceļu fonda iegūt

Klausās: G. Smani, kas izsaka viedokli par plāksnīšu krāsu, pelēkas nav labas

Klausās: G. Baški, kurš piekrīt iepriekš teiktajam

Klausās: A. Cekulu, kurš jautā, kā saskaņoja plāksnīšu uzstādīšanu

Klausās: A. Simuli, kurš atbild ar pretjautājumu, kurš ir noteicis kādus standartus

Klausās: K. Albergu, kurš saka, ka tehniskās lietas šobrīd nerisināsim

Klausās; G. Smani, kas ierosina paredzētajam tiltiņam pār Pedelei, Lauktehnikā, finansējumu iegūt no VIA Hansatic projekta, noteikt to kā nepieciešamu tūrisma infrastruktūras uzlabošanai. Sanāksme tiek turpināta apspriežot Lugažu laukuma projektu.

Klausās: K. Albergu, kurš saka, ka projektu vajag izņemt no arhīva un paskatīt cenas

Klausās: L. Engeri, kura saka, ka viņai šis projekts ir elektroniskā veidā

Klausās: G. Smani, kas uzsāk sarunu par Lugažu saietu nama estrādi

Klausās: A. Kalniņu, kas stāsta, ka ir iesniegta iecere Hipotēku bankai. Šī lieta ir jāturpina un lai noteikti paliek plānā

Klausās: K. Albergu, kas ierosina, ka visus atsevišķos darbus, kas saistīti ar siltumu, likt zem sadaļas siltināšana un visas sīkās lietas, kā sasniedzamos rezultātus

Klausās: G. Smani, kas jautā vadības grupai, ko iesākt ar ēku Tālavas ielā 66

Klausās: K. Albergu, kas saka, ka ēka ir jāpārdod, jautā ko domā citi vadības grupas biedri

Klausās: A. Kalniņu, kas saka, ka pagastam jau ir pietiekoši daudz graustu, visi potenciālie īrnieki un pircēji, vēlas dzīvot tuvāk pilsētas centram. Šī ēka ir laba, jo esam daudz ko salabojuši, var uzreiz laist iekšā dzīvot cilvēkus.

Klausās: G. Baški, kas arī ierosina šo ēku pārdot un līdzekļus ieguldīt citās ēkās

Klausās: V. Šaicānu, kas izsaka viedokli par Depo mājas labiekārtošanu, saka, ka nav līdera, kas novestu šo lietu līdz galam. Lai jau paliek plānā.

Klausās: G. Baški, kas saka, ka Vijciema pagastā jau būs sporta halle, vai maz šādu lietu kā Depo labiekārtošana ir nepieciešama

Klausās: Visi piekrīt, lai Depo projekts paliek

Klausās: K. Albergu, kas saka, ka plānā vajag iekļaut BMX trasi

Klausās: N. Korņejevu, kas ierosina plānā iekļaut meliorācijas mājas

Klausās: G. Smani, kas vēršas pie E. Lībieša ar jautājumu par Dzelceļa staciju, kur to iekļaut?

Klausās: E. Lībieti, kas atbild, ka to vajag iekļaut pie izglītības, kā jauniešu interešu centru.

Klausās: V. Šaicānu, kas saka, ka plānā jāiekļauj Vijciema hokeja laukums

Klausās: G. Smani, kas sanāksmi turpina izskatīt projektus, kas attiecas uz uzņēmējdarbību

Klausās: K. Albergu, kas saka, ka tirgum ir jābūt pilsētā un jāatstāj tajā pašā vietā, kur tas jau ir šodien. Jāuztaisa tirgus plānojums

Klausās: S. Spudzenieci, kas saka, ka tirgum vispirms ir jāsatāisa apakšējā daļa

Klausās: N. Korņejevu, kas saka, ka jāremontē arī paviljons

Klausās: G. Bašķi, kas jautā, vai L. Engerei, vai plānā jau ir

Klausās: L. Engeri, kas atbild, ka ir tikai zemes grāmatā

Klausās: V. Zariņu, kas saka, ka vajag plānot tā lai kopā ar saziēdoto naudu kopā tērētu

Klausās: E. Lībieti, kurš saka, ka armijas bunkuriem ir jāatrodas sadaļā „Kultūrvēstures mantojums”

Klausās: G. Smani, kas jautā vai ieteikumi uzņēmējdarbībai vairs nav? Saka, ka šo plānu ieliks www.valka.lv un izsūtīs pēc iespējas lielākai daļai novada uzņēmēju, lai izsaka savus viedokļus un iesniedz priekšlikumus

Klausās: G. Smani, kas turpina ar sadaļas dabas kapitāla un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšan projektus izklāstu.

Klausās: K. Albergu, kurš jautā vai Ērgemei jau ir projekts

Klausās: G. Smani, atbild, ka ir un ar autoruzraudzību

Klausās: A. Empeli, kura saka, ka plānā jāiekļauj projekti par skulptūras „Kolētājs” rekonstrukciju un Zāģezera teritorijas labiekārtošanu, un Robežzonas labiekārtošanu

Klausās: J. Kramu, kurš saka, Ērgemes slūžas ir palikušas bīstamas, iesaka kaut kur pielikt un paredzēt naudu to salabošanai

Klausās: G. Auniņu, kurš saka, ka dīķos pie poliklīnikas arī ir problēmas ar slūžām

Klausās: K. Albergu, kurš saka, ka finansējumu varētu dabūt ja projektu nosauktu par „Pedeles ielejas rekreācijas un atpūtas zonas labiekārtošana”

Klausās: G. Bašķi, kurš ierosina plānā minēt karjeru izveidošanu

Klausās: L. Engeri, kas atbild, ka vajag iekļaut arī kā, smilts un grants izpēti

Klausās: S. Spuldzenieci, kas saka, ka galvenais ir uzsākt izpēti

Klausās: K. Albergu, kurš saka, ka plānā, jāiekļauj Valkas pilsētas autoostas labiekārtošana.

Klausās: G. Smani, kas nobeidz sanāksmi, sakot, ka nākošo sanāksmi plānojam jau drīzumā, pēc pāris nedēļām. Stratēģiju veidojam, pēc labākā atzītā parauga (Valmieras pilsētas sociāli ekonomiskās attīstības programma 2008.-2014.gads)

Nolemj:

1. Ieviest visus labojumus, kas tika apspriesti un apstiprināti vadības grupas sanāksmē novada investīciju plānā.
2. Sazināties ar atsevišķu nodaļu vadītājiem un nozaru speciālistiem, lai precizētu perspektīvā paredzētās investīcijas.
3. Turpināt darbu pie stratēģiskās daļas izstrādes, vadoties pēc papildinātā investīciju plāna.
4. Ievietot investīciju plānu www.valka.lv un izsūtīt to elektroniski Valkas novada uzņēmējiem.
5. Uzdod Valkas novada pārvalžu vadītājiem izskatīt attīstības programmas esošo situāciju un sniegt savus priekšlikumus.

4.

Klausās: V. Šaicānu, ka ir nepieciešams izdarīt labojumus – precizējumus Valkas novada SVID analīzē.

Nolemj: V. Šaicāna sniegtos precizējumus SVID analīzē iekļaut sekojošus labojumus: Sadaļā „Draudi” bīstamie objekti pilsētā vairāk attiecas uz „Vājām pusēm” un demogrāfiskā situācija novadā samazinās, to vajag pieminēt pie draudiem.

Sanāksme beidzās: plkst. 11:00

Sanāksmes vadītāja

Protokoliste

G. Smane

K. Salniņa

Valkas novada attīstības programmas izstrādes
vadības grupas sanāksme

2010. gada 18. maijā

N.p.k.	Vārds, Uzvārds	Amats	Paraksts
1.	Kārlis Albergs	Priekšsēdētājs	
2.	Viesturs Zariņš	Priekšsēdētāja vietnieks	
3.	Unda Ozoliņa	Deputāte	
4.	Andrejs Kalniņš	Valkas pagasta pārvaldes vadītājs	
5.	Gunta Smāne	Attīstība un plānošanas nodaļas vadītāja	
6.	Lāsma Engere	Attīstības un plānošanas nodaļas vadītājas vietiece	
7.	Valdis Šaicāns	Deputāts/uzņēmējs	
8.	Agris Simulis	Deputāts	
9.	Guntis Bašķis	Izpilddirektors	
10.	Kristīne Salniņa	Teritorijas plānotāja	
11.	Eduards Ivjēvs	Projektu vadītājs	
12.	Ance Empele	Projektu vadītāja	
13.	Ernests Lībietis	Attīstības un projektu vadības daļas vadītājs	
14.	Ingars Siliņš	Teritorijas plānotājs	
15.	Aija Sallu	Valkas kultūras nama vadītāja	
17.	Madeira Korņeļova	nīlmapg.nod. vadīt.	
18.	Karolis Pavide	Erasmus p.p.	
19.	Valdis Rogačevs	ied. apdz.	
20.	Eva Bombartere	Deputāte	
21.	Guntis Acimovičs	ied. apdz. vad.	
22.	Ernests Krūms	Erasmus p.p. vad.	
23.	Aivars Čerņevs	Erasmus p.p. vad.	
24.	Andris Spudis	Atv. valde	
25.	Gunta Smāne		

Valkas novada dome

Valkas novada attīstības programmas Vadības grupas sanāksmes P R O T O K O L S N R. 3

Semināra 9, Valka
Sanāksme sākās: plkst. 09:00

2010.gada 10. jūnijā.

Sanāksmi vada: G. Smane – Attīstības un plānošanas nodaļas vadītāja
Protokolē: Lāsma Engere – Attīstības un plānošanas nodaļas vadītājas vietniece
Sanāksmē piedalās:
Vadības grupas pārstāvji: K. Albergs, V. Zariņš, G. Smane, L. Engere,
A. Kalniņš, A. Simulis
Darba grupas pārstāvji: G. Baškis, E. Ivļevs, K. Salniņa, I. Vehi, R.
Priede, J. Krams, A. Cekuls, N. Korņejeva, G. Auniņš, I. Meļķis, S. Pilskalne

Darba kārtībā

1. Informācija par paveikto Attīstības programmas izstrādē līdz 10.06.2010
2. Misijas, stratēģisko mērķu, sasniedzamo rezultātu apspriešana
3. Saņemto ieteikumu (A. Gailis ideja par jauniešu atpūtas zonas izveidi Valkas pilsētā un Mertena ideja par tūrisma zonu pie Gaujas upes) izskatīšana
4. Citi jautājumi

1.

Klausās: G. Smani, kura informē, ka ir izstrādāta stratēģiskās daļas I redakcija, kurā noteikti novada mērķi, uzdevumi, prioritātes, misija, vīzija, stratēģiskie virzieni un sasniedzamie rezultāti. Tika izstrādāta Valkas novada telpiskās attīstības struktūra. Novadu attīstībai ir paredzēta nauda 480000. Ir nepieciešams Attīstības programmas I redakciju virzīt uz domes sēdi, kas notiks 30. jūnijā, jo sabiedriskajai apspriešanai ir jānotiek vismaz 1 mēnesis, ja normatīvajos aktos nav noteikts savādāk.

2.

Klausās: G. Smani par veiktajām aktivitātēm, lai uzlabotu un precizētu attīstības programmas sadaļas. Attīstības programmas sadaļas (esošā situācija, mērķi, uzdevumi, vīzija, funkcionālās zonas, investīciju plāns) tika nopublicētas Valkas novada mājas lapā www.valka.lv, sabiedrība tika informēta ar vietējo laikrakstu starpniecību Valkas novada vēstīs un „Ziemeļlatvija”. Dicmžēl, tika saņemti tikai daži ieteikumi.

Klausās: G. Baški, kurš iesaka nomainīt vārdu salikumu „apdzīvota viet” uz „novada attīstības centri”

Klausās: K. Salniņu, kura informē par nākošajām izstrādātajām nodaļām attīstības stratēģijā

Klausās: V. Zariņu, kurš izsaka priekšlikumu, ka cilvēkresursu attīstībai ir jābūt pirms infrastruktūras

Klausās: K. Salniņu, kura turpina sanākumi informējot vadības un darba grupu par Valkas novada izstrādāto misiju. Iepazīstina ar misijas skaidrojumu un vēršas pie vadības un darba grupas pārstāvjiem.

Sākotnējā versija: Valkas novads ir Latvijas Ziemeļu vārti, labvēlīga vide radošai darbībai un izpaušmei, pārrobežu sadarbības centrs ar Valkas – Valgas aglomerāciju, attīstīta un labvēlīga vide uzņēmējdarbībai un aizsargātas dabas vērtības.

Labotā versija: Valkas novads ir Latvijas Ziemeļu vārti ar atvērtu, labvēlīgu vidi uzņēmējdarbības attīstībai, radošai darbībai un izpaušmei, pārrobežu sadarbības centrs ar Valku – Valgu, novērtētām un aizsargātām dabas vērtībām.

Klausās: K. Albergu, kurš jautā vai tiešām varam sevi pozicionēt kā Ziemeļvidzemes kultūras un sporta centru?

Klausās: G. Smani, kura atbild ar jā un jautā kāpēc mums savs novads būtu jāvērtē zemāk.

Klausās: Dz. Auzāni, kura ierosina pie sadaļas kopīgās intereses ar visiem kaimiņiem novadiem, pie punkta *kultūras un sporta pasākumu kopīga rīkošana* iekļaut arī izglītību

Klausās: K. Salniņu, kura iepazīstina ar noteiktajām Valkas novada kopīgām interesēm ar kaimiņu pašvaldībām:

Klausās: vadības grupu, ierosina, ka ar Strenču novadu mums ir kopīga arī izglītība, būvniecība, Ziemeļgauja, bet ar Apes novadu vajag pieminēt, ka kopīgs ir autoceļš „Ziemeļu stīga” un Ziemeļgauja

Klausās: K. Salniņu, kura turpina sanākumi ar nākošo izstrādāto nodaļu attīstības stratēģijā „Valkas novada sasniedzamais rezultāts 2016. gadā”. Tiek apskatīta 1. Joma Infrastruktūra un pakalpojumi

Klausās: vadības grupu, iesaka, vārdu salikumu autoceļu segums nomainīt pret autoceļu kvalitāti, vietā kur ir izbūvēt tranzītielu ir nepieciešams pierakstīt, ka atrodas Valkas pilsētā, arī šeit ir nepieciešams vārdu salikumu „pagastu centri” nomainīt uz „novada attīstības centriem”.

Klausās: Dz. Auzāni, kura informē, ka sagatavos informāciju par izglītību

Klausās: G. Baški, kurš ierosina tabulā Valkas novada sasniedzamie rezultāti, iekļaut aprakstus arī par derīgajiem izrakteņiem (smilts, grants, māls)

Klausās: G. Smani, kura informē, ka uz domes sēdi tiks sakārtota Valkas novada attīstības programmas I redakcija un iepriekš vadības grupai un novada deputātiem to izsūtīs. Joprojām tiek gaidīti labojumi, ierosinājumi, komentāri Valkas novada attīstības programmai 2010. – 2016. gadam.

3.

Nolemj:

1. Ieviest visus labojumus, kas tika apspriesti un apstiprināti vadības grupas sanāsmē Valkas novada attīstības stratēģijā.
2. Sagatavot lēmumprojektu par Attīstības programmas I. redakcijas apstiprināšanu uz saimniecisko lietu komiteju un izsūtīt novada domes deputātiem Valkas novada Attīstības programmas I redakciju.
3. M. Magonei, lūgt, pārskatīt Sociālo pakalpojumu infrastruktūras stratēģisko virzienu
4. Uz 30. jūnija domes sēdi pilnībā sagatavot Attīstības programmas I redakciju un iepriekš izsūtīt novada domes deputātiem un vadības grupai.
5. Atkārtoti izsūtīt sagatavoto materiālu visām nodaļām un iestādēm, pārskatīšanai un precizēšanai

4.

Klausās: Dz. Auzāni, kura iesaka izlabot teikuma struktūru sadaļā Investīciju plāns.

Nolemj: Dz. Auzānes sniegtos precizējumus iekļaut sadaļā.

Sanāksme beidzās: plkst. 11:30

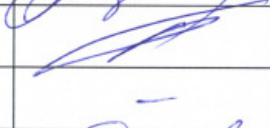

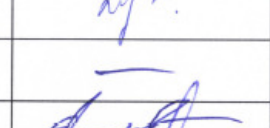

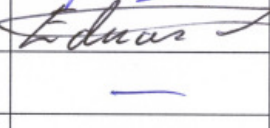
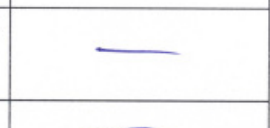
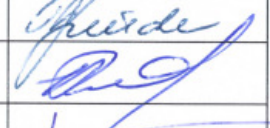
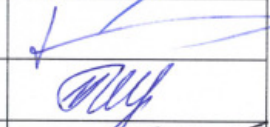
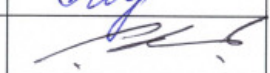

Sanāksmes vadītāja

 G. Smane

Protokoliste

 L. Engere

Valkas novada attīstības programmas izstrādes
 vadības grupas sanāksme
 2010. gada 10. jūnijā

N.p.k.	Vārds, Uzvārds	Amats	Paraksts
1.	Kārlis Albergs	Priekšsēdētājs	
2.	Viesturs Zariņš	Priekšsēdētāja vietnieks	
3.	Unda Ozoliņa	Deputāte	—
4.	Andrejs Kalniņš	Valkas pagasta pārvaldes vadītājs	
5.	Gunta Smane	Attīstība un plānošanas nodaļas vadītāja	
6.	Lāsma Engere	Attīstības un plānošanas nodaļas vadītājas vietiece	
7.	Valdis Šaicāns	Deputāts/uzņēmējs	—
8.	Agris Simulis	Deputāts	
9.	Guntis Bašķis	Izpilddirektors	
10.	Kristīne Salniņa	Teritorijas plānotāja	
11.	Eduards Ivļevs	Projektu vadītājs	
12.	Ance Empele	Projektu vadītāja	—
13.	Ernests Lībietis	Attīstības un projektu vadības daļas vadītājs	—
14.	Ingars Siliņš	Teritorijas plānotājs	—
15.	Aija Sallu	Valkas kultūras nama vadītāja	—
16.	Inese Vehi	Pilsētas teritorijas apsaimniekošanas nodaļas vadītāja	
17.	Raitis Priede	Zvārtavas pag. pārvaldes vadītājs	
18.	Jānis Krams	Ērgemes pagasta pārvaldes vadītājs	
19.	Aivars Cekuls	Kārķu pagasta pārvaldes vadītājs	
20.	Nadežda Korņejeva	Siltumapgādes nodaļas vadītāja	
21.	Guntis Auniņš	Ūdensapgādes nodaļas vadītājs	

N.p.k	Vārds, uzvārds	Amats	Paraksts
22.	ko Me. Krišs	SA. Valsts Namsaimnieks	
23.	JANDRA PILSĀNE	Sab. un kult. un lauku attīst. dzr.	
24.			
25.			
26.			
27.			